

BOG - OG
LITTERATUR
PANELET

**Danske forfatteres og
oversætteres økonomiske levevilkår**

**Trine Bille, Marianne Bertelsen og
Cecilie Bryld Fjællegaard
Copenhagen Business School 2016**

Danske forfattere og oversætteres levevilkår

Publiceret: November 2016 (revideret december 2016)

Layout: LYMI DTP-Service

www.kum.dk

www.SLKS.dk

litt@SLKS.dk

INDHOLD

Sammenfatning	5
Forord	11
1. Baggrund og formål	13
2. Tidligere forskning og undersøgelser af forfatteres levevilkår	15
2.1 Tilsvarende nationale undersøgelser	16
3. Metode og data	19
3.1 Afgrænsning af forfatterpopulationen	19
4. Genrer og demografi	21
4.1 Genrer	21
4.2 Alder, køn, geografi og uddannelse	23
4.3 Sammenfatning	27
5. Indkomst	29
5.1 Den samlede markedsindkomst	29
5.2 Lønindkomst	34
5.3 Bibliotekspengene	38
5.4 Overskud fra selvstændig registreret virksomhed	40
5.5 Brancher	43
5.6 Sammenfatning	44
6. Indkomstkilder	47
6.1 Ansættelsesformer	47
6.2 Arbejdets indhold i relation til forfattergerningen	50
6.3 Udviklingen i indkomst og arbejdsaktiviteter	56
6.4 Afhængighed af forskellige indkomstkilder	59
6.5 Overførselsindkomst, herunder pension	60
6.6 Sammenfatning	62
7. Tidsanvendelse	65
7.1 Fuldtids- og deltidsforfattere	65
7.2 Ønsket tidsforbrug	70
7.3 Tid og indkomst	73
7.4 Sammenfatning	79

8. Udgivelser, kunststøtte, priser, legater og anseelse	81
8.1 Udgivelser	81
8.2 Offentlig og privat kunststøtte og legater	84
8.3 Arbejdslegater	85
8.4 Priser og uansøgte hæderslegater	87
8.5 Anseelse og salg	90
8.6 Sammenfatning	93
9. De skønlitterære forfattere	95
9.1 Indkomst	97
9.2 Arbejdets relation til forfattergerningen	100
9.3 Priser og legater	102
9.4 Sammenfatning	104
10. Konklusion	105
10.1 Centrale grupperinger blandt de danske forfattere og oversættere	109
Bilag 1. Specifikation af metode og data	113
Bilag 2. Datagrundlag for undersøgelsens repræsentativitet	121
Bilag 3. Udenlandske undersøgelser af forfatteres levevilkår	125
Bilag 4. Frekvensfordeling på centrale variable	131
Bilag 5. Spørgeskema	169
Referencer	181

SAMMENFATNING

Det overordnede formål med denne undersøgelse er at analysere de aktuelle økonomiske levevilkår for nulevende forfattere og oversættere i Danmark. Undersøgelsen vil bl.a. besvare følgende spørgsmål:

- Hvor meget tjener forskellige typer af forfattere i dag? Hvilke hovedkilder udgøres forfatterens indtægt af? (kapitel 5)
- Hvordan fordeler indtægterne sig mellem aktiviteter, der er knyttet til forfattergerningen, og arbejde, der ikke kan forbindes med forfattergerningen? (kapitel 6)
- Hvordan er relationen mellem forfatterens og oversætterens tidsforbrug på forfattergerningen og deres indkomst? (kapitel 7)
- Hvordan er sammenhængen mellem forfatterens økonomiske forhold og parametre som anmeldelser, priser og modtagelsen af legater? (kapitel 8)

Undersøgelsen afgrænses til personer:

- der har fået mindst 5.000 kr. udbetalt i biblioteksafgift i 2015 og har udgivet mindst ét værk efter 2005
- og/eller har modtaget arbejdslegater fra Statens Kunstfond/Kunstråd i perioden 2006-2015.

Med udgangspunkt i en population på 3.728 personer indkom der i alt 1.583 brugbare besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 42,5 %. Analyseudvalget kan anses for at være repræsentativt for den samlede population, idet der ikke er alvorlige skævheder.

Vi kan med stor tydelighed konstatere, at denne gruppe er meget heterogen, og dermed at det ikke blot er personer med en ambition om at arbejde med eller leve af forfatter-/oversættergerningen, der har været genstand for denne undersøgelse, men en samlet gruppe, der også inkluderer personer, der i den ene eller anden sammenhæng har haft mulighed for at udgive deres skrevne arbejde, uden nødvendigvis at betragte dette som kernen i deres beskæftigelse, eller at de betragter sig selv som værende forfattere/oversættere.

På den anden side er det ikke ligetil at afgrænse forskellige forfatter typer på baggrund af nogle få parametre, idet variationen i den samlede indkomst, indkomsttyper, ansættelsesformer og tidsanvendelse udfolder sig med stor variation på tværs af forfattere og oversættere samt på tværs af f.eks. genrer, alder, køn og uddannelse.

Vi vil derfor igennem hele rapporten lægge nogle snit og forskellige perspektiver på denne mangfoldige og brede population af danske forfattere og oversættere, som vi mener er betydningsfulde i forhold til at tegne et billede af den samlede population, særlige undergrupper af forfattere og oversættere, samt væsentlige sammenhænge på tværs af de forskellige parametre, vi har undersøgt.

I det følgende gengives de væsentligste resultater af undersøgelsen:

Genrer og demografi

- Ca. halvdelen (46 %) af de danske forfattere og oversættere falder under hovedgenren faglitteratur, mens en også betydelig del (29 %) er at finde under hovedgenren skønlitteratur. Multigenre-gruppen (12 %) er omtrent lige så stor som gruppen af oversættere (13 %).
- Forfattere og oversættere på 60 år og derover udgør ca. halvdelen af populationen. Vi har således at gøre med en noget ældre gruppe mennesker.
- 58 % er mænd, og 42 % kvinder.
- Forfattere og oversættere er væsentlig højere uddannet end den gennemsnitlige danske befolkning.
- De to mest udbredte uddannelser er de mellemlange uddannelser (professionsbachelor) folkeskolelærer og journalist.

For den store gruppe af ældre forfattere og oversættere over 60 år gælder det, at deres indkomst selvklart i stigende grad er afhængig af pension. 50 % af forfatterne og oversætterne på 80 år eller derover angiver, at 80-100 % af deres indkomst kommer fra overførselsindkomst (pension), og tilsvarende gælder det for 23 % af de 60-79-årige. På den anden side ser vi også, at denne ældre gruppe af forfattere i høj grad er erhvervsaktive langt oppe i årene, og at mange både modtager lønindkomst og overskud af egen virksomhed, samt modtager bibliotekspenge (det er de ældre forfattere, der naturligt nok i gennemsnit modtager flest bibliotekspenge).

Hvor meget tjener forskellige typer af forfattere i dag? Hvilke hovedkilder udgøres forfatterens indtægt af?

Den samlede gennemsnitlige indkomst fra løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed er på ca. 267.000 kr. for hele vores analyseudvalg og 340.000 kr. for gruppen under 60 år. Her ses det tydeligt, at for gruppen over 60 år er indkomsten mindre, hvilket selvfølgelig hænger sammen med, at mange trapper ned og går på pension.

GENNEMSNITLIG LØNINDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG VIRKSOMHED: ALLE SAMT FORFATTERE OG OVERSÆTTERE UNDER 60 ÅR, 2014 OG 2015

Gennemsnit	Hele analyseudvalget (1.583 personer), (1.000 kr.)	Forfatter og oversættere i analyseudvalget under 60 år (741 personer), (1.000 kr.)
Lønindkomst (2014)	182	252
Bibliotekspenge (2015)	37	33
Overskud af registreret virksomhed (2015)	48	56
I alt	267	340

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget (1.583). Lønindkomsten er baseret på registerdata, bibliotekspengene på data for Slots- og Kulturstyrelsen, og overskud af virksomhed på data fra Spørgeskemaundersøgelsen.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Hele 37 % af forfatterne og oversætterne i analyseudvalget under 60 år har en samlet årsindkomst (summen af lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed) på under 200.000 kr. (278 personer). Denne gruppe af forfattere og oversættere er i særlig grad afhængig af deres partners indkomst.

Vi finder således en stor skævhed i forfatterernes indkomst, hvor mange tjener forholdsvist lidt, og ganske få tjener meget store summer.

Vi har set nærmere på hver enkelt af indkomstkilderne: løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed. For både lønindkomst og overskud af virksomhed kan disse indkomster i større eller mindre grad relatere sig til forfatter-/oversættergerningen.

Lønindkomst

Kun 58 % af forfatterne og oversætterne har haft lønindkomst i 2014. For denne gruppe gælder det, at:

Den gennemsnitlige lønindkomst var på 316.000 kr. i 2014. Medianindkomsten var en smule lavere, nemlig på 309.000 kr. Her skal det som sagt tages med i betragtning:

- at 42 % procent af forfatterne og oversætterne ikke havde lønindkomst og derfor ikke er med i gennemsnitsberegningen.
- at denne indkomst også inkluderer indkomst, der ikke er relateret til forfattergerningen.

Fordelt på de fire overordnede genrekategorier tjener de faglitterære forfattere betydeligt mere end de andre tre hovedgrupper.

- Forfattere til den videnskabelige litteratur har med en gennemsnitlig lønindkomst på ca. 468.000 kr. en markant højere gennemsnitlig lønindkomst end andre forfattere. Denne gruppe har derfor en anderledes indkomstsituation end den gennemsnitlige forfatter/oversætter.

- De mandlige forfattere og oversættere tjener i løn mere end deres kvindelige kollegaer.

Bibliotekspenge

- De gennemsnitlige indtægter fra bibliotekspenge udgjorde ca. 37.000 kr. i 2014.
- Fordelt på aldersgrupper fremgår det tydeligt, at de ældre aldersgrupper i gennemsnit modtager flere bibliotekspenge end de yngre.

Overskud af registreret virksomhed

- 38 % af analyseudvalget har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed i 2015. For disse personer er det gennemsnitlige overskud på ca. 155.000 kr.
- Dette overskud kan i større eller mindre grad relatere sig til oversætter-/forfattergerningen.
- Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed er en smule højere for personer uden lønindkomst (154.000 kr.) end for dem, der har det (117.000 kr.).

Hvordan fordeler indtægterne sig mellem aktiviteter, der er knyttet til forfattergerningen, og arbejde, der ikke kan forbindes med forfattergerningen?

- 83 % af respondenterne havde i 2015 indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter. 43 % af respondenterne svarede dog, at denne del kun udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.
- 44 % havde indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, og 16 % svarede, at denne kilde udgjorde mellem 80-100 % af deres samlede indkomst.
- 39 % definerer deres privatøkonomi som afhængig af arbejde, der ikke er relateret til forfattergerningen.

Hvordan er relationen mellem forfatternes og oversætternes tidsforbrug på forfattergerningen og deres indkomst?

- Sammenholder vi modtagne bibliotekspenge med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des flere bibliotekspenge modtages i gennemsnit.
- Sammenholder vi lønindkomsten med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter/oversættergerningen, des mindre er den gennemsnitlige lønindkomst.
- Sammenholder vi overskud af virksomhed med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des større overskud i virksomheden.

Disse resultater viser tydeligt, at mens lønindkomst i høj grad stammer fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, gælder det modsatte for overskud af egen virksomhed. Dette overskud relaterer sig i høj grad til forfatter-/oversættergerningen.

Hvordan er sammenhængen mellem forfatternes økonomiske forhold og parametre som anmeldelser, priser og modtagelsen af legater?

Knap 1/3 af de danske forfattere og oversættere har modtaget offentlig/privat kunststøtte/legater i perioden 2005-2015, og 1/5 af analyseudvalget har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater.

16 % af forfattere eller oversættere har modtaget mindst et etårigt arbejdslegat i perioden 2006-2015. 2 % har modtaget et treårigt arbejdslegat fra Statens Kunstfond i samme periode.

Gruppen, der har modtaget offentlig eller privat kunststøtte samt arbejdslegater fra Statens Kunstfond, har i gennemsnit en lavere lønindkomst end dem, der ikke har modtaget sådan støtte. Ligesom den gennemsnitlige lønindkomst hos gruppen, der har modtaget priser og uansøgte hæderslegater, er lavere end hos dem, der ikke har modtaget denne hæder. Det omvendte er tilfældet for overskud af registreret virksomhed, som er højere for dem, der har modtaget kunststøtte, priser og legater.

FORORD

Hvordan er de økonomiske vilkår for en forfatter eller oversætter i Danmark i dag? Det er et tilbagevendende spørgsmål i debatten om litteraturens vilkår. En tidligere undersøgelse (Balling og Pedersen, 2001) påpeger, at kun et fåtal af de danske forfattere kan leve af deres litterære arbejde. Den omtalte undersøgelse er imidlertid af ældre dato. Der er derfor behov for ny viden, som kan skabe et faktuel grundlag for at diskutere spørgsmålet om forfatteres og oversætteres økonomiske vilkår. Med denne undersøgelse ønsker vi at bidrage med et aktuelt empirisk grundlag.

Undersøgelsen er igangsat og finansieret af Litteratur- og Bogpanelet. Den er gennemført i samarbejde imellem Slots- og Kulturstyrelsen, Danmarks Statistik og Copenhagen Business School (CBS), Institut for Ledelse, Politik og Filosofi. Lektor, ph.d. Trine Bille har været ansvarlig for undersøgelsen, der er gennemført i et samarbejde med post.doc., ph.d. Marianne Bertelsen samt ph.d.-studerende Cecilie Bryld Fjællegaard, der har bidraget i projektets afsluttende fase og sammen med sociologistuderende Sara Arvanaghi udarbejdet det statistiske materiale og alle tabeller. Kontaktpersoner i Slots- og Kulturstyrelsen har været kontorchef Annette Bach, konsulenter Jeppe Naur Jensen, Lars Theil Münster og Kristoffer Nilsson. Spørgeskemaet til undersøgelsen er udarbejdet i samarbejde med Bog- og Litteraturpanelet. Projektet har endvidere involveret de to forfatterforeninger Dansk Forfatterforening og Danske Skønlitterære Forfattere i en løbende dialog om projektet.

Vi vil gerne takke alle, der har bidraget til denne undersøgelse, herunder de mange forfattere, der har givet sig tid til at besvare spørgeskemaet, samt de forfattere, der har stillet op til personlige interviews. Uden deres medvirken var denne undersøgelse ikke blevet til.

København, oktober 2016

Trine Bille

1.

BAGGRUND OG FORMÅL

Tidligere undersøgelser viser, at en betydelig andel af danske forfattere og oversættere ikke kan klare sig økonomisk på markedsvilkår eller opnå offentlig støtte i en grad, der gør det muligt for dem udelukkende at ernære sig ved oversætter-/forfattergerningen. Dette fører til et utal forskellige indkomstkilder, såsom offentlig og privat kunststøtte, honorarer fra f.eks. udgivelser, foredragsvirksomhed og undervisning, samt tidsbegrænsede ansættelser, bibliotekspenge m.m. Det har selvsagt betydning for den tid, forfatterne kan bruge på oversætter-/forfattergerningen, og i sidste ende den litteratur, de har mulighed for at producere.

Vores aktuelle viden omkring de komplicerede økonomiske vilkår for danske forfattere og oversættere er begrænset. Herunder vores forståelse af relationerne imellem henholdsvis de økonomiske, sociale og kulturelle forhold i forfatterens arbejdsliv. En forfatters eller oversætters anseelse som værende aktiv og bidragende er ikke blot baseret på, hvor mange penge vedkommende tjener, eller hvor mange udgivelser han/hun har bag sig, men i mindst lige så høj grad på den faglige kvalitet og det kunstneriske niveau af hans/hendes arbejde.

Det overordnede formål med denne undersøgelse er at analysere de aktuelle økonomiske levevilkår for nulevende forfattere og oversættere i Danmark.

For de danske forfattere, som undersøgelsen omfatter, har vi bl.a. kortlagt deres indkomst i forhold til indkomstkilder og tidsforbrug knyttet til forskellige former for arbejdsaktiviteter. Der lægges vægt på, at undersøgelsen i en vis udstrækning kan sammenlignes med tilsvarende studier fra andre lande, f.eks. Norge (Heian et al., 2015), Sverige (Sjörén & Berger, 2014) og Australien (Throsby et al., 2015), der for nylig har gennemført omfattende undersøgelser af forfatteres økonomiske levevilkår.

Undersøgelsen vil bl.a. besvare følgende spørgsmål:

- Hvor meget tjener forskellige typer af forfattere i dag? Hvilke hovedkilder udgøres forfatterens indtægt af?
- Hvordan fordeler indtægterne sig mellem aktiviteter, der er knyttet til forfattergerningen, og arbejde, der ikke kan forbindes med forfattergerningen?
- Hvordan er relationen mellem forfatterens og oversætternes tidsforbrug på forfattergerningen og deres indkomst?
- Hvordan er sammenhængen mellem forfatterens økonomiske forhold og parametre som anmeldelser, priser og modtagelsen af legater?

2. TIDLIGERE FORSKNING OG UNDERSØGELSER AF FORFATTERES LEVEVILKÅR

Den internationale forskning såvel som tidligere nationale undersøgelser har beskæftiget sig med de økonomiske vilkår for kunstneres arbejdsliv. I dette kapitel giver vi en kort introduktion til nogle tidligere undersøgelser, der også vil fungere som referencepunkt for denne undersøgelse.

I spændingsfeltet mellem kunstsociologi og kulturøkonomi har forskere undersøgt, hvad aspekter såsom indkomst, finansiel støtte samt kunstfaglige og sociale systemer kan fortælle os om kunstneres arbejdsliv. Klassiske værker, der stadig er med til at tegne forskning inden for kunst-sociologi, tæller især bidrag fra Pierre Bourdieu (Bourdieu, 1993, 2010) og Howard Becker (Becker, 1982), imens toneangivende kulturøkonomiske udgivelser af nyere dato tæller bl.a. Victor Ginsburgh og David Throsbys antologi, *Handbook of the Economics of Art and Culture* (Ginsburgh & Throsby, 2006), samt Hans Abbings bog *Why are artists poor? The exceptional economy of the arts* (Abbing, 2002). Ved at kombinere økonomisk tænkning med kunst-sociologiske studier karakteriseret af arven fra især Bourdieu skriver Abbing sig ind i en signifikant diskussion på feltet vedr. kunstnernes udfordringer med at tjene penge på deres arbejde. I sit bidrag til *Handbook of the Economics of Art and Culture* (Ginsburgh & Throsby, 2006) illustrerer Menger (2006) tilsvarende, hvordan anselige indkomstforskelle, flere parallelle beskæftigelser hos den enkelte og offentlige overførselsindkomster er centrale aspekter af hverdagen blandt europæiske og amerikanske kunstnere på tværs af kunstretninger. I samme udgivelse viser Alper & Wassall (2006), hvorledes amerikanske kunstnere, på tværs af kunstretninger, kæmper med lave indkomster og høj arbejdsløshed.

Chris Mathieus antologi *Careers in Creative Industries* (Mathieu, 2012) trækker i højere grad på arven efter Becker (1982), idet de forskellige bidragsydere undersøger dynamikken imellem usikkerhed og frihed (f.eks. Eikhof et al, 2012) samt den uigennemsigtlighed, der kendetegner arbejdsmarkedet i de kulturelle og kunstneriske brancher. Disse dynamikker synes at gå igen, også i de mere omfattende nationale undersøgelser af kunstneres arbejdsliv. Med en vækst på mellem 30 og 40 % i antallet af kunstnere i Norge i perioden 1994 til 2006 viser Heian, Løyland og Mangset (2008), at der har været en øget tilstrømning til kunstnerfag, på trods af at disse ofte er forbundet med stor usikkerhed og dårligt lønnede jobs. Ligesom de viser, at man, grundet denne hårde konkurrence, ikke er garanteret en plads på kunstnerarbejdsmarkedet, på trods af at man har gennemført en kunstnerisk uddannelse (Heian et al, 2008).

Forskning inden for dette felt har også haft fokus på samspillet mellem økonomiske, sociale, politiske og kulturelle faktorer. F.eks. har Anheier, Gerhards & Romo (1995) kortlagt, hvorledes tyske forfattere oplever hinanden som enten tilhørende de 'perifere' forfattere eller 'elite'-forfatterne, baseret på forholdene mellem deres økonomiske, sociale og kulturelle kapital. Ligeledes argumenterer Rengers & Plug (2001) for, hvorledes kunststøtte underbygger en 'winner-takes-all'-tendens i den hollandske kunstverden. Kigger vi på disse faktorer i relation til køn, har Flisbäck (2013) påvist, hvordan samspillet mellem symbolske og økonomiske strukturer i kunstbranchen konflikter med det at skabe et familieliv blandt kvindelige svenske billedkunstnere.

2.1 Tilsvarende nationale undersøgelser

Den seneste danske undersøgelse om forfatteres levevilkår blev udgivet i 2001 (Balling og Pedersen, 2001) som en del af Kulturministeriets udgivelse *Danske forfatteres arbejdsvilkår* (Nordstrand, 2001). Undersøgelsen sigtede på at give et overblik over de forskellige indtægtskilder blandt danske forfattere. Her skelnede man imellem: Indtægter fra kunstnerisk skabende aktivitet; indtægter fra forskellige offentlige støtteordninger (inkl. biblioteksafgiften); indtægter fra andet arbejde og overførselsindkomster. Fordi undersøgelsen udelukkende var baseret på statistisk materiale, opererede den med en bredt defineret forfatterpopulation bestående af samtlige bibliotekspengemodtagere med en sum på over 1.296 kr. i 2001. Samlet set indgik ca. 7.000 personer i denne statistiske undersøgelse, der blandt andet fandt, at den gennemsnitlige skattepligtige indkomst for en forfatter var ca. 250.000 kr. årligt og ca. 20.000 kr. om måneden. Videre kunne undersøgelsen dog påvise, at kiggede man blot på indkomsten fra 'skabende kunstnerisk aktivitet' her defineret som 'honorar + virksomhedsoverskud' (Balling & Pedersen, 2001, s.14), var tallene markant lavere, med et gennemsnit på ca. 70.000 kr. om året – ca. 6.000 kr. om måneden. De højere skattepligtige årsindkomster var således et udtryk for, at en betydelig del af respondenter supplerede deres forfatterindtægter med indkomst fra et andet arbejde ikke relateret til deres kunstneriske virke.

I lande, vi normalt sammenligner os med, såsom Norge og Sverige, er der inden for de seneste år foretaget omfattende nationale undersøgelser af kunstneres (Heian, et al, 2008 & 2015) og, mere specifikt, forfatteres (Sjörén & Berger, 2014) økonomiske situation. Herudover har en nævneværdig detaljeret undersøgelse af Throsby, Zwar & Longden (2015) kortlagt australske forfatteres økonomiske levevilkår.

Den svenske undersøgelse: Författarnas Inkomster 2012

I samarbejde med Sveriges Forfatterforbund, det nationale forbund for forfattere og litterære oversættere, har Sjörén og Berger for TNS Sifo blandt forbundets medlemmer foretaget indkomstundersøgelsen *Författarnas Inkomster 2012* (Sjörén & Berger, 2014). Undersøgelsens formål var at kortlægge medlemmernes indkomstsituation fordelt på køn, alder og genre. Herudover undersøgte man relationerne mellem *litterære aktiviteter* og *ikke-litterære aktiviteter* og indkomsterne herfra i forhold til forfatterens

/ oversætterens samlede arbejdstid. Det centrale fokus på indkomst, set i forhold til aktiviteter med eller uden tilknytning til forfatterskabet og tiden brugt herpå, deler den svenske undersøgelse med både den australske og den norske. Og de er ligeledes det centrale fokus for den nærværende danske undersøgelse.

Forfatterne blev i undersøgelsen kategoriseret som arbejdende inden for henholdsvis: *Børne- og ungdomslitteratur*, *Skønlitteratur*, *Faglitteratur*, *Oversættelse* og *Multi-beskæftiget* (mångsysslare – forfattere, der har opgivet, at de i minimum halvdelen af deres litterære produktion ikke er orienteret imod nogen bestemt genre). På tværs af samtlige variable i undersøgelsen, genre, alder og køn, overstiger gennemsnitsindkomsten medianindkomsten. Dette skyldes, at der findes et mindre antal forfattere, der tjener markant mere end gennemsnittet og således trækker gennemsnitsværdien betydeligt op. Denne skæve indkomstfordeling er velkendt inden for forskningen om arbejdsmarkedet for kunstnere (Abbing, 2002; Alper & Wassall, 2006). I den svenske undersøgelse var denne tendens tydeligst blandt de skønlitterære forfattere. Her var gennemsnittet næsten fire gange så højt som medianværdien. Yderligere resultater fra den svenske undersøgelse, som er relevante i relation til nærværende danske undersøgelse, kan findes i bilag 3.

Den norske undersøgelse: Kunstnerundersøkelsen 2013

Med det formål at skaffe viden om kunstnernes arbejds- og indkomstvilkår for derved at kunne drive en effektiv og retfærdig kulturpolitik, udarbejdede Heian, Løyland og Kleppe (2015) *Kunstnerundersøkelsen 2013* for Kulturdepartementet i Norge. Undersøgelsen følger op på en tidligere undersøgelse af Heian, Løyland og Mangset: *Kunstnernes aktivitet, arbejds- og inntektsforhold 2006* (Heian et al, 2008). I modsætning til den svenske og den australske undersøgelse fokuserer de norske undersøgelser ikke blot på forfattere, men på den samlede gruppe af norske kunstnere. Formålet med undersøgelsen publiceret i 2015 er at undersøge, hvorledes man kan styrke kunstnernes mulighed for at leve af deres kunstneriske arbejde. Dette søges gjort ved at kortlægge kunstnernes indkomstgrundlag, såvel som deres brug af offentlige kunststøtteordninger og overførselsindkomster. Undersøgelsen fokuserer på en håndfuld hovedtemaer, bl.a. kunstneres arbejdstid, indkomst, tilknytning til arbejdslivet og ændringer i disse omstændigheder. Disse fokuspunkter svarer til temaerne i både den svenske, den australske og nærværende danske undersøgelse.

Kategorien “skribenter” opdeles i seks grovere kategorier; skønlitterære forfattere, dramatikere, oversættere, faglitterære freelancere og oversættere og kunstkritikere. Til sammenligning med den svenske undersøgelse, der opererer med en skelnen mellem henholdsvis litterære og ikke-litterære aktiviteter, trækker den norske undersøgelse på kategorier af tidsforbrug og indtægt identificeret af David Throsby (én af forskerne bag den australske undersøgelse). Således deler den norske undersøgelse typer af arbejde (herunder tidsforbrug og indtægt) op i; *Kunstnerisk arbejde* i form af skabende og udøvende aktiviteter (herunder *Administrativt arbejde* relateret til det kunstneriske arbejde og således regnet med i denne kategori); *Kunstnerisk tilknyttet arbejde*, der forudsætter kunstnerisk kompetence uden at være direkte kunstnerisk, og *Ikke-kunstnerisk arbejde*. Den norske undersøgelse skelner også imellem forskellige former for beskæftigelse, eller tilknytning til arbejdsmarkedet, herunder *Ansatte*, *Freelancere* og *Selvstændige erhvervsdrivende*. Yderligere resultater fra den norske

undersøgelse, som er relevante i relation til nærværende danske undersøgelse, kan findes i bilag 3.

Den australske undersøgelse: *Book Authors and their Changing Circumstances*

Throsby, Zwar og Longden's (2015) omfattende rapport *Book Authors and their Changing Circumstances* bygger videre på en tidligere undersøgelse for Australia Council for the Arts, vedr. de økonomiske vilkår for australske kunstnere på tværs af kunstarter (Throsby & Zednik, 2010). Rapporten fra 2015 har til sammenligning det specifikke formål at skaffe tidssvarende systematisk viden om de australske forfatters arbejdsliv. Det søges gjort igennem forfatterens egne oplevelser af henholdsvis; etablering i branchen og omfanget af udgivelser, indvirkning af forandringer i branchen (f.eks. e-udgivelse og selv-udgivelse), markedsføring (herunder brug af sociale medier), indkomst, omfang af kunststøtte og krænkelse af ophavsret, samt uddannelsesniveau, alder, køn og bopæl.

Undersøgelsen arbejder med en bred vifte af genrer, hvor forfatterne kategoriseres inden for henholdsvis; *Skønlitteratur*, *Genrelitteratur* (f.eks. krimier, erotisk litteratur, science fiction), *Børnebøger*, *Kreativ ikke-fiktion* (f.eks. essays, biografier, historisk litteratur), *Anden ikke-fiktion* (f.eks. koge- og selvhjælpsbøger), *Poesi*, *Skolebøger*, og *Akademiske monografier* (forskningsudgivelser). Den australske undersøgelse kortlægger forfatterens tid og indkomst på tværs af fire typer aktiviteter; *Kerneopgaven at skrive inden for egen genre*, *Arbejde med andre skriverrelaterede opgaver*, *Kreativt arbejde i en anden branche* og *Anden beskæftigelse ikke relateret til skrivning*. Yderligere resultater fra den australske undersøgelse, som er relevante i relation til nærværende danske undersøgelse, kan findes i bilag 3.

Fælles for disse undersøgelser er, at de, ligesom nærværende undersøgelse, kombinerer registerdata med spørgeskemadata. Uden at gå videre ind i de nationale kontekstuelle forskelle bag disse tre undersøgelser, vil vi undervejs i denne rapport drage paralleller til især disse tre undersøgelser i tilfælde, hvor vi finder, at det bringer relevante perspektiver. I bilag 3 giver vi et kort resumé af de centrale resultater af henholdsvis den svenske, norske og australske undersøgelse.

3.

METODE OG DATA

Dette kapitel beskriver kort denne rapports metode og data. En mere detaljeret beskrivelse findes i bilag 1. Undersøgelsen er gennemført som en kombination af en kvantitativ undersøgelse og en række kvalitative interviews.

I den kvantitative undersøgelse kombineres registerdata fra Danmarks Statistisk og Slots- og Kulturstyrelsen med en spørgeskemaundersøgelse til de danske forfattere og oversættere. Sammenkoblingen mellem registerdata og spørgeskemadata rummer en lang række fordele. For det første kan der via registerdata fås konkrete oplysninger om en lang række variable, såsom samlet indkomst og demografiske data. En del af den usikkerhed, der ligger i brugen af spørgeskemaer, hvor forfatterne f.eks. skal være i stand til at huske konkrete indkomstoplysninger, bliver derved mindre. Til gengæld giver spørgeskemaet muligheder for at få en lang række mere detaljerede oplysninger om forfatternes og oversætternes levevilkår end dem, som er tilgængelige hos Danmarks Statistik. For det andet giver denne sammenkobling nogle unikke muligheder for at gennemføre frafaldstests, idet der vil være en lang række basisoplysninger til rådighed også for de forfattere, der ikke svarer på spørgeskemaet. I bilag 2 findes en undersøgelse af repræsentativitet, der viser, at undersøgelsen er rimelig repræsentativ for den samlede population (se også bilag 1 for en uddybning).

Vi har desuden gennemført personlige interviews med 6 forfattere. Disse interviews fungerer som en kvalitativ illustration af nogle af de centrale problemstillinger, som vi er kommet frem til i den kvantitative undersøgelse. De vil fremgå som personlige historier, og de er flettet ind forskellige steder i rapporten.

3.1 Afgrænsning af forfatterpopulationen

Den anvendte forfatterdefinition er betydende for undersøgelsens resultater og er udviklet i tæt samarbejde med Bog- og Litteraturpanelet under Slots- & Kulturstyrelsen og de to centrale danske forfatterforeninger, Dansk Forfatterforening og Danske Skønlitterære Forfattere. I undersøgelsen indgår både skønlitterære og faglitterære forfattere samt oversættere. Undersøgelsen afgrænses til personer:

- der har fået mindst 5.000 kr. udbetalt i biblioteksafgift i 2015 og har udgivet mindst ét værk efter 2005
- og/eller har modtaget arbejdslegater fra Statens Kunstfond/Kunstråd i perioden 2006-2015.

Nogle af legatmodtagerne, som er med i populationen, fik mindre end 5.000 kr. i biblioteksafgift, og sidstnævnte kriterium er således tilføjet for at inkludere professionelle forfattere, f.eks. unge forfattere, der falder under de 5.000 kr. i årlig udbetalt biblioteksafgift for 2015. Der er kun medtaget nulevende forfattere og oversættere.

Med udgangspunkt i en population på 3.728 personer indkom der i alt 1.583 brugbare besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 42,5 %. Dvs. at det er dette analyseudvalg på i alt 1.583 forfattere og oversættere, som vi opererer med på tværs af register- og spørgeskemadata. Man skal dog være opmærksom på, at en person kan have undladt at svare på nogle af spørgsmålene, hvorfor det samlede antal forfattere og oversættere godt kan variere i de forskellige tabeller og grafer.

4.

GENRER OG DEMOGRAFI

I dette kapitel belyses de danske forfatteres og oversætteres fordeling på genrer og de demografiske variable alder, køn, geografi og uddannelse.

Helt overordnet er der blandt respondenterne flest, der definerer sig som forfatter (80 %), mens 12 % definerer sig oversætter, og 9 % som forfatter og oversætter. Dette indikerer, at en del af de danske forfattere og oversættere bevæger sig på tværs af forfatter- og oversættergerningen.

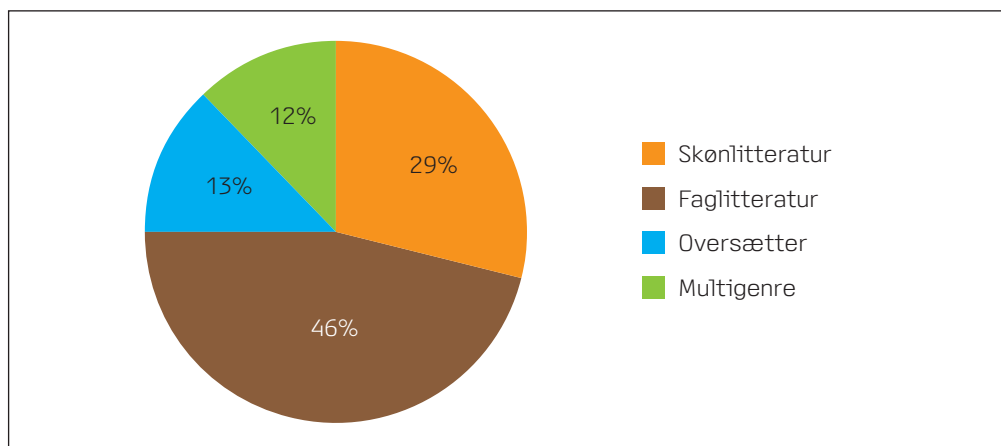
4.1 Genrer

Kategoriseringen af forfattere på genrer er foretaget på basis af publicerede bøger. Der skelnes her imellem tre overordnede hovedgenrer med tilhørende subgenrer, der specificerer, inden for hvilken genre den givne forfatter/oversætter primært har produceret i løbet af de sidste 10 år; skønlitterære forfattere (herunder romaner, noveller, lyrik og poesi, børne- og ungdomslitteratur og tegneserier), faglitterære forfattere (herunder undervisningsbøger, hobbybøger, almenkulturelle bøger og videnskabelige bøger) og oversættere (herunder skønlitterære oversættelser og faglitterære oversættelser). Vi definerer en genre som primær, når den givne forfatter eller oversætter har udgivet mere end 50 % af deres produktion inden for denne genre. Vi har desuden tilføjet underkategorien Multigenre. Denne ekstra "genre" tilskrives forfattere eller oversættere, hvor ikke én af de ovennævnte genrer udgør mere end 50 % af deres litterære produktion.¹

Resultatet viser, at en betragtelig del af respondenterne i undersøgelsen (46 %) falder under hovedgenre-kategorien faglitteratur, mens en også betydelig del (29 %) er at finde under hovedgenren skønlitteratur. Multigenre-gruppen (12 %) er omtrent lige så stor som gruppen af oversættere (13 %).²

1 Denne metode til inddeling af respondenterne i genrer er baseret på det antal udgivelser, forfatterne/oversætterne selv har angivet under de forskellige genrer i spørgeskemaundersøgelsen. Resultaterne herfra er i mellemtiden, på individniveau, stikprøvetestet op imod registerdata fra biblioteksafgiftssystemet i form af henholdsvis modtaget biblioteksafgift pr. år fordelt på genre samt antal udgivne bøger pr. år. Her fandt vi, at tallene opgivet af respondenterne i store træk svarer til tallene i biblioteksafgiftssystemet. En mindre afvigelse vil være at forvente, bl.a. da ikke alle udgivelser figurerer i dette system (tidsskrifter).

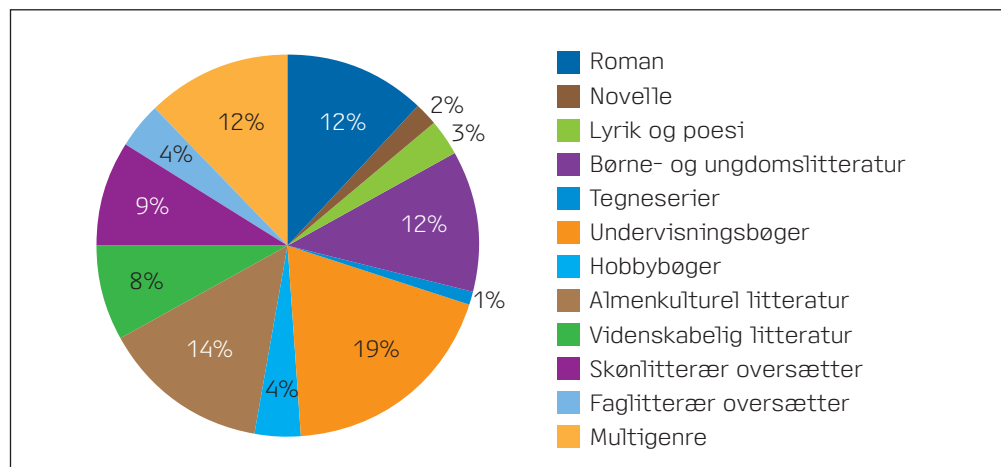
2 Vi har yderligere forholdt os til den eventuelle problemstilling, at skønlitterære forfattere, der laver mange oversættelser, vil fremgå som oversættere, selvom disse måske definerer sig som forfatter. Vi har derfor sammenholdt den procentdel af respondenterne, der angav, at de definerede sig selv mest som henholdsvis forfatter (80 %), oversætter (12 %) eller forfatter og oversætter (9 %), med den procentfordeling af forfattere og oversættere, vi fandt i vores kategorisering af genrer. Her udgør (skøn- og faglitterære) forfattere 75 %, oversættere 13 % og multigenre-gruppen 12 %.

FIGUR 1: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ HOVEDGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.479 personer. 104 personer mangler, fordi de har angivet ikke at have udgivet noget de seneste 10 år.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Går vi et lag dybere og ser på fordelingen på subgenrer, finder vi, at gruppen faglitterære forfattere især udgøres af forfattere til henholdsvis undervisningsbøger (19 %) og almenkulturel litteratur (14 %). Blandt de skønlitterære forfattere er de to største grupperinger henholdsvis romanforfattere (12 %) og forfattere til børne- og ungdomslitteratur (12 %). Novelleforfatterne og kategorien lyrik og poesi er repræsenteret med færrest respondenter, henholdsvis 2 % og 3 % af det samlede analyseudvalg.³

FIGUR 2: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ SUBGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.479 personer. 104 personer mangler, fordi de har angivet ikke at have udgivet noget de seneste 10 år.

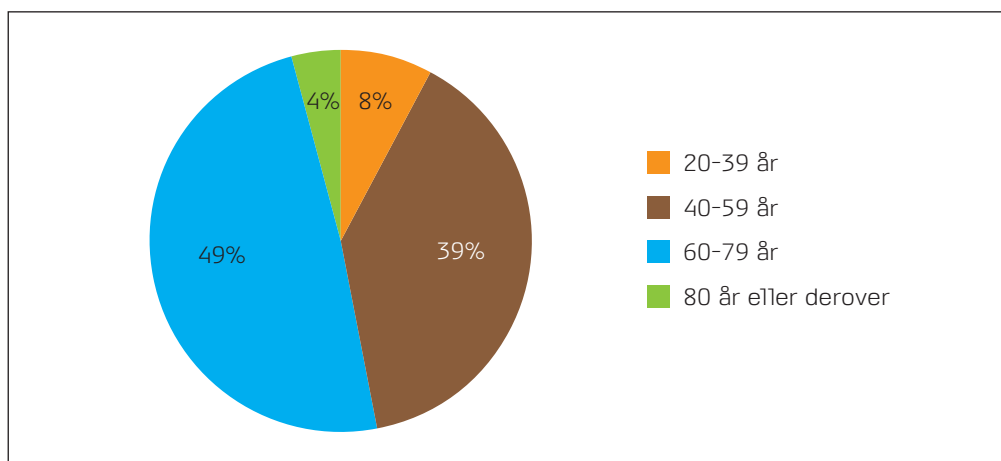
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

³ Gruppen af tegneserieforfattere udgør kun 17 respondenter (1%). Vi har derfor valgt at slå dem sammen med skønlitterære forfattere, undtagen når der opdeles på subgenrer. Så er de udeladt.

4.2 Alder, køn, geografi og uddannelse

Gennemsnitsalderen blandt de danske forfattere og oversættere, der deltog i undersøgelsen, er 59 år, med et spænd fra den yngste på 21 år til den ældste på 97 år. De 60-79-årige udgør næsten halvdelen af analyseudvalget med 49 %. Samlet set har vi således at gøre med en lidt ældre gruppe. Det kan muligvis forklares med, at forfattere ofte har brugt tid på anden beskæftigelse og dermed er ældre end andre professioner, når de debuterer og påbegynder deres forfatterkarriere. Det kan også hænge sammen med, at det kan tage lang tid at etablere sig i branchen. Til sammenligning var gennemsnitsalderen i Sverige 63 år, og i Australien var næsten 3/4 af respondenterne mellem 40 og 70 år, så tendensen er kendt fra andre lande.

FIGUR 3: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.564 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

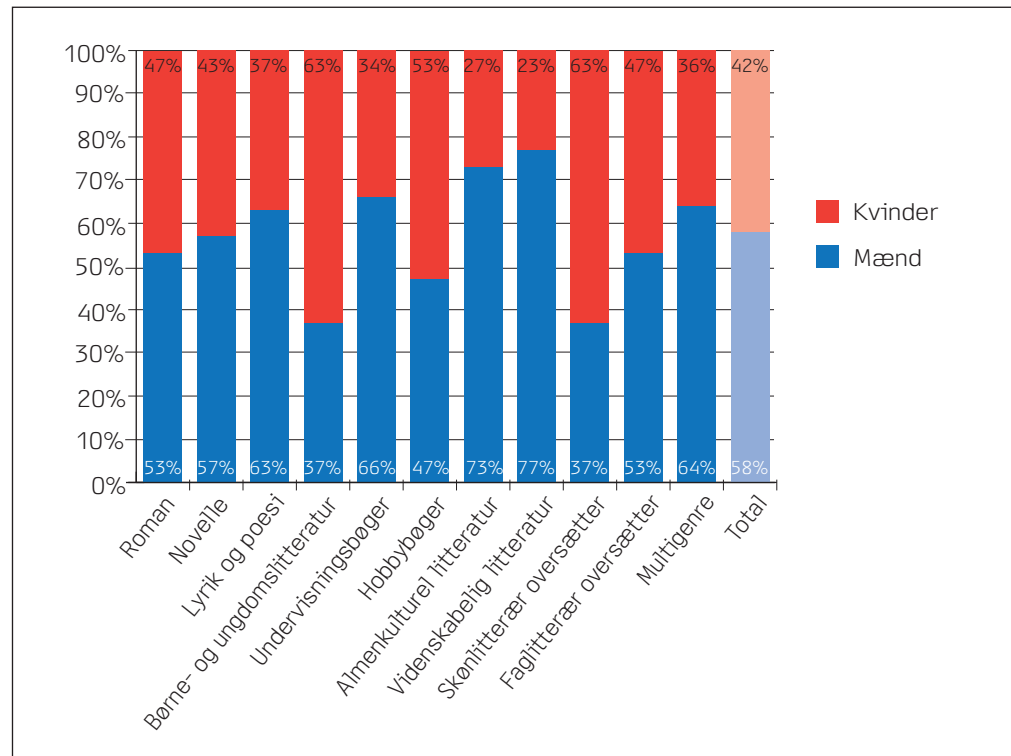
Det er romanforfatterne, der bedst repræsenterer den generelle aldersfordeling. De unge på 20-39 år er især at finde blandt novelleforfatterne, lyrik og poesi-gruppen, og børne- og ungdomslitteraturen, imens størstedelen (næsten 3/4) af de 60-79-årige er at finde inden for den videnskabelige litteratur.

Ud af den samlede gruppe af respondenter er 42 % kvinder, og 58 % mænd. Det er et markant anderledes billede, end den australske undersøgelse fandt, hvor de kvindelige forfattere var i overtal med 67 % imod 33 % mænd. Den danske fordeling svarer i højere grad til den norske situation, hvor man blandt de norske forfattere fandt en kønsfordeling med i gennemsnit 47 % kvinder og 53 % procent mænd.

Den største procentdel af mænd er med ca. 3/4 at finde blandt den almenkulturelle litteratur og den videnskabelige litteratur, imens kvinder er i flertal (ca. 2/3) inden for børne- og ungdomslitteraturen og blandt de skønlitterære oversættere. En lignende tendens så vi i den svenske undersøgelse, hvor kvinderne dominerede inden for børne- og ungdomslitteraturen, ligesom dobbelt så mange kvinder som mænd arbejdede

som oversættere. De mandlige forfattere var til sammenligning, ligesom i Danmark, overrepræsenteret inden for faglitteraturen.

FIGUR 4: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ KØN OG SUBGENRER (PROCENT), 2014 OG 2015

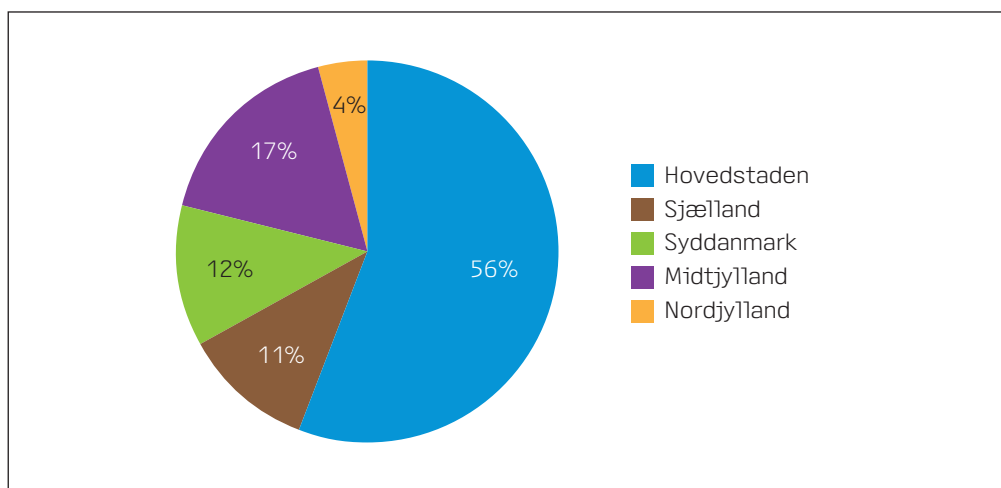

Note: Figuren er baseret på 1.564 personer, idet der mangler information om køn for 19 personer.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Blandt de danske forfattere og oversættere er et flertal på lidt over halvdelen af populationen bosiddende i hovedstadsregionen, mens færrest (4 %) bor i Nordjylland. Sammenholdt med hele den danske befolkning⁴ er de danske forfattere og oversættere overrepræsenteret i hovedstadsområdet og underrepræsenteret i Nordjylland.

⁴ <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>

FIGUR 5: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ BOPÆLSREGION (PROCENT), 2014

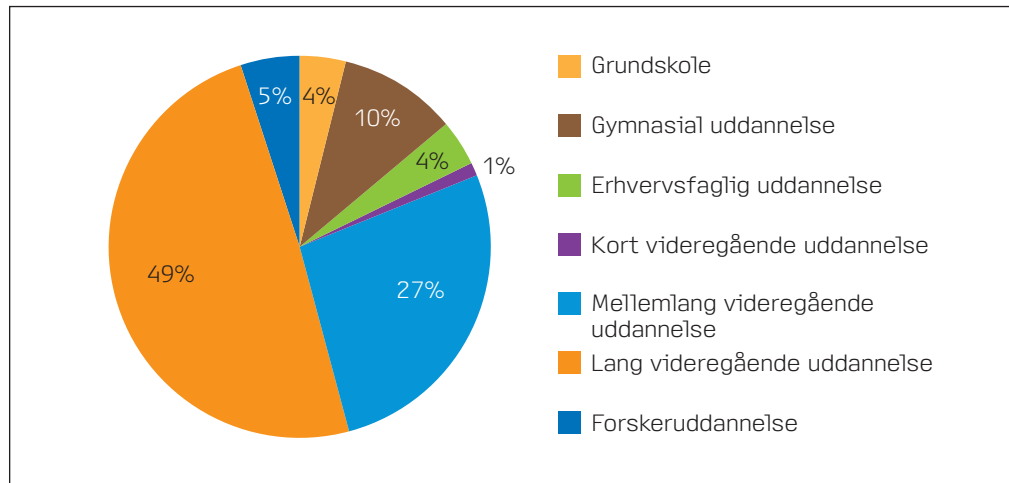
Note: Figuren er baseret på 1.564 personer i alderen 20-98 år.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

De danske forfattere og oversættere er generelt en veluddannet gruppe. Det er et karakteristikum, de deler med både de norske, svenske og australske forfattere. I den australske undersøgelse forklarer de, at der ikke er nogen formel australsk uddannelse til forfatter. Det er i højere grad "livets skole", der lægger fundamentet for et forfatterskab. I den norske undersøgelse fokuserer de på kunstneriske videregående uddannelser opdelt i henholdsvis kunstfaglige- og kunstteoretiske uddannelser, mens de i den svenske ser på de videregående uddannelser generelt. I denne undersøgelse har vi set både på det generelle uddannelsesniveau blandt de danske forfattere og oversættere, samt hvor mange af dem der har gået på den eneste officielle forfatteruddannelse i Danmark; den SU-berettigede uddannelse fra Forfatterskolen, der som videregående kunstnerisk uddannelse hører under Kulturministeriet. Forfatterskolens afsæt er baseret på Foreningen for Forfatterskolens formål, hvilket inkluderer litterær, skriveteknisk kunnen, alment kendskab til litteratur (også inden for andre sprogområder og perioder), almen æstetisk debat (herunder en dialog med de øvrige kunstarter og erkendelsesområder), introduktion til og arbejde med alle litterære genrer og skrivefelter (heriblandt også oversættelse) samt praktisk kendskab til forfatteres vilkår og arbejdsforhold. Blot 15 personer i den samlede population og 4 personer i analyseudvalget har haft Forfatterskolen som højst fuldførte uddannelse på et givent tidspunkt i perioden 2000-2015. De udgør derfor en for lille gruppe til at analysere nærmere.

Af de danske forfattere og oversættere har knap halvdelen en lang videregående uddannelse, og ca. 1/4 en mellemlang videregående uddannelse. Hele 5 % af respondenterne kan kategoriseres som at have fuldført en forskeruddannelse (har en ph.d.-grad), hvilket umiddelbart lyder af meget. Det stemmer dog fint overens med den australske undersøgelse, hvor knap 6 % af den samlede gruppe havde en ph.d.-grad. Dette relativt høje tal på tværs af undersøgelserne kan hænge sammen med, at de universitetsansatte er velrepræsenteret i begge undersøgelser.

FIGUR 6: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ HØJESTE FULDFØRTE UDDANNELSE (PROCENT), 2014

Note: Figuren er baseret på 1.551 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I den danske befolkning som helhed⁵ har blot 0,6 % i 2014 en forskeruddannelse som højest fuldførte uddannelse, imens ca. 10 % har en lang videregående uddannelse, og ca. 14 % en mellemlang videregående uddannelse. Med andre ord blandt de danske forfattere og oversættere er der ca. 10 gange så mange, der har en forskeruddannelse, fem gange så mange med en lang videregående uddannelse og ca. dobbelt så mange, der har en mellemlang videregående uddannelse, i forhold til den generelle danske befolkning.

Ser vi på uddannelse fordelt på genrer, er en forskeruddannelse som forventet særligt udbredt blandt de faglitterære forfattere, men faktisk i endnu højere grad blandt multigenre-forfatterne. Inden for både faglitteratur, oversættere og multigenre havde omkring eller over halvdelen en lang videregående uddannelse. De mellemlange uddannelser, såsom journalist eller folkeskolelærere, var udbredt blandt alle genrer, dog mest iblandt de skønlitterære forfattere.

⁵ Kilde: <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>

TABEL 1: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ HØJEST FULDFØRTE UDDANNELSE OG HOVEDGENRER (PROCENT), 2014 OG 2015

Uddannelsesniveau	Skønlitteratur	Faglitteratur	Oversætter	Multigenre
Grundskole	6	3	4	4
Gymnasial uddannelse	14	8	15	10
Erhvervsfaglig uddannelse	7	3	1	3
Kort videregående uddannelse	0	0	1	1
Mellemlang videregående uddannelse	35	24	17	23
Lang videregående uddannelse	37	54	59	49
Forskeruddannelse	1	8	4	10
Total	100	100	100	100

Note: Tabellen er baseret på 1.449 personer, idet der mangler information om uddannelse for 30 personer, genre for 102 personer og både uddannelse og genre for 2 personer.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

De to mest udbredte uddannelser er de mellemlange uddannelser (professionsbachelor) folkeskolelærer (193 pers.) og journalist (103 pers.). Udbredte lange videregående uddannelser er engelsk (cand.mag.), pædagogik (cand.pæd.), historie (cand.mag.) og dansk (cand.mag.).

4.3 Sammenfatning

De væsentligste resultater i dette kapitel kan opsummeres således:

- Ca. halvdelen (46 %) af de danske forfattere og oversættere falder under hovedgenre-kategorien faglitteratur, mens en også betydelig del (29 %) er at finde under hovedgenren skønlitteratur. Multigenre-gruppen (12 %) er omtrent lige så stor som gruppen af oversættere (13 %).
- Gruppen på 60 år + udgør halvdelen af populationen. Vi har således at gøre med en noget ældre gruppe mennesker.
- 58 % er mænd, og 42 % kvinder. Den største procentdel af mænd er med ca. 3/4 at finde blandt den almenkulturelle litteratur og den videnskabelige litteratur, imens kvinder er i flertal (ca. 2/3) inden for børne- og ungdomslitteraturen og blandt de skønlitterære oversættere.
- Et flertal på lidt over halvdelen er bosiddende i hovedstadsregionen, mens færrest (4 %) bor i Nordjylland. I forhold til den samlede danske befolkning er forfattere og oversættere overrepræsenteret i hovedstadsregionen og underrepræsenteret i Nordjylland.
- Knap halvdelen har en lang videregående uddannelse, og ca. 1/4 en mellemlang videregående uddannelse. Hele 5 % af respondenterne har fuldført en forskeruddannelse. Forfattere og oversættere er dermed væsentlig højere uddannet end den gennemsnitlige danske befolkning.

- De to mest udbredte uddannelser er de mellemlange uddannelser (professionsbachelor) folkeskolelærer og journalist.
- Kun 4 personer i analyseudvalget har haft Forfatterskolen som højest fuldførte uddannelse, og de udgør derfor for lille en gruppe til at analysere nærmere.

5.

INDKOMST

I dette kapitel belyses indkomsten blandt forskellige grupper af forfattere og oversættere.

Forfatternes og oversætternes indkomst kan bestå af forskellige indkomsttyper. Vi har haft adgang til følgende kilder til markedsindkomsten for de danske forfattere/oversættere:

Lønindkomst⁶

Bibliotekspenge⁷

Overskud af selvstændig registreret virksomhed⁸

Herudover kan deres økonomi være afhængig af andre indkomstkilder, som fx partners indkomst, lån, overførselsindkomst som f.eks. pension. Hertil kommer at forfattere og oversættere har mulighed for at opnå offentlig og privat kunststøtte, arbejdslegater fra Statens Kunstfond og modtage priser og uansøgte hæderslegater.

I dette kapitel vil vi se nærmere på, hvor stor indkomsten fra løn, bibliotekspenge og overskud fra virksomhed er for forskellige forfatter- og oversættergrupper. I næste kapitel vil vi belyse, hvordan arbejdet mere eller mindre relaterer sig til forfattergerningen, samt forfatternes og oversætternes afhængighed af andre indkomstkilder som f.eks. overførselsindkomst som pension. I kapitel 8 belyser vi modtagelsen af privat og offentlig kunststøtte, arbejdslegater samt modtagelsen af priser og legater, idet vi også vil sammenholde dette med information om markedsindtjening for forskellige grupper af forfattere og oversættere.

5.1 Den samlede markedsindkomst

Et samlet overblik over forfatternes og oversætternes indkomst baseret på de datakilder, vi har haft til rådighed, fremgår af tabel 2. Her ses den gennemsnitlige indkomst fra løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed. Den gennemsnitlige indkomst er i alt 267.000 for hele vores analyseudvalg og 340.000 for gruppen under 60 år. Tabellen viser således tydeligt, at for gruppen over 60 år er indkomsten

6 Kilde: Det brede lønbeløb fra Danmarks Statistik.

7 Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen. Vi har desuden fra Danmarks Statistik haft adgang til en variabel med honorar, der også indeholder bibliotekspenge. De to variable har dog ikke stemt overens f.eks. på den måde, at honorarvariablen fra Danmarks Statistik for mange individer har vist et lavere beløb end bibliotekspengene fra Slots- og Kulturstyrelsen. Vi har derfor valgt alene at medtage bibliotekspengene der er opgivet til os fra Slots- og Kulturstyrelsen. Det kan betyde, at de indkomstbeløb vi beregner muligvis er lidt mindre end de faktiske indkomster.

8 Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

mindre, hvilket selvfølgelig hænger sammen med, at mange trapper ned og går på pension.

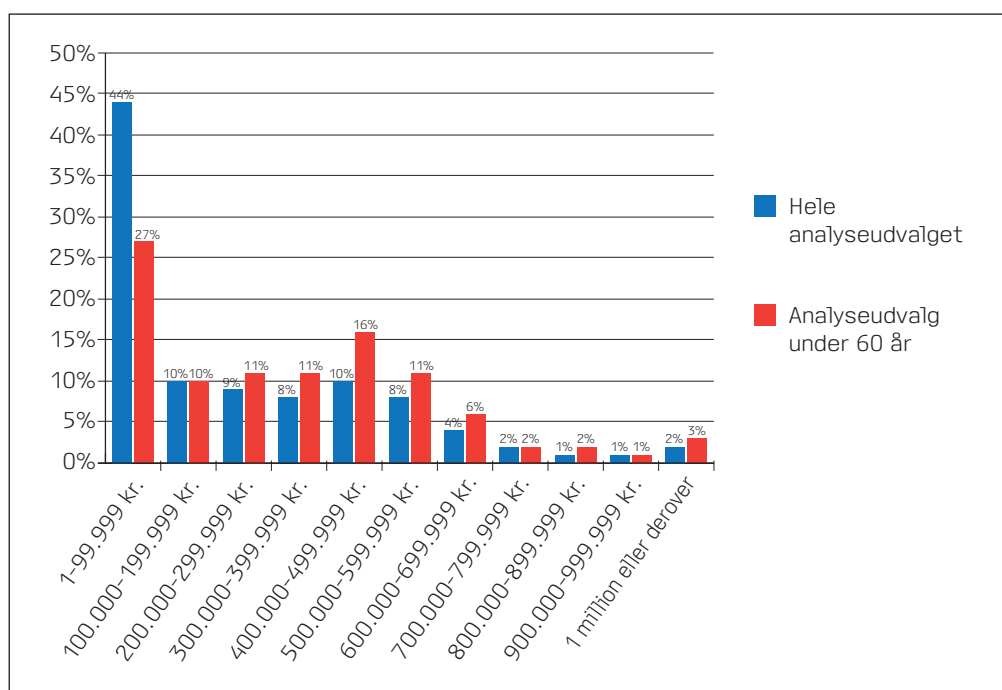
TABEL 2: GENNEMSNITLIG LØNINDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED: ALLE SAMT FORFATTERE OG OVERSÆTTERE UNDER 60 ÅR, 2014 OG 2015

Gennemsnit	Hele analyseudvalget (1.583 personer), (1.000 kr.)	Forfatter og oversættere i analyseudvalget under 60 år (741 personer), (1.000 kr.)
Lønindkomst (2014)	182	252
Bibliotekspenge (2015)	37	33
Overskud af selvstændig registreret virksomhed (2015)	48	56
I alt	267	340

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget (1.583). Lønindkomsten er baseret på registerdata, bibliotekspengene på data for Slots- og Kulturstyrelsen, og overskud af virksomhed på data fra spørgeskemaundersøgelsen.
Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Figur 7 viser forfatterne og oversætterne samlede årsindkomst som summen af lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed, fordelt på indkomstintervaller.

FIGUR 7: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES SAMLEDE ÅRSINDKOMST BESTÅENDE AF LØN-INDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (PROCENT), 2014 OG 2015

Note: Den del af figuren, der omhandler hele analyseudvalget, er baseret på 1.583 personer, mens den del, der omhandler personer i analyseudvalget på under 60 år, er baseret på 741 personer. Indkomstintervallerne består af summen af lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed for den enkelte forfatter/oversætter.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

44 % af alle forfatterne og oversætterne i analyseudvalget har en årsindkomst på under 100.000 kr. Dette inkluderer dog ikke overførselsindkomst. Hvis vi udelukkende kigger på personer i analyseudvalget på under 60 år, er der 27 %, som har en samlet årsindkomst på under 100.000 kr.

Hele 37% af forfatterne og oversætterne i analyseudvalget under 60 år har en samlet årsindkomst (summen af lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed) på under 200.000 kr. (278 personer). Dette afsnit belyser yderligere denne gruppe af forfattere og oversættere samt deres økonomiske situation.

For gruppen af forfattere og oversættere under 60 år med en samlet årsindkomst på under 200.000 kr. gælder det, at størstedelen er mellem 40-59 år (77 %), samt at størstedelen er kvinder (58 %). De skønlitterære forfattere udgør den største del af gruppen (41 %), mens 24 % er faglitterære forfattere, og 21 % er oversættere.

Generelt angiver en større andel af disse forfattere og oversættere i forhold til det samlede analyseudvalg, at deres privatøkonomi er afhængig af alternative indtægtskilder, dog ikke for indtægtskilden offentlige overførselsindkomster. De største

forskelle mellem det samlede analyseudvalg og gruppen af forfattere og oversættere under 60 år med en samlet årsindkomst på under 200.000 kr., i forhold til privatøkonomiens afhængighed af forskellige indtægtsformer, er belyst nedenfor:

- Lån fra familiemedlemmer eller venner er en indtægtskilde, som 18 % af gruppen angiver, at deres privatøkonomi er afhængig af. Dette er 12 % mere end for det samlede analyseudvalg.
- 44 % af gruppen angiver, at deres privatøkonomi er afhængig af deres partners indkomst, hvilket er 10 % mere end for det samlede analyseudvalg.
- Kassekredit fra banken eller andre hurtige låneformer er en indtægtskilde som 21 % af gruppen angiver, at deres privatøkonomi er afhængig af. Dette er 10 % mere end for det samlede analyseudvalg.
- Kun 23 % af gruppen angiver, at deres privatøkonomi er afhængig af offentlige overførselsindkomster, hvilket er 14 % mindre end for det samlede analyseudvalg. Dette hænger naturligvis sammen med den lavere alder for gruppen af forfattere og oversættere, der alle er under 60 år.

Arbejdslegater er en anden form for indtægtskilde, hvor gruppen af forfattere og oversættere under 60 år med en samlet årsindkomst på under 200.000 kr. er overrepræsenteret i forhold til det samlede analyseudvalg. 37 % af forfatterne og oversætterne i gruppen har modtaget mindst ét etårigt arbejdslegat i perioden 2006-2014, hvilket kun gælder for 16 % af det samlede analyseudvalg. Ligeledes har 5 % af gruppen af forfattere og oversættere modtaget ét treårigt arbejdslegat i perioden 2006-2014, mens dette kun glæder for 2 % af det samlede analyseudvalg.

Ud fra ovenstående kan vi konkludere, at der findes en gruppe af forfattere og oversættere på under 60 år med en samlet markedsindkomst på under 200.000 kr., hvis indtægt i særlig grad er baseret på deres partners indkomst

Det er også værd at bemærke, at der er hele 42 % af vores forfattere og oversættere, der ikke har nogen lønindkomst (A- og B-indkomst). Disse personer kan tænkes at være på overførselsindkomst, såsom pension, have indkomst fra selvstændig registreret virksomhed eller fra alternative indkomstkilder som lån eller partners indkomst. Dette understreger ikke kun, at forfatteres og oversætteres arbejdsmarked og indtægtsgrundlag adskiller sig fra den generelle befolknings, men også at det er et forhold, der skal belyses nærmere.

TABEL 3: GENNEMSNITLIG LØNINDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED, 2014 OG 2015

	Antal observati- oner	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr., 2014) (Antal)	Median lønindkomst (1.000 kr., 2014) (Antal)	Bibliotekspenge gennemsnit (1.000 kr., 2014) (Antal)	Gennemsnitligt overskud af selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr., 2015) (Antal)
Analyseudvalg	1.583			37	
Har løn- indkomst	912 (58 %)	316 (912)	309 (912)	27 (900)	117 (283)
Har ikke løn- indkomst	671 (42 %)			51 (666)	154 (278)
Indkomst fra selvstændig virksomhed	603	314 (295)	302 (295)	47 (598)	135 (561)
Indkomst fra overførsels- indkomst	601	143 (240)	55 (240)	31 (598)	68 (170)

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget (1.583)

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Det fremgår tydeligt af tabel 3, at forfattere uden egentlig lønindkomst i højere grad ernærer sig ved overskud af registreret virksomhed.

For forfattere og oversættere med lønindkomst (58%) gælder det, at:

- Gennemsnitsindkomsten er 316.000 kr. og medianindkomsten 309.000 kr.
- 99 % får bibliotekspenge (i gennemsnit 27.000 kr.)
- 31 % har overskud fra registreret virksomhed (i gennemsnit 117.000 kr.)
- 27 % modtager overførselsindkomst

For forfattere og oversættere uden lønindkomst (42%) gælder det således, at:

- 99 % får bibliotekspenge (i gennemsnit 51.000 kr.)
- 41 % har overskud fra registreret virksomhed (i gennemsnit 154.000 kr.)
- 54 % modtager overførselsindkomst

I resten af dette kapitel vil vi dykke nærmere ned i disse forhold med hensyn til fordelingen på forskellige forfatter- og oversætter grupper ved at se nærmere på de enkelte indkomst kategorier: lønindkomst, bibliotekspenge og overskud af virksomhed for de forfattere, der har haft disse typer af indkomster.

5.2 Lønindkomst

For at belyse forfatternes og oversætternes lønindkomst bruger vi det såkaldte “brede lønbeløb”. Variablen “bredt lønbeløb” er hentet fra Danmarks Statistik og indeholder information om løn, som er optjent i året og består af A- og B-indkomst.⁹ Det brede lønbeløb inkluderer altså både indkomst fra arbejde relateret til forfatter-/oversættergeringen, men også fra andet arbejde. Det brede lønbeløb vil i resten af rapporten blot blive betegnet som lønindkomst.¹⁰

For den gruppe af forfattere og oversættere, der har modtaget lønindkomst, var den i gennemsnit på 316.000 kr. i 2014. Medianindkomsten var en smule lavere, nemlig på 309.000 kr. Her skal det som sagt tages med i betragtning:

- at 42 % procent af forfatterne og oversætterne ikke havde lønindkomst og derfor ikke er med i gennemsnitsberegningen.
- at denne indkomst også inkluderer indkomst, der ikke er relateret til forfattergeringen (hvor stor en andel det drejer sig om, vender vi tilbage til i næste kapitel).

Til sammenligning udgjorde den gennemsnitlige lønindkomst for den danske befolkning som helhed 303.000 kr. i 2014 (udgjort af A- og B-indkomst).¹¹

Sammenlignet med relaterede professioner i Danmark tjente f.eks. journalister gennemsnitligt ca. 41.000 kr.¹² om måneden i 2015, gymnasielærere tjente i gennemsnit ca. 39.000 kr.¹³ i 2015, og danske bibliotekarer tjente i staten gennemsnitligt ca. 25.000 kr. i 2015.¹⁴ Beregner vi en månedsløn for danske forfattere og oversættere i 2014 ud fra det smalle lønbeløb (A-indkomst),¹⁵ får vi en månedsløn på lidt under 26.000 kr.¹⁶ Det skal dog igen bemærkes, at dette også inkluderer løn fra arbejde, der ikke er relateret til forfatter-/oversættergeringen.

Opdeler vi på indkomstgrupper af 100.000 kr.-intervaller, finder vi, at over halvdel af forfatterne og oversætterne befinder sig i de lave indkomstgrupper på mellem 1-399.999 kr. (62 %), og 42 % har haft en årlig lønindkomst i 2014 på 1-199.000 kr.

9 Hertil kommer ATP-bidrag, værdi af fri helårsbolig, værdi af fri sommerbolig, værdi af fri lystbåd, værdi af fri tv-licens, værdi af fri telefon, værdi af pc-ordning, jubilæums- og fratrædelsesgodtgørelse samt værdi af andre personalegoder.

10 Vi har information om indkomst og bibliotekspenge for den samlede population af forfattere/oversættere, som spørgeskemaet oprindeligt var sendt ud til (i alt 3.728 personer). Størstedelen af de variable, vi har adgang til, stammer dog fra spørgeskemaet, og de 1.583 forfattere og oversættere, der har svaret på spørgeskemaet, udgør derfor vores analyseudvalg.

11 Kilde: <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>, tallet er beregnet som gennemsnitlig lønindkomst samt honorarer for hele landet, inkl. personer mellem 15 år og derover i 2014.

12 Kilde: <https://journalistforbundet.dk/Filer/DJ/L%3%b8nstat%20fra%202015/Dobbeltsidet.pdf>. Note: Baseret på gennemsnitlig månedsløn eksklusive pensionsbidrag.

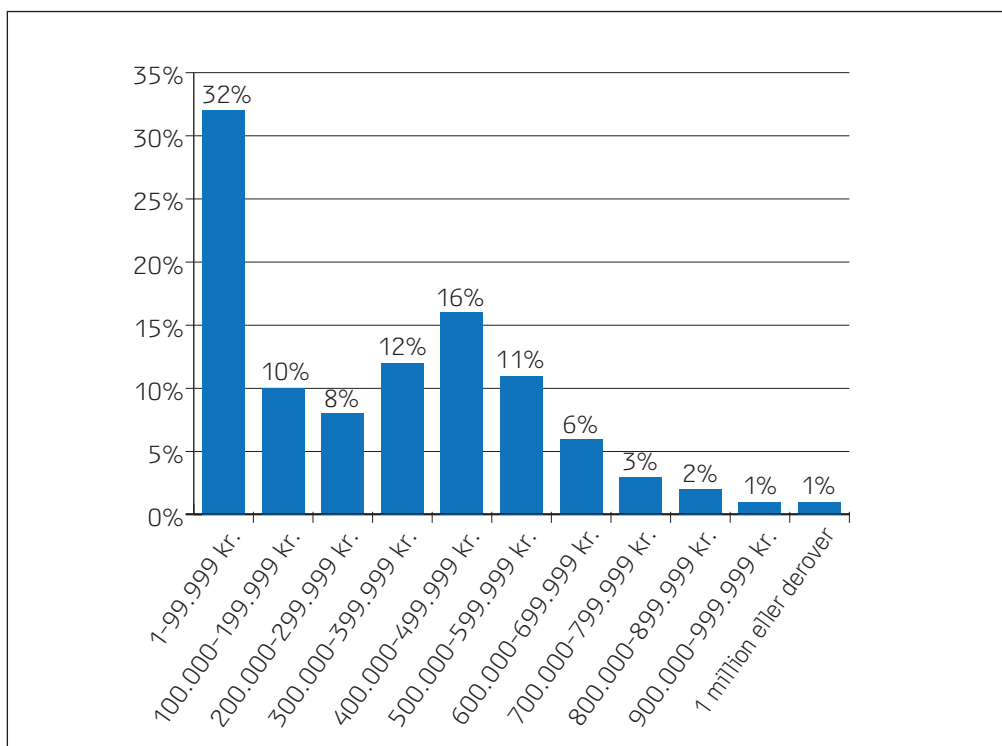
13 Kilde: <http://www.gi.org/loenogans/loen/Sider/Loenstatistik.aspx>. Note: Baseret på gennemsnitlig månedsløn eksklusive pensionsbidrag.

14 Kilde: Bibliotekarforbundet – Forbundet for informationspecialister og kulturformidlere. Note: Baseret på gennemsnitlig månedsløn eksklusive pensionsbidrag.

15 Omfatter lønindkomst inkl. arbejdsmarkedsbidrag og personalegoder, som er arbejdsmarkedsbidragspligtig A-indkomst, men ekskl. ATP-bidrag og øvrige personalegoder. Det smalle lønbeløb er som regel lig med jobbetts arbejdsmarkedsbidragspligtige A-indkomst (<http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/beskaeftigelse-for-loenmodtagere/aio-smalt-loenbeloeb>).

16 Det gennemsnitlige årlige smalle lønbeløb i 2014 var på 314.000 kr. for forfattere og oversættere i analyseudvalget, der havde lønindkomst. 671 personer i analyseudvalget havde ikke lønindkomst i 2014.

FIGUR 8: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST (FOR DEM DER HAR LØNINDKOMST), FORDELT PÅ INDKOMSTINTERVALLER (PROCENT), 2014

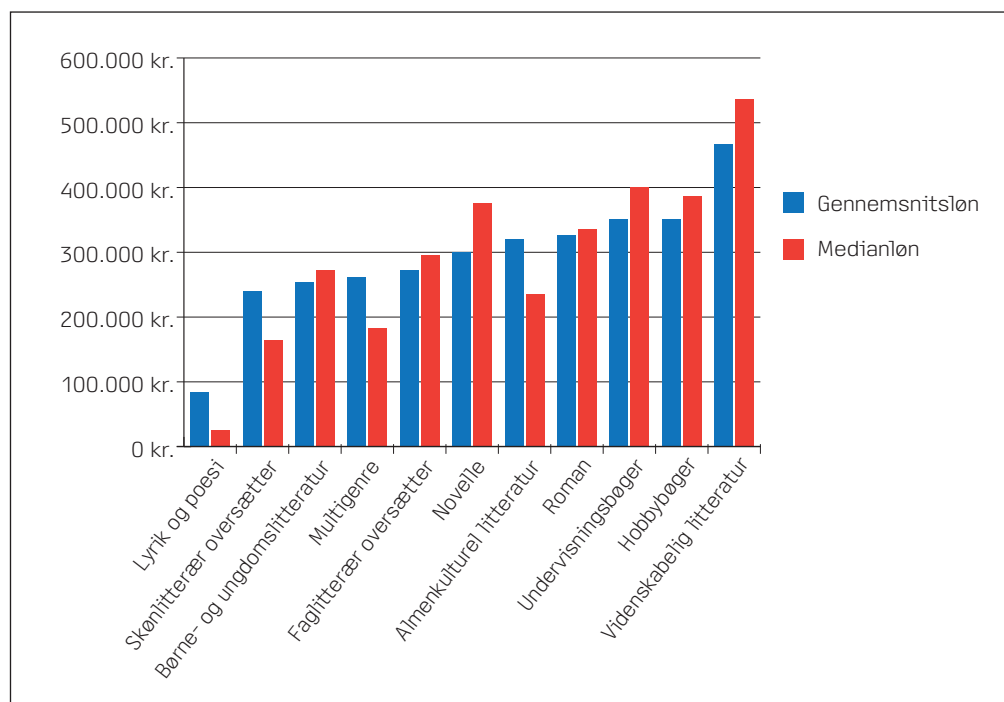
Note: Figuren er baseret på 912 personer, idet 671 personer ikke har lønindkomst.

Kilde: Danmarks Statistik (2014).

Lønindkomst fordelt på genrer

Fordelt på de fire overordnede genrekategorier tjener de faglitterære forfattere betydeligt mere end de andre tre hovedgrupper. Ser vi på subgenrer, finder vi, at forfatterne inden for lyrik og poesi, med en gennemsnitlig lønindkomst på kun ca. 85.000 kr. og en medianindkomst på blot 25.000 kr., tjener markant mindre end de andre grupper. Tilsvarende var det i den australske undersøgelse digterne, der tjente markant mindst på deres forfatterarbejde med 4.000 AUD det givne år.

FIGUR 9: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST (FOR DEM, DER HAR LØNINDKOMST) FORDELT PÅ SUBGENRER, 2014 OG 2015

Note: Tabellen er baseret på 863 personer, idet 599 personer ikke har modtaget lønindkomst, subgenre mangler for 49 personer og lønindkomst og subgenre for 72 personer.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

I den anden ende af skalaen finder vi en markant højere gennemsnitsindkomst blandt forfattere til den videnskabelige litteratur med ca. 468.000 kr. og en medianindkomst på 536.000 kr. Den nedre indkomstkvartil¹⁷ for forfattere til den videnskabelige litteratur er på 125.000 kr., mens den øvre indkomstkvartil er på 703.000 kr. Særligt denne gruppe må forventes at have en indtægt fra f.eks. universiteterne som forskere og/eller undervisere. Ansættelsesformer, der ikke blot supplerer deres indkomst fra det skrevne arbejde, men oftest, og ganske usædvanligt for branchen, også giver dem en reel og stabil lønindkomst for dette stykke arbejde. Denne gruppe vil, som det vil vise sig igennem vores analyse, derfor have en anderledes indkomstsituation end den gennemsnitlige forfatter/oversætter. Tilsvarende tendens var at finde på tværs af de tre nationale undersøgelser fra Norge, Sverige og Australien.

¹⁷ Nedre kvartil, eller 25 procentsfraktile, er den løn, som den lavest lønnede fjerdedel ligger under, mens øvre kvartil angiver den løn, som den højest lønnede fjerdedel ligger over. Det betyder, at halvdelen af lønmodtagerne har en løn mellem nedre og øvre kvartil (Danmarks Statistik, 2013).

Lønindkomst fordelt på køn

De mandlige forfattere og oversættere tjener betydeligt mere end deres kvindelige kollegaer. Den gennemsnitlige indkomst for mandlige forfattere og oversættere var på næsten 353.000 kr. i 2014, mens den for de kvindelige forfattere og oversættere var på lidt over 260.000 kr.

TABEL 4: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST (FOR DEM DER HAR LØNINDKOMST), FORDELT PÅ KØN (KR.), 2014 og 2015

	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Median lønindkomst (1.000 kr.)	Antal observationer
Mænd	353	356	553
Kvinder	260	243	359
Total	316	309	912

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Lønindkomst fordelt på aldersgrupper

TABEL 5: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST (FOR DEM DER HAR LØNINDKOMST), FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER (KR.), 2014 og 2015

	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Median lønindkomst (1.000 kr.)	Antal observationer
20-39 år	226	232	89
40-59 år	378	395	440
60-79 år	271	156	376
80 år eller derover	19	6	7
I alt	316	309	912

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Ser vi på den gennemsnitlige lønindkomst fordelt på aldersgrupper, tjente de 20-39-årige i 2014 ca. 226.000 kr. De 40-59-årige tjente betydeligt mere med et gennemsnit på ca. 378.000 kr., og de 60-79-årige tjente ca. 271.000 kr.

Som i de fleste andre brancher synes det logisk, at de 40-59-årige tjener mere end de 20-39-årige. Det er dog interessant at se, at selv de 60-79-årige, der inkluderer en betydelig gruppe, der i større eller mindre grad er gået på pension, tjener mere end de 20-39-årige. Der er altså mange, der ikke nødvendigvis holder op med at arbejde som forfatter, blot fordi de går på pension. Vi har efterfølgende desuden brudt gruppen på 60-79 år op i to yderligere undergrupper (60-65 og 66-70) for at se efter et skel ved folkepensionsalderen. Men gruppen på 66-70 år tjente stadig mere end de 20-39-årige.

5.3 Bibliotekspengene

De gennemsnitlige indtægter fra bibliotekspengene udgjorde ca. 37.000 kr. i 2014. Fordelt på subgenrer har børne- og ungdomsførfattere med over 72.000 kr. i gennemsnit modtaget flest bibliotekspenge i 2014, efterfulgt af skønlitterære oversættere (over 66.000 kr.). Forfattere til videnskabelig litteratur har i gennemsnit modtaget færrest bibliotekspenge i 2014 (lidt over 14.000 kr.).¹⁸

TABEL 6: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES BIBLIOTEKSPENGE FORDELT PÅ SUBGENRER (KR.), 2014 OG 2015

	Gennemsnits biblioteks- penge (1.000 kr.)	25% kvartil biblioteks- penge (1.000 kr.)	Median biblioteks- penge (1.000 kr.)	75% kvartil biblioteks- penge (1.000 kr.)	Antal observa- tioner
Roman	45	8	15	35	170
Novelle	56	7	21	54	31
Lyrisk og poesi	18	1	6	13	38
Børne- og ungdomslitteratur	72	9	23	90	166
Undervisningsbøger	26	8	14	28	281
Hobbybøger	16	7	11	19	61
Almenkulturel litteratur	18	7	10	18	207
Videnskabelig litteratur	14	7	9	15	117
Skønlitterær oversætter	66	11	31	81	137
Faglitterær oversætter	29	8	12	36	59
Multigenre	40	8	15	39	180
Total	37	7	13	33	1.447

Note: Tabellen er baseret på 1.447 personer, idet der mangler information om enten subgenre eller bibliotekspenge for 119 personer.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Fordeling af bibliotekspenge på køn (tabel 7) viser, at de kvindelige forfattere og oversættere i gennemsnit modtager en smule mere i bibliotekspenge (38.000 kr.) end deres mandlige kolleger (36.000 kr.).

¹⁸ Man har i 2000 lavet en ændring i fordelingsnøglen, der afgør modtagersummen. Således tager man nu ikke kun antal bøger med i betragtning, men også bøgernes sideantal. Herved bliver børnebogsforfatterne, hvis udgivelser typisk er kortere end gennemsnittet i sideantal, ikke i højere grad økonomisk tilgodeset end andre skønlitterære forfattere. Dog får billedbøger stadig flere point pr. side end tekstbøger til børn.

TABEL 7: BIBLIOTEKSPENGE FORDELT PÅ KØN (KR.), 2014 og 2015

	Gennemsnitlige bibliotekspenge (1.000 kr.)	Median bibliotekspenge (1.000 kr.)	Observationer
Mænd	36	13	902
Kvinder	38	14	645
Total	37	13	1.547

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget. Der mangler information om køn for 19 personer og information om bibliotekspenge for 17 personer.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Fordelt på aldersgrupper fremgår det tydeligt, at de ældre aldersgrupper i gennemsnit modtager flere bibliotekspenge end de yngre.

TABEL 8: BIBLIOTEKSPENGE FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER (KR.), 2014 og 2015

	Gennemsnitlige bibliotekspenge (1.000 kr.)	Median bibliotekspenge (1.000 kr.)	Observationer
20-39-årige	24	9	114
40-59-årige	35	13	610
60-79-årige	38	14	764
80 år eller derover	58	17	59
I alt	37	13	1.547

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget. Der mangler information om alder for 19 personer og information om bibliotekspenge for 17 personer.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Personlig illustration 1

Jens er i starten af tresserne, og han kan ikke forestille sig at "trappe ned" på skriveværet; "Jeg kender ikke nogen på min alder, der tænker på at stoppe, medmindre de er syge". Han har udgivet 16 bøger, primært romaner, samt lavet en del skønlitterære oversættelser. Sidstnævnte har dog aldrig været "en del af min profil, de er ikke på min hjemmeside". Ser han tilbage, har hans "konkrete forfatterindtægter" været "klart mindre end det, jeg har modtaget fra Kunstfonden."

Hans indkomst igennem årene har været "meget svingende" og mestendels bestået af betaling for oversættelsesarbejde og legater fra Statens Kunstfond, "fordi den konkrete indtjening på bøgerne ikke har været særlig stor, fordi jeg ikke er bestsellerforfatter". I bibliotekspenge har han "modtaget lige under 20.000 kr. i år, så det spiller ikke den store rolle i det samlede, men det betyder da noget". Det betyder især noget for Jens på nuværende tidspunkt i hans arbejdsliv, fordi det "tidligere var noget, man kunne regne med. Og man kunne regne med, at bibliotekspengene voksede, fordi man producerede mere og mere". En forventning, han oplever ikke bliver realiseret, primært som følge af en ny politisk agenda for bibliotekerne, der har resulteret i, at "folk ikke længere kommer på bibliotekerne for at låne bøger". Som han ser det, er fokus skiftet

fra "udlånstallet" til "besøgstallet", med diverse events og indretning af borgerservice på flere biblioteker. Dertil kommer en tendens til, at bibliotekerne i deres bogudvalg er blevet "mere aktualitetsfokuserede. Det, der blev udgivet for 20 år siden, er man ikke så interesseret i. Og meget af den ikke-dagsaktuelle litteratur kasseres". Herudover er de bøger, der indkøbes af bibliotekerne, i højere grad end tidligere bestsellerne; "Lånerne må ikke vente på bøgerne, så derfor køber bibliotekerne rigtig mange af dem. Hvilket betyder rigtig meget for de "litterære" forfattere, men det betyder ikke særlig meget for en forfatter som Jussi Adler-Olsen, for han scorer kassen alligevel".

Dvs. "grundpræmissen", som Jens og hans generation mødte, da de startede som forfattere; at man gradvist, som karrieren skred frem med flere udgivelser, ville modtage flere bibliotekspenge, er "smuldret inden for de sidste ti år". En antaget grundpræmis, der på et personligt plan bl.a. har ligget til grund for, at han ikke har sparet op til sin pension. Han havde regnet med, at bibliotekspengene ville kunne give denne økonomiske trykthed.

Jens opfatter sammenlægningen af Kunstrådet og Kunstfonden som et "stort problem". Det at man tidligere kunne søge legater to gange om året hos to forskellige udvalg gjorde, at man ikke følte sig så afhængig af, hvad det givne udvalg hældte til "smagsmæssigt" i deres vurdering af kunstnerisk kvalitet; "Man kan godt stå med to forfatterskaber af samme kunstneriske kvalitet, men litterær smag er jo forskellig ... så derfor var det godt med to muligheder". At udvalgene nedsattes for en længere periode end tidligere, mener han blot forværrer denne problematik; "Fordi man kunne jo være uheldig, at der sad et udvalg, der smagsmæssigt ikke kunne lide det, man lavede, men så sad de kun i tre år - nu sidder de i fire".

Men selvom Jens synes, at "det er blevet mere besværligt at være forfatter i Danmark", vil hans råd til unge forfattere i dag alligevel være, at "det er stadig fedt ... man laver det, man har lyst til", ligesom han oplever, at der med arbejdet som forfatter følger en frihed, som han sætter stor pris på. En frihed til f.eks. at "kunne tage en måned til Italien. Men det er utrygt, og det er blevet mere utrygt".

5.4 Overskud fra selvstændig registreret virksomhed

Forfattere og oversættere kan have selvstændig registreret virksomhed og modtage overskud herfra – enten som et supplement til en lønindkomst, eller som den væsentligste indtægtskilde. Bemærk, at også her gælder det, at dette overskud kan relatere sig til en virksomhed, der har mere eller mindre med forfatter- og oversættergerningen at gøre.

603 personer, svarende til 38% af analyseudvalget, har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed i 2015,¹⁹ og det er disse personer, vi vil se nærmere på i dette afsnit. Ca. halvdelen af disse personer har også haft lønindkomst, mens den andel halvdel ikke har (jf. tabel 3). Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig

¹⁹ Hvis en person har en selvstændig virksomhed, så får vedkommende overskud af selvstændig virksomhed og ikke løn (Danmarks Statistik).

registreret virksomhed er en smule højere for personer uden lønindkomst (154.000 kr.) end for dem, der har det (117.000 kr.).

Ser vi på, hvorledes den gruppe af forfattere og oversættere, der ikke har lønindkomst, men overskud fra selvstændige registreret virksomhed, fordeler sig på hovedgenrerne, er der overvejende flest personer fra henholdsvis de faglitterære (102 pers.) og de skønlitterære (84 pers.) forfattere. I forhold til det gennemsnitlige overskud fra sådan selvstændig virksomhed ligger de skønlitterære væsentligt højere end de andre genregupper.

TABEL 9: OVERSKUD FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) FOR FORFATTERE OG OVERSÆTTERE MED OG UDEN LØNINDKOMST FORDELT PÅ HOVEDGENRE (KR. OG ANTAL OBSERVATIONER), 2014 OG 2015

	Gennemsnitligt overskud af selvstændig registreret virksomhed (personer uden lønindkomst), 1.000 kr. (antal)	Gennemsnitligt overskud af selvstændig registreret virksomhed (personer med lønindkomst), 1.000 kr. (antal)	Gennemsnitligt overskud af selvstændig registreret virksomhed (hele analyseudvalget), 1.000 kr. (antal)
Skønlitteratur	214 (84)	226 (55)	220 (139)
Faglitteratur	127 (102)	90 (163)	104 (265)
Oversættere	170 (46)	105 (24)	147 (70)
Multigenre	84 (37)	80 (35)	83 (72)
Total	156 (269)	117 (277)	136 (546)

Note: Den første del af tabellen er baseret på personer uden lønindkomst, som har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed (269 personer). Den næste del af tabellen er baseret på personer med lønindkomst, men som også har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed (277). Den sidste del af tabellen er baseret på alle personer, der har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed (546).

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Fordelt på aldersgrupper finder vi et flertal blandt henholdsvis de 40-59-årige og de 60-79-årige, der ikke har lønindkomst for 2014, men som har angivet i spørgeskemaundersøgelsen, at de har haft overskud fra selvstændig registreret virksomhed.

TABEL 10: OVERSKUD FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) FOR FORFATTERE OG OVERSÆTTERE MED OG UDEN LØNINDKOMST FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER (KR. OG ANTAL OBSERVATIONER), 2014 OG 2015

	Gennemsnitligt overskud af selv- stændig registreret virksomhed (personer uden lønindkomst), 1.000 kr. (antal)	Gennemsnitligt overskud af selv- stændig registreret virksomhed (personer med lønindkomst), 1.000 kr. (antal)	Gennemsnitligt overskud af selv- stændig registreret virksomhed (hele analyseudvalget), 1.000 kr. (antal)
20-39 år	249 (14)	52 (18)	138 (32)
40-59 år	221 (96)	109 (143)	154 (239)
60-79 år	98 (149)	139 (120)	116 (269)
80 år eller derover	235 (11)	0 (2)	199 (13)
I alt	155 (270)	117 (283)	136 (553)

Note: Den første del af tabellen er baseret på personer uden lønindkomst, som har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed (270 personer). Den næste del af tabellen er baseret på personer med lønindkomst, men som også har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed (283). Den sidste del af tabellen er baseret på alle personer, der har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed (553).

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Forfatterne og oversætterne i analyseudvalget blev spurgt, om de som forfatter/oversætter havde fradragsberettigede udgifter i 2015, som de trak fra i skat (dette kan f.eks. inkludere leje af kontor, køb af IT-udstyr, transport og materialer. 47 % (741 personer) af respondenterne svarede, at de som forfatter/oversætter havde haft fradragsberettigede udgifter i det foregående skatteår. Herefter blev disse 741 forfattere og oversættere bedt om at indikere, om disse fradragsberettigede udgifter var registreret i deres personlige årsopgørelse, i deres virksomheds årsregnskab, eller om de selv havde trukket disse fra deres personlige indkomst, inden dette blev opgjort til Skat (ingen af disse udelukker hinanden). Der er stort set lige mange, der svarede, at disse fradrag var registreret i henholdsvis virksomhedens årsregnskab eller i deres personlige årsopgørelse. Der er en lille tendens til, at fradragene foretaget i forbindelse med selvstændig virksomhed i gennemsnit er en smule højere end dem, der er knyttet op på den personlige årsopgørelse.

Som en tredje mulighed, ud over fradrag registreret i henholdsvis en virksomheds årsregnskab eller i personlig årsopgørelse, blev forfatterne og oversætterne i analyseudvalget spurgt, om de havde trukket fradragsberettigede udgifter fra deres personlige indkomst, før denne blev opgivet til SKAT. Til dette svarede ca. 1/5 af ana-

lyseudvalget (165 personer), at det havde de. Størstedelen (49 %) af disse forfattere og oversættere angav at have trukket 0-10.000 kr. fra, imens 33 % angav 10.000-19.000 kr., og 15 % angav at have trukket 20.000-30.000 kr. fra deres personlige indkomst, før denne blev opgivet til SKAT. 10 % angav at have trukket mere end 50.000 kr. fra. Disse beløb figurerer således ikke i de lønbeløb (A- og B-indkomst), som vi har kunnet indhente via registerdata fra Danmarks Statistik, og indgår således ikke i kortlægningen af de danske forfatters og oversætters indkomstsituation. Det giver anledning til en mindre bias i resultaterne, at disse fradragstal ikke er inkluderet, således at den reelle indkomst formodentlig er lidt højere end angivet.

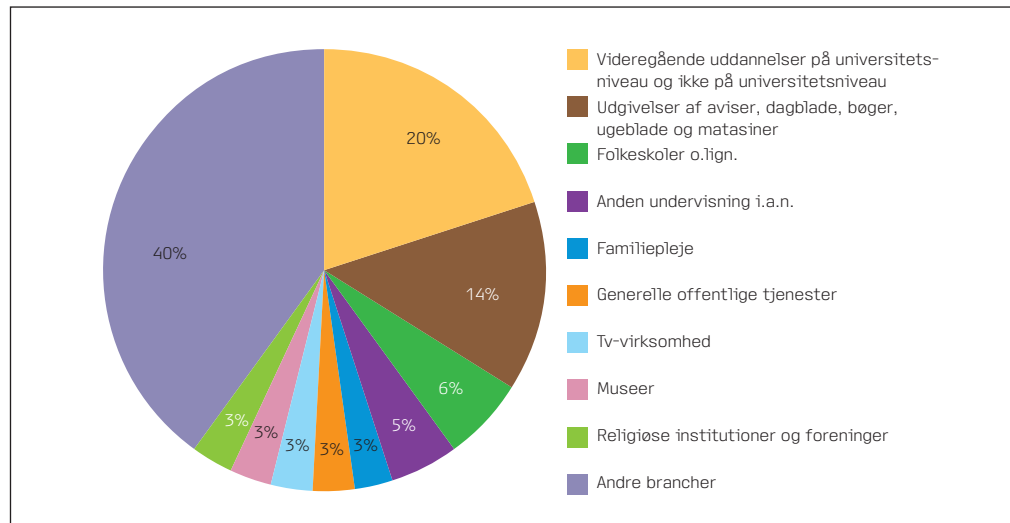
5.5 Brancher

Vi har kortlagt respondenternes ansættelser for skatteåret 2014 fordelt på brancher. Figur 10 viser fordelingen af antal ansættelser i januar 2014 fordelt på de 10 mest udbredte brancher. Det skal dog bemærkes, at for 60 % af populationen i 2014 (4.009 personer) findes der ikke information om branchetilknytning. Figur 10 er således kun baseret på 40 % af populationen (1.602 personer).

Vi fandt, at størstedelen af ansættelserne omfattede en form for undervisningsaktivitet, fra folkeskole- til universitetsniveau. I top lå undervisning på de videregående uddannelser på universitetsniveau. En anden betragtelig del af ansættelserne fandt sted inden for udgivelsesaktiviteter i forlags-, dagblads- og magasinbranchen.

Derudover var der en stor spredning i, hvilke brancher ansættelserne af forfattere og oversætterne fandt sted. Derfor har vi defineret en underkategori som "andre brancher". Denne udgør hele 40 % af ansættelserne i 2014 (642 personer af 1.602 personer). Dette gør således ganske muligt, at det billede, der tegnes i Litteraturrådets rapport fra 2001 (Nordstrand, 2001, s.5), hvor job som avisbud, taxachauffør, rengøringsassistent, postarbejder og journalist fremhæves som udbredte blandt de danske forfattere, stadig er gældende, men at disse brancher i givet fald er at finde i den blandede kategori "andre brancher".

FIGUR 10: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES ANTAL ANSÆTTELSE FORDELT PÅ DE 10 MEST UDBREDTE BRANCHER (PROCENT), 2014

Note: Figuren er baseret på 1.602 personer, idet der ikke findes information om branche for 2.407 personer. Branchen er defineret ud fra ansættelse i januar 2014.

Kilde: Danmarks Statistik (2014).

5.6 Sammenfatning

Forfatterens og oversætterens indkomst kan bestå af forskellige indkomsttyper. Vi har haft adgang til følgende kilder til markedsindtjening for de danske forfattere/oversættere:

- Lønindkomst
- Bibliotekspenge
- Overskud af registreret virksomhed

Herudover kan deres økonomi være afhængig af andre indkomstkilder, som fx partners indkomst, lån, overførselsindkomst som f.eks. pension. Hertil kommer at forfattere og oversættere har mulighed for at opnå offentlig og privat kunststøtte, arbejdslegater fra Statens Kunstfond og modtage priser og uansøgte hæderslegater.

Forfatteres og oversætterers samlede gennemsnitlige indkomst fra løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed udgjorde i alt 267.000 for hele vores analyseudvalg og 340.000 for gruppen under 60 år. Gruppen over 60 år, har således naturligt nok en lavere indkomst, fordi mange går på pension. Vi har set nærmere på hver enkelt af indkomstkilderne: løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed.

Lønindkomst

Kun 58 % af forfatterne og oversætterne har haft lønindkomst i 2014. For denne gruppe gælder det, at:

- Den gennemsnitlige lønindkomsten er 316.000 kr., og medianen 309.000 kr.
- Halvdelen befinder sig i de lave lønindkomstgrupper på mellem 1-399.999 kr. (62 %). Derudover har 42 % haft en årlig lønindkomst i 2014 på 1-199.000 kr.
- Fordelt på de fire overordnede genrekategorier tjener de faglitterære forfattere betydeligt mere end de andre tre hovedgrupper. Ser vi på subgenrer, finder vi, at forfatterne inden for lyrik og poesi har den laveste lønindkomst.
- Forfattere til den videnskabelige litteratur har med en gennemsnitlig lønindkomst på ca. 468.000 kr. en markant højere gennemsnitlig lønindkomst end andre forfattere. Denne gruppe har derfor haft en anderledes indkomstsituation end den gennemsnitlige forfatter/oversætter.
- De mandlige forfattere og oversættere tjener mere i løn end deres kvindelige kollegaer.
- De 40-59-årige tjente mere i løn med et gennemsnit på ca. 378.000 kr., og de 60-79-årige tjente ca. 271.000 kr., og de 60-79-årige, der inkluderer en betydelig gruppe, der i større eller mindre grad er gået på pension, tjener mere end de 20-39-årige.

Bibliotekspenge

- De gennemsnitlige indtægter fra bibliotekspengene udgjorde ca. 37.000 kr. i 2014.
- Fordelt på aldersgrupper fremgår det tydeligt, at de ældre aldersgrupper i gennemsnit modtager flere bibliotekspenge end de yngre.

Overskud af registreret virksomhed

- 38 % af analyseudvalget har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed i 2015. For disse personer er det gennemsnitlige overskud på ca. 155.000 kr.
- Ca. halvdelen af disse personer har også haft lønindkomst, mens den anden halvdel ikke har.
- Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed er en smule højere for personer uden lønindkomst (154.000 kr.), end for dem, der har det (117.000 kr.).

6.

INDKOMSTKILDER

I dette kapitel belyses forfatternes og oversætternes forskellige ansættelsesformer, i hvilken udstrækning og hvorvidt deres forskellige arbejde er relateret til forfatter-/oversættergerningen. Til slut undersøges det, i hvilken udstrækning forfatterne og oversætterne er afhængige af andre indkomstkilder som f.eks. en partners indkomst eller modtagelse af overførselsindkomst som f.eks. pension.

6.1 Ansættelsesformer

I gruppen af forfattere og oversættere har 38 % i 2015 modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed, 34 % har modtaget indkomst fra timelønnet ansættelse/freelance, imens 11 % havde indkomst fra deltidsansættelse, og 14% fra fuldtidsansættelse. Bemærk, at den enkelte respondent sagtens kan have modtaget indkomst fra flere af disse kilder. Hvor der altså er et relativt lavt antal, der angiver at have reelle deltids- eller fuldtidsansættelser, er der omvendt en udbredt tendens blandt de danske forfattere og oversættere til at ernære sig fra selvstændig registreret virksomhed og/eller timelønnet eller freelancearbejde.

TABEL 11: UDBREDELSEN AF FORSKELLIGE ANSÆTTELSESFORMER. EN PERSON KAN HAVE FLERE ANSÆTTELSESFORMER, 2015

Beskæftigelsestype	Procent af analyseudvalget	Antal observationer
Modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed	38	295
Modtaget indkomst fra timelønnet job/freelance	34	358
Modtaget indkomst fra deltidsjob	11	147
Modtaget indkomst fra fuldtidsjob	14	196

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget (mellem 1.560 – 1.574 personer for de fire forskellige kategorier).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

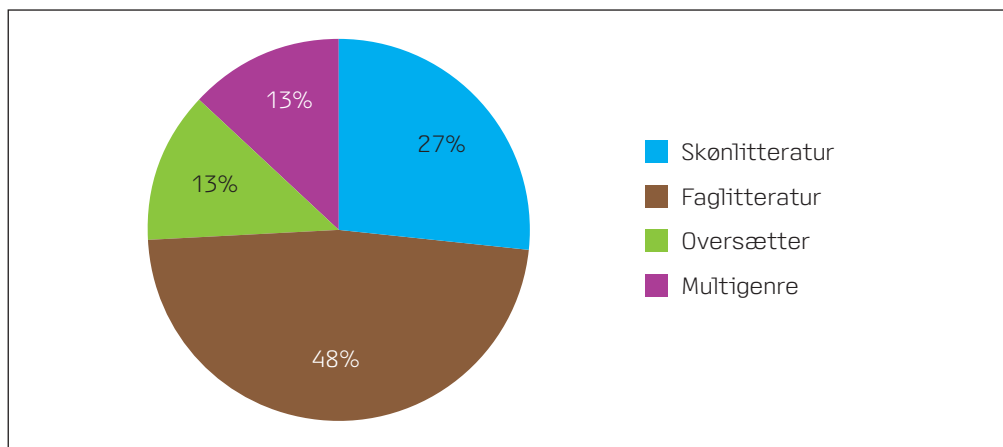
De, der svarede, at de bl.a. eller udelukkende modtog indkomst fra fuldtidsansættelse, har en betydelig højere gennemsnitlig lønindkomst (ca. 537.000 kr.) og medianindkomst (ca. 518.000 kr.) end de øvrige grupper. En del af forklaringen på dette kan være, at en stor del af denne gruppe udgøres af de faglitterære forfattere (60 %) herunder subgenrer såsom almenkulturel og videnskabelig litteratur, der f.eks. forfattes af journalister og universitetsansatte, begge relativt højtlønnede professioner. I den australske undersøgelse var der en tendens til, at denne gruppe af skolebogs- og akademiske forfattere, formodentlig som følge af de mere stabile f.eks. fuldtidsansættelser i undervisnings- og forskningssektoren, havde en højere indkomst end resten af analyseudvalget, der oftere befinder sig på et arbejdsmarked karakteriseret af deltids-, timelønnet og freelancearbejde. Ligeså viste den svenske undersøgelse, at de faglitterære forfattere, der oftere karakteriseres som værende ansat i mere stabile stillinger, f.eks. fuldtid, var gruppen, der trak det samlede indkomstgennemsnit betydeligt op.

Ansættelsesformer fordelt på genrer

Set i forhold til den overordnede fordeling af respondenterne på hver af de fire hovedgenrer (46 % faglitterære, 29 % skønlitterære, 12 % multigenre og 13 % oversættere – se figur 1) kan vi kaste et blik på, hvorledes de fordeler sig på de forskellige ansættelsesformer. De vigtigste pointer fra de fire figurer nedenfor er opsummeret her:

- Andelen af forfattere og oversættere fordelt på de forskellige hovedgenrer, der i 2014 har modtaget indkomst fra selvstændig virksomhed, svarer nogenlunde til genrefordelingen for hele analyseudvalget. Det vil sige, at der ikke er nogen genrekategorier, der er mere tilbøjelige til at modtage indkomst fra selvstændig virksomhed end andre. Til gengæld er det gennemsnitlige overskud højst for de skønlitterære forfattere, som det fremgik af afsnit 5.3.
- Oversættere modtager i højere grad indkomst fra timelønnet job og/eller freelancearbejde end de andre hovedgenrer. Det modsatte er tilfældet for de faglitterære forfattere.
- Fordelingen af genrekategorierne på deltidsansættelse svarer nogenlunde til den generelle genrefordeling, dvs. der er ikke nogen af genrekategorierne, der er mere tilbøjelige til at modtage indkomst fra deltidsansættelse end andre.
- Ser vi på indkomst modtaget fra fuldtidsansættelse, er de faglitterære forfattere i væsentligt flertal (60 %), imens især oversætterne (9 %) er svagere repræsenteret her.

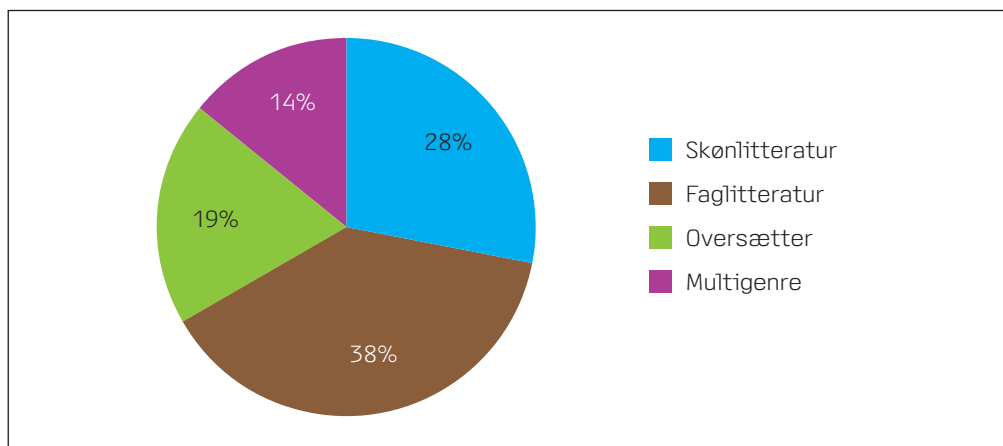
FIGUR 11: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR MODTAGET INDKOMST FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED FORDELT PÅ HOVEDGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på personer, der har angivet at have modtaget indkomst fra selvstændig virksomhed (603 personer). 19 personer mangler, fordi de ikke falder ind under nogen af hovedgenrekategorierne. Figuren er derfor baseret på 584 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

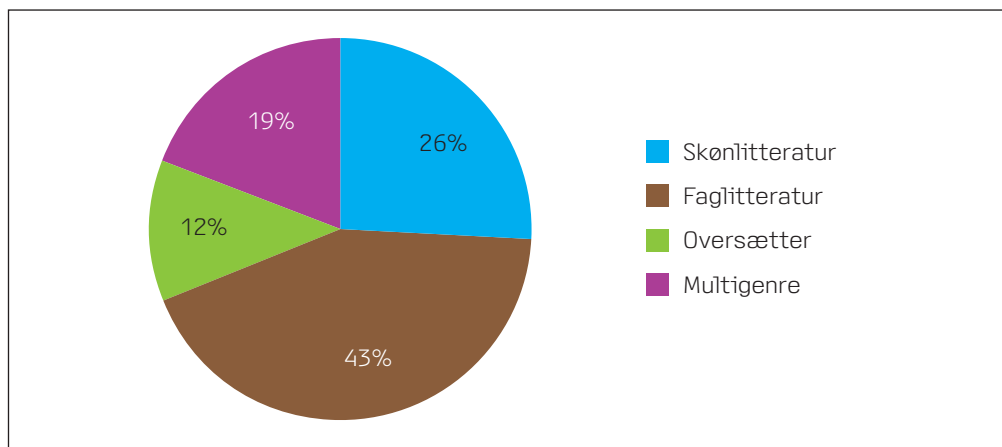
FIGUR 12: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR MODTAGET INDKOMST FRA TIME-LØNNET OG/ELLER FREELANCEARBEJDE FORDELT PÅ HOVEDGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på personer, der har angivet at have modtaget indkomst fra timelønnet og/eller freelance-arbejde (534 personer). 23 personer mangler, fordi de ikke falder ind under nogen af hovedgenrekategorierne. Figuren er derfor baseret på 511 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

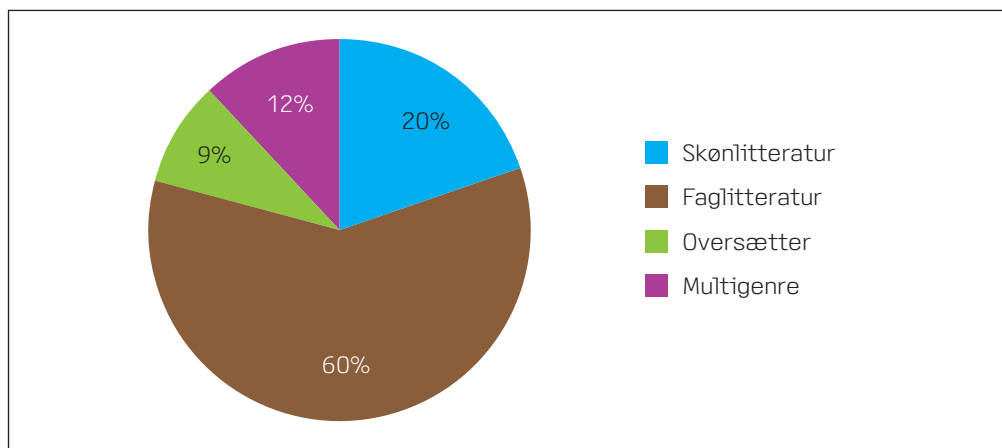
FIGUR 13: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR MODTAGET INDKOMST FRA DELTIDS-ANSÆTTELSE FORDELT PÅ HOVEDGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på personer, der har angivet at have modtaget indkomst fra deltidsansættelse (178 personer). Figuren er baseret på de 178 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

FIGUR 14: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR MODTAGET INDKOMST FRA FULDTIDS-ANSÆTTELSE FORDELT PÅ HOVEDGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på personer, der har angivet at have modtaget indkomst fra fuldtidsansættelse (211 personer). 11 personer mangler, fordi de ikke falder ind under nogen af hovedgenrekategorierne. Figuren er derfor baseret på 200 personer.

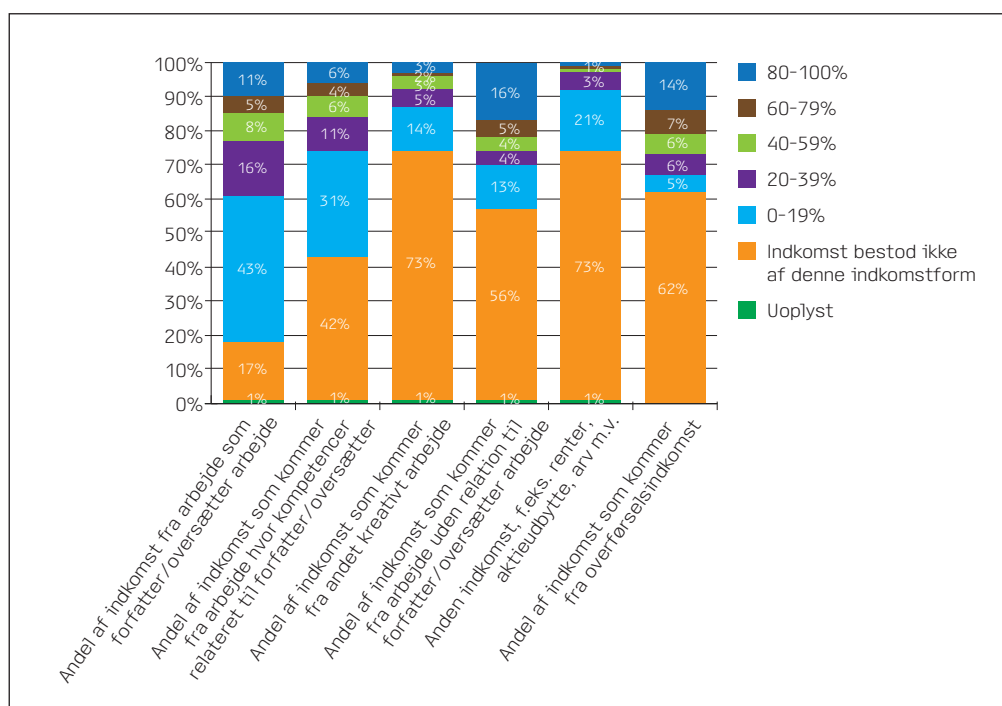
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

6.2 Arbejdets indhold i relation til forfattergerningen

Dette afsnit omhandler de forskellige typer af arbejde, der er mere eller mindre knyttet til forfattergerningen, som forfatterne/oversætterne har modtaget indkomst fra. I spørgeskemaundersøgelsen blev forfatterne og oversætterne spurgt, hvor stor en andel af deres samlede indkomst der stammede fra forskellige kilder, herunder arbejde mere eller mindre relateret til forfattergerningen. Der blev spurgt om fordelingen på:

1. Indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter (inklusive salg, royalties, ophavsret indtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.)
2. Indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.)
3. Indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter
4. Indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter
5. Anden indkomst, f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.
6. Overførselsindkomst, f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.

FIGUR 15: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES ANDEL AF INDKOMST MODTAGET FRA FORSKELLIGE ARBEJDSAKTIVITETER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på mellem 1.568 og 1.578 personer. Kategorien uoplyst dækker over personer, som har svaret "ja" til at have indkomst fra den pågældende indkomstform, men ikke oplyst hvor stor en andel.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

De vigtigste pointer fra ovenstående figur kan opsummeres således:

- 83 % af respondenterne havde i 2015 indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter. 43 % af analyseudvalget svarede, at denne del kun udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.
- 58 % modtog indkomst fra andet arbejde, hvor de benyttede deres kompetencer som forfatter/oversætter, hvor 31 % angav, at denne indkomstkilde blot udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.

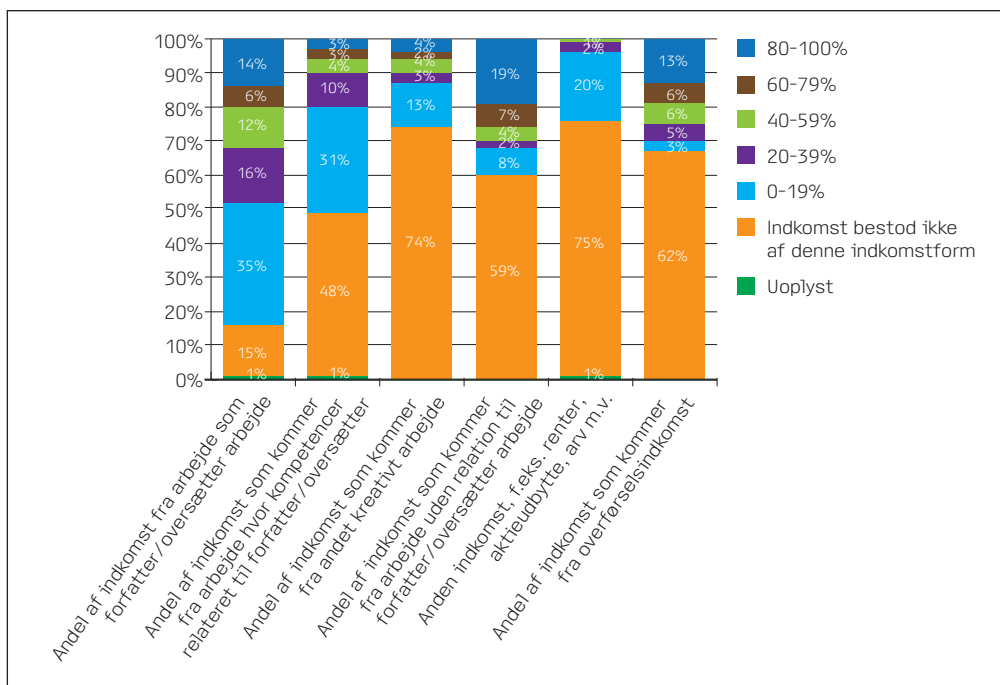
- 27 % modtog indkomst fra andet kreativt arbejde, og også her udgjorde den kilde generelt en mindre del af den samlede indkomst.
- 44 % havde indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, og til sammenligning med de tre andre indkomstkategorier svarede 16 %, at denne kilde udgjorde mellem 80-100 % af deres samlede indkomst.
- 38 % havde modtaget overførselsindkomst i 2015, og 21 % angav, at denne indkomstkilde udgjorde mellem 60-100 % af deres samlede indkomst, hvilket især drejer sig om pensionister, jf. afsnit 6.5.

Generelt for de danske forfattere og oversættere kan det siges, at den samlede indkomst typisk udgøres af flere forskellige indkomstkilder, hvoraf arbejde uden relation til forfattergerningen udgør en væsentlig del.

Ser vi nærmere på genrer, er der interessante forskelle på, fra hvilke arbejdsaktiviteter forfatterne/oversætterne modtager større og mindre andele af deres indkomst. De vigtigste pointer fra de fire nedenstående figurer er opsummeret nedenfor:

- 14 % af de skønlitterære forfattere angiver at have modtaget 80-100 % af deres indkomst fra arbejde som forfatter/oversætter sammenlignet med de faglitterære forfattere, hvor dette blot gælder for 3 %.
- Ser vi på andelen af indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, er det 19 % af de skønlitterære forfattere, der modtager 80-100 % af deres indkomst herfra. Til sammenligning gælder det for 16 % af de faglitterære forfattere og 10 % af oversætterne.
- 19 % af de skønlitterære forfattere og 24 % af de faglitterære forfattere angiver, at indkomst i form af overførselsindkomst udgør 60-100 %.
- 28 % af oversætterne angiver, at 0-19 % af deres indkomst kommer fra arbejde som forfatter/oversætter, mens 31 % angiver, at 80-100 % af deres indkomst kommer herfra.

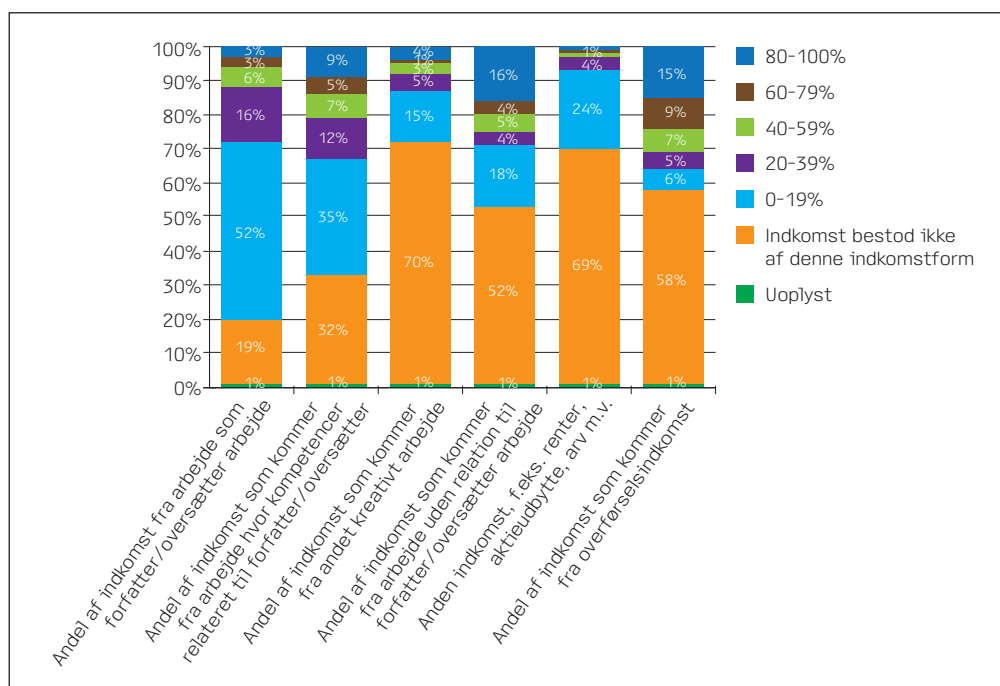
FIGUR 16: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES ANDEL AF INDKOMST MODTAGET FRA FORSKELLIGE ARBEJDSAKTIVITETER (PROCENTINTERVALLER), 2015

Note: Figuren er baseret på alle skønlitterære forfattere (428 personer).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

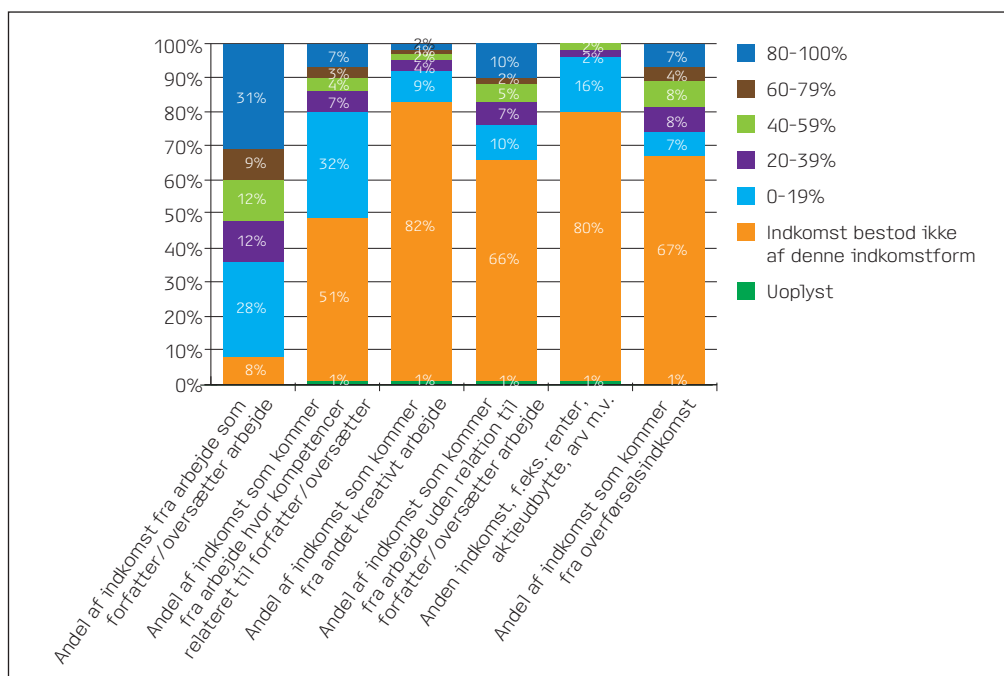
FIGUR 17: FAGLITTERÆRE FORFATTERES ANDEL AF INDKOMST MODTAGET FRA FORSKELLIGE ARBEJDSAKTIVITETER (PROCENTINTERVALLER), 2015

Note: Figuren er baseret på alle faglitterære forfattere (673 personer).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

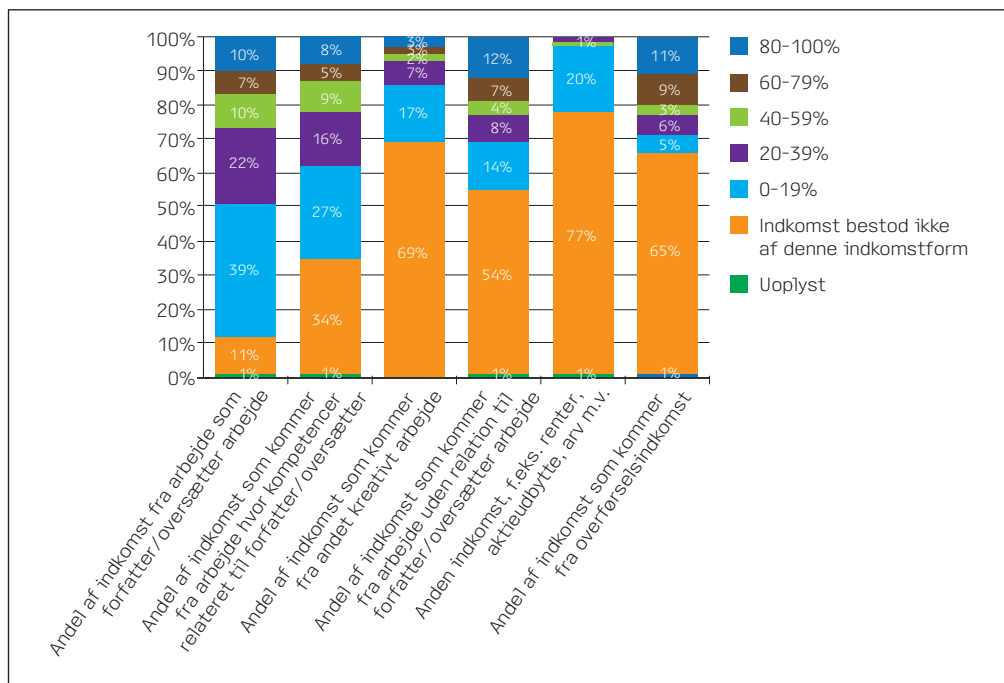
FIGUR 18: OVERSÆTTERES ANDEL AF INDKOMST MODTAGET FRA FORSKELLIGE ARBEJDSAKTIVITETER (PROCENTINTERVALLER), 2015

Note: Figuren er baseret på alle oversættere (197 personer).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

FIGUR 19: MULTIGENRE-FORFATTERES/OVERSÆTTERES ANDEL AF INDKOMST MODTAGET FRA FORSKELLIGE ARBEJDSAKTIVITETER (PROCENTINTERVALLER), 2015

Note: Figuren er baseret på multigenre-forfattere (181 personer).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Vi har også undersøgt, hvor stor en andel af forfatteres og oversætteres indkomst der kommer fra arbejdet som forfatter/oversætter i forhold til, i hvilken form for ansættelse disse personer har modtaget indkomst i egenskab af deres arbejde som forfatter/oversætter. De henholdsvis fire forskellige ansættelsesformer, vi undersøger, er; selvstændig registreret virksomhed, timelønnet/freelancearbejde uden registreret virksomhed, deltidsansættelse som lønmodtager og fuldtidsansættelse som lønmodtager.

- Blandt de personer, der har haft indkomst fra selvstændig registreret virksomhed i egenskab af deres arbejde som forfatter/oversætter (548 personer), svarer lige over halvdelen, at blot 1-29 % af deres indkomst kommer fra arbejdet som forfatter/oversætter.
- For de personer, der har modtaget indkomst fra timelønnet/freelancearbejde i egenskab af deres arbejde som forfatter/oversætter, drejer det sig ligeledes om lidt over halvdelen, hvor blot 1-29 % af deres indkomst kommer fra arbejdet som forfatter/oversætter.
- For de deltidsansatte lønmodtagere og de fuldtidsansatte lønmodtagere er der tale om endnu større grupper; henholdsvis lidt under 2/3 og ca. 4/5, hvor blot 1-29 % af indkomsten er fra arbejdet som forfatter/oversætter.

Dette bekræfter billedet af, at både tidsforbrug og indkomstsammensætningen blandt de danske forfattere og oversættere i høj grad er spredt over forskellige aktiviteter, og at disse aktiviteter spænder bredere end arbejdet med oversætter-/forfattergerningen.

Personlig illustration 2

Louise er i slutningen af trediverne, hun debuterede som forfatter for ca. 10 år siden, men har været aktiv som forfatter i 15-20 år på tværs af skønlitterære genrer. Det sidste års tid har hun til daglig siddet i et kontorfællesskab i København sammen med bl.a. andre forfattere og oversættere; "*Jeg savnede det der med nogle kollegaer ... at komme sådan lidt ud*". Udgiften til kontorpladsen er en økonomisk prioritering, som Louise har tænkt over, men med en husleje på 950 kr. om måneden er det i "*den billige ende i forhold til så meget andet*". Louise skulle ikke være mere end en dag på kontorfællesskabet, før det var klart for hende, at udgiften opvejes af netværk, sparring og samvær. Det er "*primært noget socialt*", men ud over at folk er søde, og de får nogle gode frokostsnakke, benytter hun også kollegaerne på kontorfællesskabet til "*hvis man sidder med et eller andet problem ... bare sådan lige at vende det med folk. Selvom de ikke er specialiseret inden for præcis det samme, så arbejder alle med ord på en eller anden måde*".

Louise arbejder normalt fra omkring kl. 9 til kl. 16, men bortset fra de perioder hvor hun arbejder på at færdiggøre et manuskript, er indholdet af hendes arbejdsdage generelt meget varierede. Ud over sit skrivearbejde bruger hun tid på bl.a. undervisning, oplæsninger, paneldebatter og, især i forbindelse med udgivelser, interviews. Før i tiden rejste Louise også ofte væk på kortere ophold, både i ind- og udland, for at fokusere på skrivearbejdet. Men efter at hun har fået børn, bliver den slags ophold kun til noget, hvis der er mulighed for at tage familien med. Det er enkelt gang lykkedes, at organisere det således, at familien kunne holde lidt ferie sammen, og hvor hun "*så har skrevet om formiddagen, og så har min mand taget sig af børnene. Det tænker jeg, det kunne vi måske også gøre noget mere*".

Det er "ret indlysende" for Louise, at hendes arbejde som forfatter influerer på råderummet i familiens privatøkonomi; "*Fordi vi bor billigt i en andelslejlighed, og vi ville jo ikke kunne købe et hus eller en ejerlejlighed, som det ser ud lige nu ... prøver ikke at sætte os for meget i gæld og den slags*". Især efter at hun har fået børn, er hun blevet bevidst om sin økonomiske situation; "*Det er lidt nemmere for en, der bor helt alene, bare at sige: nå men så har jeg bare minimale udgifter ... og jeg behøver ikke noget som helst almindeligt arbejde. Men.. Ja.. Det er ikke, fordi børn nødvendigvis er så dyre. Men der er bare alligevel nogle ting, som man skal betale og gerne vil have råd til*".

Den seneste årrække har Louise primært ernæret sig ved arbejdslegater fra Statens Kunstfond, oplæsninger og en deltidsstilling i universitetsverdenen. Dette faste deltidsjob har været meget stabiliserende for hendes økonomi. Selvom det skønlitterære er hendes "hjerteblod", tænker hun, at det er godt at have den tilknytning, til universitetet, for hun kan godt lide undervisningsarbejdet; "*Når man nu skal have jobs, så er det universitetet, der passer mig bedst, helt klart*". Hun tænker nogle gange over, at "*det er jo helt vildt, så meget man får i løn i et almindeligt job i forhold til, hvad man får i løn i denne her branche [forfatterbranchen], som jeg befinder mig i*". Og i den sammenhæng er selv en universitetsløn på halv tid "*jo helt fin*". På samme måde kan hun tage sig til hovedet over "*de her utrolige, evindelige diskussioner om forfatterøkonomi og sådan. Den og den har fået 50.000 i legat. Det er jo det, min mand indtil videre har fået om måneden. Det er jo for almindelige mennesker, og for almindelige økonomier, ret små beløb*". På den anden side har Louise selv oplevet, at disse beløb kan have en stor positiv betydning for en forfatterøkonomi. Især de gange, hvor hun har modtaget op til 200.000 kr. i arbejdslegater, har hun oplevet dette, ikke blot som en faglig anerkendelse, men som et økonomisk bidrag, der har gjort en betydelig forskel for hendes levevilkår.

6.3 Udviklingen i indkomst og arbejdsaktiviteter

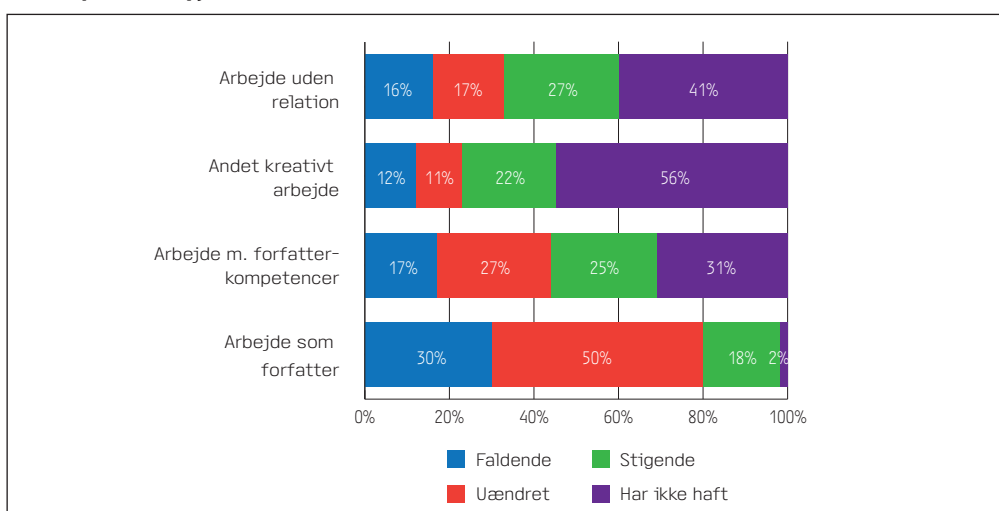
Set over en periode på de seneste 10 år (2005-2015), er der en gennemgående tendens til et meget ustabil indkomstbillede. Vi finder, at:

- Særligt store udsving er at finde inden for indkomst fra arbejde som forfatter/oversætter, hvor 37 % af oplevede, at indkomst herfra er faldet, mens 36 % oplevede, at indkomsten herfra har været stigende. Med andre ord har relativt store grupper oplevet enten fald eller stigning i indkomsten fra arbejde som forfatter/oversætter.
- Når det gælder indkomst fra arbejde, hvor kompetencer som forfatter/oversætter blev brugt, har 21 % oplevet et fald, og 22 % har oplevet en stigning.
- Indkomst fra andet kreativt arbejde er steget for 10 % og er faldet for 11 %.
- Indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen er faldet for 16 % og steget for 15 %.

For at illustrere disse tendenser og samtidig vise, hvorledes de udfolder sig med en vis variation inden for forskellige genrer, er disse tendenser udtrykt i fire grafer nedenfor. Her er graden af udsving i de forskellige indkomstformer: Indkomst fra forfatter- el. oversættergerningen (inklusive salg, legater og priser, CopyDan, biblioteksafgift m.v.); indkomst fra arbejde, hvor man har brugt sine kompetencer fra ar-

bejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som foredragsholder, underviser, redaktør eller tekstforfatter); indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter, og indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter, fordelt på de fire hovedgenrer: skønlitterære forfattere, faglitterære forfattere, oversættere og multigenre. Vi finder både generelt og fordelt på genrer særligt store udsving inden for indkomst fra arbejde som forfatter/oversætter.

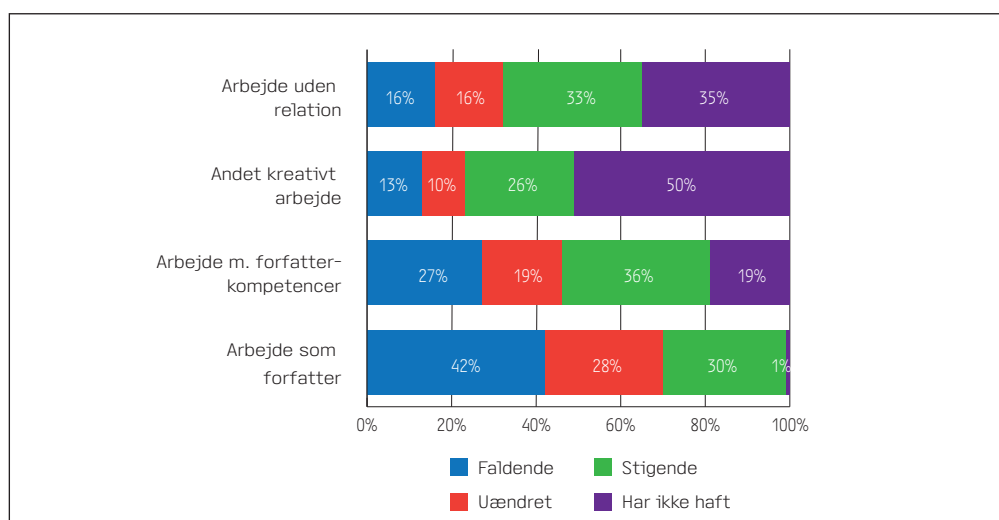
FIGUR 20: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES OPLEVEDE INDKOMSTÆNDRINGER FRA 2005 TIL 2015 (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på mellem 424 og 427 personer, fordi der mangler svar på de forskellige spørgsmål, som figuren er baseret på, fra mellem 1 og 4 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

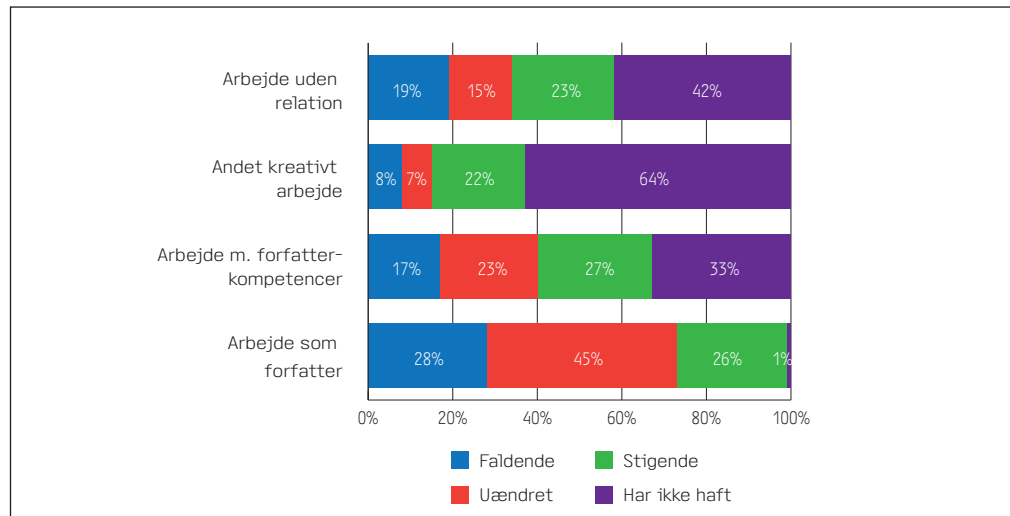
FIGUR 21: FAGLITTERÆRE FORFATTERES OPLEVEDE INDKOMSTÆNDRINGER FRA 2005 TIL 2015 (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på mellem 670 og 672 personer, fordi der mangler svar på de forskellige spørgsmål, som figuren er baseret på, fra mellem 1 og 3 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

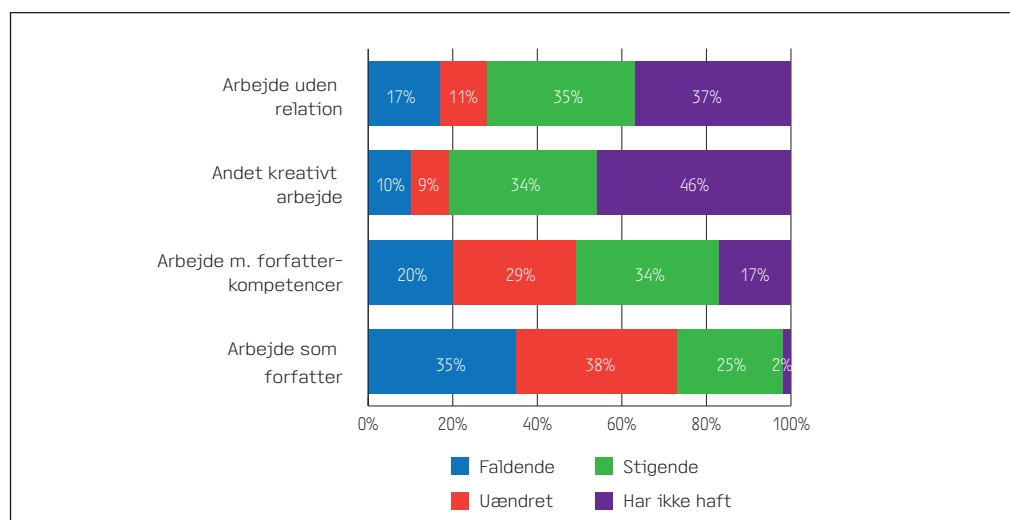
FIGUR 22: OVERSÆTTERES OPLEVEDE INDKOMSTÆNDRINGER FRA 2005 TIL 2015 (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på mellem 194 og 195 personer, fordi der mangler svar på de forskellige spørgsmål, som figuren er baseret på, fra mellem 2 og 3 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

FIGUR 23: MULTIGENRE-FORFATTERES / -OVERSÆTTERES OPLEVEDE INDKOMSTÆNDRINGER FRA 2005 TIL 2015 (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på mellem 179 og 181 personer, fordi der mangler svar på de forskellige spørgsmål, som figuren er baseret på, fra mellem 0 og 2 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

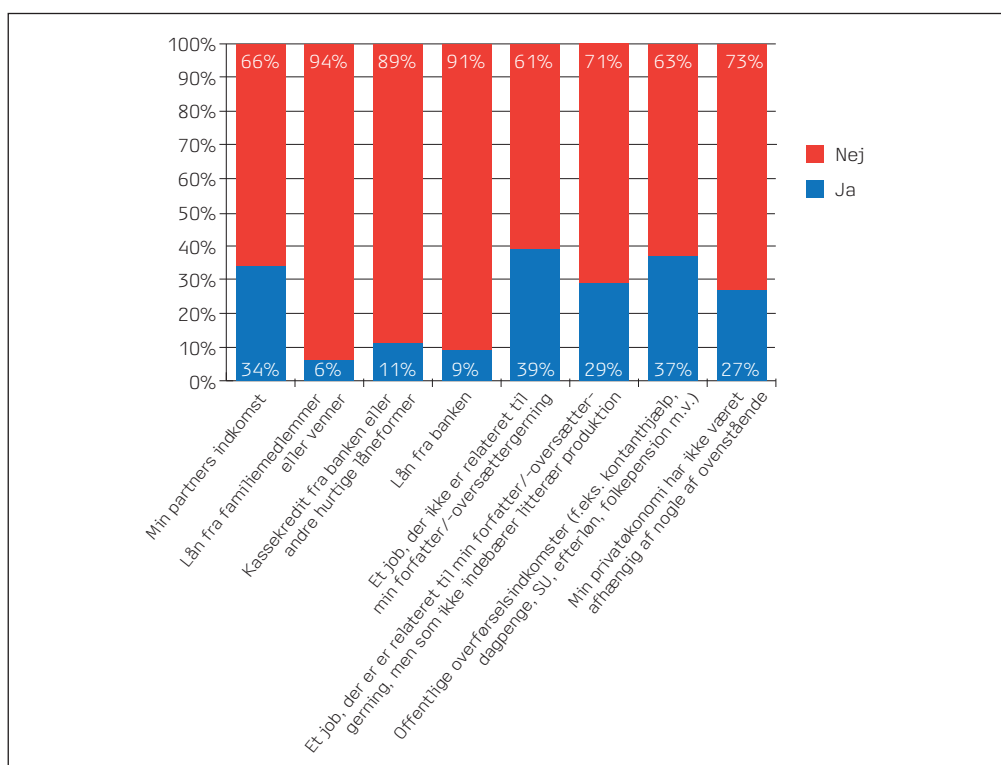
Fordelt på aldersgrupper finder vi, at 69 % af de 20-39-årige indikerer at have oplevet en stigning i indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter fra 2005-2015, imens blot 16 % angiver at have oplevet et fald heri i samme periode. 50 % af de midaldrende

på 40-59 år har indikeret at have oplevet en stigning i indkomsten fra arbejdet som forfatter/oversætter, imens 27 % angiver at have oplevet et fald. Billedet vender helt, når vi når til den ældre gruppe på 60-79 år; her angiver kun 22 % at have oplevet en stigning i denne type indkomst, imens hele 47 % angiver at have oplevet et fald heri. Denne udvikling fortsætter i gruppen på 80 år og derover; her har blot 9 % angivet at have oplevet en stigning i indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter, imens hele 69 % angiver at have oplevet, at indkomsten herfra har været faldende. Med andre ord, i takt med at vi kommer op i aldersgrupperne, opleves indkomsten fra arbejde som forfatter/oversætter at være faldende. Som tidligere vist modtager de ældre forfattere/oversættere naturligt nok i højere grad indkomst fra overførselsindkomst (såsom folkepension).

6.4 Afhængighed af forskellige indkomstkilder

De største alternative indkomstkilder, som forfatternes og oversætternes privatøkonomi er afhængig af, er deres partners indkomst (34 %), et job, der ikke er relateret til forfatter-/oversættergerningen (39 %) og offentlige overførselsindkomster (37 %).

FIGUR 24: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES PRIVATØKONOMIS AFHÆNGIGHED AF FORSKELLIGE INDTÆGTSFORMER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.576 og 1.581 personer, idet mellem 2 og 7 personer ikke har svaret på et eller flere spørgsmål.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Ser vi på forfatternes privatøkonomis afhængighed af forskellige indkomstkilder i forhold til subgenrer, er forfatterne til børne- og ungdomslitteraturen en klar højdespringer på afhængighed af partnerens indkomst (45 %). Omvendt er der markant flest blandt særligt novelleforfatterne (1/4), der angiver at være afhængige af lån fra familiemedlemmer eller venner. Afhængigheden af overførselsindkomst er jævnt fordelt på tværs af genrerne.²⁰

I forhold til fordelingen på aldersgrupper finder vi, at afhængighed af partnerens indkomst er en gennemgående tendens, der er jævnt fordelt på tværs af de forskellige aldersgrupper. Til sammenligning tyder det på, at det primært er dem under 60, der er afhængige af henholdsvis lån fra familie eller venner og lån i banken.

6.5 Overførselsindkomst, herunder pension

Ved afhængighed af overførselsindkomst er aldersgrupperne over 60 i klart flertal, således at overførselsindkomst er mest udbredt blandt de ældre aldersgrupper, mens en markant mindre andel, nemlig 17 % af de 20-39-årige, og 10 % af de 40-59-årige oplever, at deres økonomi er afhængig af overførselsindkomst. Når 37 % definerer deres privatøkonomi som afhængig af overførselsindkomster, drejer det sig altså i stor udstrækning om pension eller efterløn til de ældre forfattere og oversættere.

38% har modtaget overførselsindkomst.

Særligt interessant er det derfor at se på modtagerne af overførselsindkomst i forhold til alder. Her fremgår det ganske tydeligt, at for gruppen over 60 år udgør overførselsindkomst en betydelig andel af den samlede indkomst, og det kan dermed konkluderes, at det drejer sig om pension/folkepension.

Af tabel 12 fremgår det, at 50 % af forfatterne og oversætterne på 80 år eller derover angiver, at 80-100 % af deres indkomst kommer fra overførselsindkomst, og tilsvarende gælder det for 23 % af de 60-79-årige. Størstedelen af de forfattere og oversættere, der svarer, at overførselsindkomst udgør en stor del af deres samlede indkomst, er med andre ord ældre personer, hvor der er tale om folkepension.

Når 37 % definerer deres privatøkonomi som afhængig af overførselsindkomster, drejer det sig altså primært om pension eller efterløn til de ældre forfattere og oversættere.

²⁰ En undtagelse er subgenren videnskabelig litteratur, hvor hele 44% angav at være afhængig af overførselsindkomst. Det skal dog bemærkes, at næsten halvdelen af forfatterne til videnskabelig litteratur er over 60 år, og at det stort set udelukkende er disse personer, der har indikeret, at deres privatøkonomi er afhængig af overførselsindkomst.

TABEL 12: FORFATTERE OG OVERSÆTTERES ANDEL AF INDKOMST FRA OVERFØRSELSINDKOMST FORDELT PÅ ALDER (PROCENT), 2015

	20-39 år	40-59 år	60-79 år	80 år eller derover	Total
80-100 %	2	2	23	51	14
60-79 %	4	1	12	12	7
40-59 %	3	2	10	8	6
20-39 %	3	3	8	10	6
0-19 %	4	3	6	5	5
Indkomst bestod ikke af denne indkomstform	83	89	40	14	62
Uoplyst	0	0	1	0	0
Total	100	100	100	100	100

Note: Tabellen er baseret på 1.553 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Personlig illustration 3

Lotte er i slutningen af 60'erne og har skrevet omkring 50 bøger i løbet af de sidste 40 år. Lotte har primært skrevet bøger af faglitterær karakter, som hun under én paraply kategoriserer som "bøger om sociale emner". Trods det store forfatterskab er indtjeningerne fra bøgerne hverken den eneste eller den primære indtægtskilde. Lotte beskriver forfatterskabet som en hobby, der sammen med større indtægter fra aktiviteter som foredragsholder, brevkasseskriver og aktiv ved et forlag har fået økonomien til at løbe rundt. Derudover har indkomster fra henholdsvis biblioteksafgifter og penge fra salg af ejendomme udgjort en væsentlig del af hendes indkomst. Modsat mange andre forfattere, har hun ikke haft en væsentlig indtægt fra legater og fonde.

Hverdagen som forfatter og formidler har været en blanding af at sidde derhjemme og skrive isoleret fra omverdenen og tage ud af huset på heldagsture til foredrag med mere. De varierende arbejdsdage har primært været struktureret efter de forespørgsler, der er kommet på foredrag og lignende: "Hvis jeg fik en anmodning om at holde et foredrag, så sagde jeg ja, og så måtte resten indrette sig efter det, for det var jo det, jeg tjente mine penge på". Lotte har haft samarbejdspartnere i forbindelse med foredrag, men holdt skrivelierne for sig selv. Omkring sit forfatterskab fortæller Lotte, at "det er, fordi det gør livet meningsfyldt. Det værste er måske nok, at du er så alene med det. Og det er selvfølgelig også mit valg, fordi jeg tror, jeg dybest set er sådan en, der helst vil være alene, fordi andre får som sagt skrivegrupper, og det kunne jeg også bare få". Hendes arbejdsliv startede som lønmodtager i pædagogisk arbejde, som hun dog stoppede efter erkendelsen af, "at jeg er den type person, der har det bedst med at være min egen herre. Og det passer jo fint til at have eget forlag og være egen forfatter og så videre og så videre". Hun beskriver den økonomiske trykthed, det er at have et lønmodtagerjob, som et aktivt fravalg, man desværre er nødt til at tage, hvis man gerne

vil have friheden til at være forfatter. Den mening og frihed, der for Lotte ligger i at skrive og formidle, har hun derfor prioriteret højere end økonomisk sikkerhed. "Så længe man ikke sulter, og så længe ens børn ikke sulter, så længe man ikke ligger under et vist indtægtsminimum, så er det jo fuldstændig storslået at have et arbejde, som man oplever som meningsfyldt og bliver ved med at opleve som meningsfyldt år efter år efter år. Det er da væsentligt!". Når Lotte i dag ser tilbage på sit liv og sin økonomiske situation, mindes hun hele livet at have haft penge til at rejse og kunne købe det, hun har haft lyst til at eje. Samtidig har hun aldrig haft så mange penge, at hun har overvejet at købe bil eller lignende investeringer, der ellers havde været praktisk i forhold til, hvor hun bor.

I dag er Lotte pensioneret. Nu hvor hun ikke længere skal sikre, at hendes aktiviteter giver en tilpas stor indtjening, kan hun finde ro og tid til at fordybe sig i at skrive skønlitterære værker, som kun giver en brøkdel indtjening i forhold til arbejdsindsatsen og tiden brugt på værket. Hun oplever, at det skønlitterære står i kontrast med det faglitterære, idet de faglitterære værker, hvis de for eksempel bliver anvendt til skolemateriale, bliver udlånt og måske endda genoptrykt til adskillige skoleklasser.

6.6 Sammenfatning

De væsentligste resultater i dette kapitel kan opsummeres således:

Ansættelsesformer

- 38 % har i 2015 modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed, 34 % har modtaget indkomst fra timelønnet ansættelse/freelance, imens 11 % havde indkomst fra deltidsansættelse, og 14 % fra fuldtidsansættelse.
- Oversættere modtager i højere grad indkomst fra timelønnet job og/eller freelancearbejde end de andre hovedgenrer. Det modsatte er tilfældet for de faglitterære forfattere.

Arbejde med relation til forfatter-/oversættergerningen

- 83 % af respondenterne havde i 2015 indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter. 43 % af analyseudvalget svarede dog, at denne del kun udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.
- 14 % af de skønlitterære forfattere angiver at have modtaget 80-100 % af deres indkomst fra arbejde som forfatter/oversætter sammenlignet med de faglitterære forfattere, hvor dette blot gælder for 3 %.
- 58 % modtog indkomst fra andet arbejde, hvor de benyttede deres kompetencer som forfatter/oversætter, hvoraf 31 % angav, at denne indkomstkilde blot udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.
- Relativt store grupper har oplevet enten fald eller stigning i indkomsten fra arbejde som forfatter/oversætter, hvilket samlet set giver et indtryk af et meget ustabil indkomstgrundlag hos de danske forfattere og oversættere.

Arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen

- 44 % havde indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, og 16 %, svarede, at denne kilde udgjorde mellem 80-100 % af deres samlede indkomst.
- 19 % af de skønlitterære forfattere modtager 80-100 % af deres indkomst herfra.
- 39 % definerer deres privatøkonomi som afhængig af arbejde, der ikke er relateret til forfattergerningen.

Overførselsindkomst

- 38 % havde modtaget overførselsindkomst i 2015, og 37 % angiver, at deres privatøkonomi er afhængig af denne indkomstkilde.
- Overførselsindkomsten blandt forfatterne og oversætterne drejer sig primært om pension. Således er der 60 % af de 60-79-årige og 86 % af de 80-årige, der modtager overførselsindkomst, hvilket selvfølgelig drejer sig om pension.
- For 23 % af de 60-79-årige og 51 % af dem på 80 år eller derover udgør overførselsindkomst (primært pension) 80-100 % af deres samlede indkomst.
- De største alternative indkomstkilder, som forfatternes og oversætternes privatøkonomi er afhængig af, er deres partners indkomst, hvilket gælder for 34 %.

7.

TIDSANVENDELSE

I dette kapitel gennemgås forfatternes og oversætternes tid brugt på både arbejde med forfatter-/oversættergerningen og andet arbejde mere eller mindre relateret til forfatter-/oversættergerningen. Derudover belyses forfatternes og oversætternes ønskede tidsforbrug.

Forfatterne og oversætterne i analyseudvalget angiver, at de i 2015 i gennemsnit brugte 35 timer om ugen, fordelt på al slags arbejde. Dette tal bør dog ses i relation til aldersfordelingen blandt analyseudvalget. Ser vi på de forskellige aldersgrupper, bliver det tydeligt, at halvdelen af respondenterne, der er over 60 år, naturligt nok trækker dette timetal ned. I gennemsnit arbejdede de 60-79-årige 29 timer om ugen, imens gruppen på over 80 år blot arbejdede 14 timer. Til sammenligning arbejdede de 20-39-årige og de 40-59-årige i gennemsnit henholdsvis 41 og 42 timer om ugen. Vi finder en jævn fordeling omkring gennemsnittet (34-39 timer) på tværs af de fire hovedgenrer.

TABEL 13: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES GENNEMSNITLIGE ANTAL ARBEJDSTIMER OM UGEN FORDELT PÅ ALT SLAGS ARBEJDE (TIMER), 2015

	Gennemsnit	Minimum	Maksimum	Antal observationer
20-39 år	41	0	90	118
40-59 år	42	0	150	613
60-79 år	29	0	100	746
80 år eller derover	14	0	75	52
Total	35	0	150	1.529

Note: Tabellen er baseret på 1.529 personer.

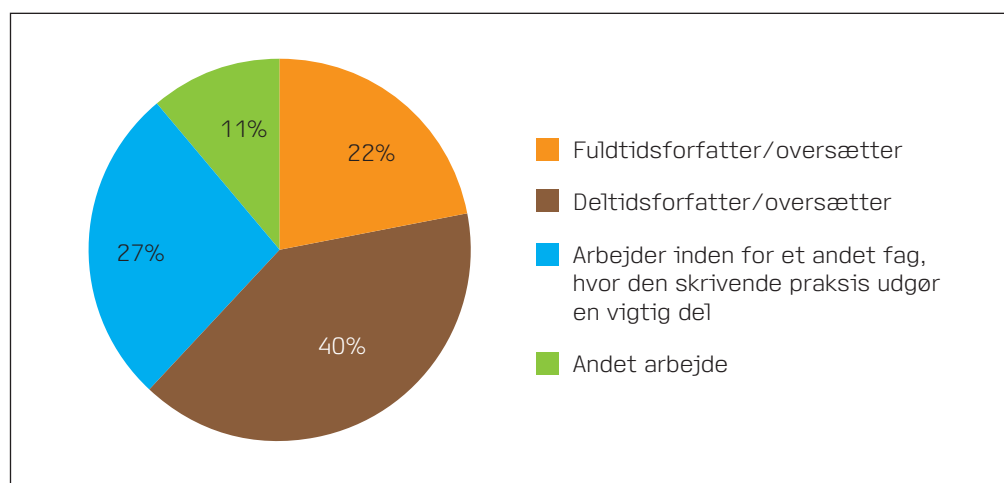
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

7.1 Fuldtids- og deltidsforfattere

Ser vi på, hvordan forfatterne og oversætterne selv oplever omfanget af deres engagement i forfatter-/oversættergerningen, beskriver 22 % sig selv som fuldtidsforfattere-/oversættere, der bruger al eller megen af deres tid herpå. 40 % svarer, at de oplever sig selv som deltidsforfatter-/oversætter, mens 27 % af respondenterne har arbejde inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del. Af de 11 % af respondenterne, der valgte kategorien "Andet arbejde, uden direkte relation til hverken forfatter-/oversættergerningen eller den skrivende praksis", har flere

uddybnet, at de er pensioneret. Herudover udgøres denne gruppe stort set af henholdsvis forskellige former for illustratører, diverse undervisere og universitetsansatte, "fritids-forfattere" og komponister.²¹

FIGUR 25: FORDELING AF FULDTIDS- OG DELTIDSFORFATTERE/-OVERSÆTTERE (PROCENT), 2015

Figuren er baseret på 1.573 personer, fordi 10 personer ikke har angivet, hvilken type forfatter der bedst beskriver vedkommende.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Tabel 14 nedenfor viser fordelingen af kategorier af fuldtids-/deltidsforfattere/-oversættere på hovedgenrer.

Ser vi i stedet på de enkelte hovedgenrer, fordeler de skønlitterære forfattere sig nogenlunde ligeligt mellem at arbejde som fuldtidsforfattere (37 %) og deltidsforfattere (43 %). Det samme gør sig gældende for oversættere (42 % fuldtidsoversættere og 41 % deltidsoversættere). De faglitterære forfattere fordeler sig derimod nogenlunde ligeligt mellem at arbejde som deltidsforfatter (39 %) og arbejde inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del (43 %). For multigenre-forfatterne arbejder den største andel som deltidsforfattere (39 %), mens 29 % arbejder som fuldtidsforfattere, og 28 % arbejder inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del.

Set på tværs af alle fire hovedgenrer oplever 39-43 % sig selv som deltidsforfattere/-oversættere. Der er altså en tendens til, på tværs af genrerne, at en betydelig del af de danske forfattere og oversættere oplever sig selv som deltidsforfattere/-oversættere. En tendens, vi også så blandt de svenske forfattere og hos de australske forfattere, hvor stort set ingen af genregrupperne brugte mere end 50 % af deres tid på kerneopgaven at skrive inden for deres givne genre(r). Også for de respondenter, der betegner sig selv som hørende under kategorien "Andet arbejde uden direkte relation til hverken forfatter-/oversættergerningen eller den skrivende praksis", er der ingen meget markant store forskelle på tværs af genrer.

²¹ Kilde: spørgeskemaundersøgelsen, 2015.

TABEL 14: FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ FULDTIDS-/DELTIDSFORFATTERE OG GENRE (PROCENT), 2015

GENRE	Fuldtidsforfatter	Deltidsforfatter	Arbejder inden for et andet fag, hvor den praksis udgør en vigtig del	Andet arbejde	Total
Skønlitteratur	37	43	9	10	100
Faglitteratur	8	39	43	10	100
Oversætter	42	41	11	7	100
Multigenre	29	39	28	4	100
Alle	22	40	27	11	100

Note: Tabellen er baseret på 1.474 personer, fordi der mangler information om hovedgenre for 99 personer og om type af forfatter/oversætter for 5 personer og både hovedgenre og type af forfatter/oversætter for 5 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015)

Vi kan således konstatere, at det ikke blot er personer med en ambition om at arbejde med eller leve af forfatter-/oversættergerningen, der har været genstand for denne undersøgelse, men en samlet gruppe, der også inkluderer personer, der i den ene eller anden sammenhæng har haft mulighed for at udgive deres skrevne arbejde uden nødvendigvis at betragte dette som kernen i deres beskæftigelse eller betragte sig selv som værende forfattere/oversættere.

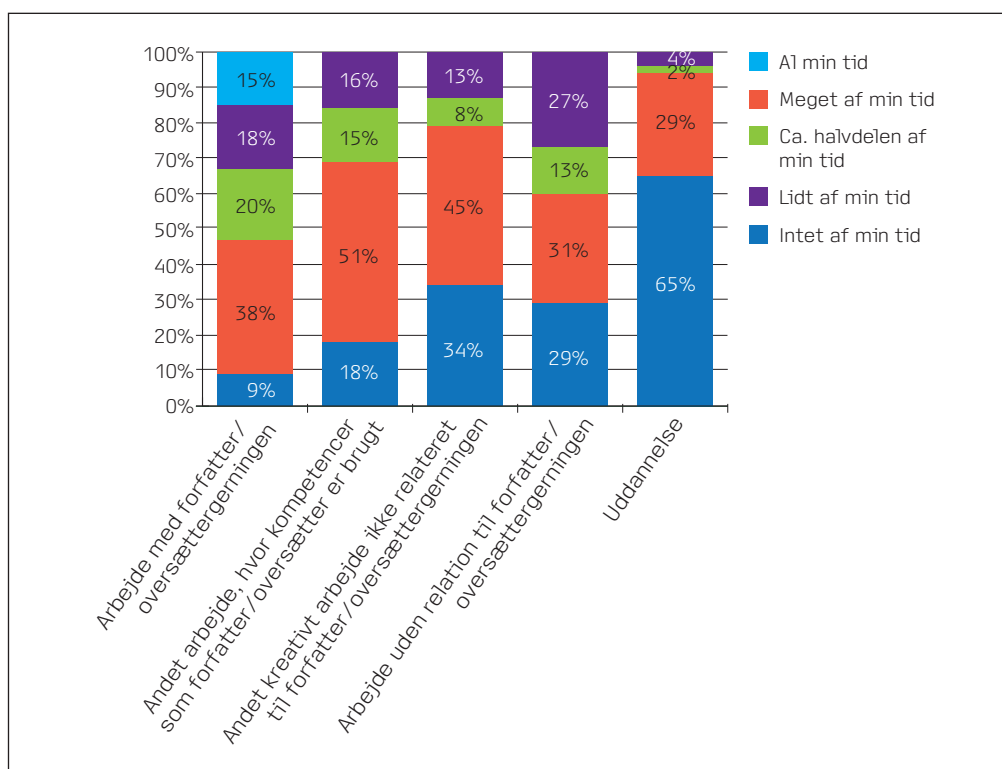
Vi kan dog også se, at på trods af, at en betydelig del af respondenterne angiver, at de er pensionerede, så er den dominerende tendens til at opleve sig selv om deltidsforfatter/oversætter gældende på tværs af alle aldersgrupper. Tilsvarende finder vi, at tid brugt på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen er mindre udbredt blandt respondenterne over 60 år. Det skyldes formentlig, at disse aldersgrupper supplerer deres forfatter-/oversætterindkomst med pension eller efterløn fremfor med indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen.

Figur 26 viser forfatterne og oversætterne fordeling af deres tid på arbejde, der har mere eller mindre relation til forfatter-/oversættergerningen. Figuren viser bl.a., at:

- 33 % har brugt meget eller al deres tid på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)
- 16 % bruger meget af deres tid på andet arbejde, hvor de bruger deres kompetencer som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, optrædener som foredrag, afholdelse af skrivekurser m.v.)
- 13 % bruger meget af deres tid på andet kreativt arbejde ikke relateret til forfatter- eller oversættergerningen

- 27 % bruger meget af deres tid på arbejde uden relation til forfatter- eller oversættgeringen
- Kun ganske få bruger tid på uddannelse.

FIGUR 26: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES TIDSFORBRUG PÅ FORSKELLIGE AKTIVITETER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.583 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Ser vi nærmere på fordelingen af tid brugt på arbejde med forskellig grad af relation til forfattergerningen, skiller multigenre-forfatterne sig ud som dem, der bruger mest tid på arbejde, hvor kompetencer som forfatter/oversætter blev brugt, hvor de skønlitterære forfattere her ligger lavest på tidsforbrug. Oversætterne er dem, der bruger mindst tid på andet kreativt arbejde, imens multigenre-forfatterne er dem, der bruger mindst tid på arbejde uden relation til forfatter-/oversættgeringen. Muligvis fordi multigenre-forfatterne, i højere grad end de andre tre grupper, formår at bringe deres kompetencer som forfatter i spil i andet arbejde.

Sammenligner vi med Norge, fandt man, at oversætterne og de skønlitterære forfattere brugte den største del af deres tid på kunstnerisk arbejde. Mindst tid blev generelt brugt på det kunstnerisk tilknyttede arbejde. Her brugte mere end halvdelen af oversætterne slet ikke noget tid, imens de skønlitterære og faglitterære forfattere begge blot brugte 10 %. Den højeste andel af ikke-kunstnerisk arbejde ud af samlet arbejde fandtes hos faglitterære freelancere og oversættere.

Personlig illustration 4

Sara er i starten af fyrrerne og har i to årtier i gennemsnit udgivet en roman eller en novellesamling hvert andet år. Når børnene og manden er ude ad døren kl. 8.00, sætter hun sig på hjemmekontoret. For lige at lande fra morgenen med familien sidder hun lidt med dagens avis og en kop kaffe, inden hun går i gang med at lave dagens to-do-liste og tjekke mails. Måske er der også et par telefonopkald, der skal foretages, for Saras hverdag er fyldt med arbejdsaktiviteter, der ikke er direkte knyttet til skriveriet, såsom foredrag, undervisning og koordinering af kulturelle arrangementer. Herudover har hun også i perioder arbejdet som dramatiker. På en gennemsnitlig dag har hun skrivetid i maks. 4 timer. Herefter kommer børnene hjem igen, og der er ikke det samme rum til fordybelse og koncentration.

Familien har bevidst valgt at bo på landet med en husleje på 2.500 om måneden for herved at få mere luft i økonomien. Der har været fokus på, at Sara skulle være forfatter, og at udgifterne måtte sættes derefter; *“Vi gik også målrettet efter et lille hus, så vi ikke skulle stresse med huslejen, det er ret vigtigt med en indtægt, der går op og ned”. Hvis de havde lidt flere penge, kunne hun måske godt tænke sig at bo i København, “fordi så ville jeg sidde i et eller andet arbejdsfællesskab. Have kollegaerne tættere på ... hvor man sad sammen med nogle andre og spiste frokost”*. Men det ville være for stor en stress-faktor at skulle betale det mere i husleje, som en lejlighed med plads til familien ville koste i København. Sara og hendes mand har prioriteret økonomisk at *“der skal være plads til at udvikle projekter, som man måske ikke i første omgang tjener penge på. ... at skrive en roman, det er jo ikke noget, man får penge for på forhånd, og det er jo altid et sats at se, om det kan lade sig gøre”*.

Økonomiske prioriteringer er én ting, noget andet er prioriteringen af hendes tid. Hun er meget bevidst om, at de forskellige arbejdsaktiviteter, hun af forskellige årsager finder det nødvendigt eller relevant at være engageret i sideløbende med sit forfatter-skab, er en afbrydelse af skriveriet. Hun tænker på kollegaer, hvor de andre arbejdsaktiviteter har fået lov at fylde for meget; *“Der er jo mange, som så underviser i dansk for udlændinge eller er handikaphjælper, eller et eller andet. Og så lige pludselig er det, at det der andet job, det tager overhånd. Og så bliver der ikke tid til at skrive. Når man først kommer derud, så er der jo mange, der aldrig helt kommer tilbage igen”*. Normalt forsøger hun derfor at klare det meste på mail, *“fordi jeg nu bor der, hvor jeg gør. ... Så samler jeg lidt op på det, og så tager jeg en hel dag i København, hvor jeg går fra det ene til det andet ... For lige at spare noget tid på det”*. Selvom det i perioder kan blive for meget, når sæsonen for henholdsvis foredrag, undervisning og diverse kulturarrangementer falder oven i hinanden, vil hun dog nødig melde fra til nogle af de ekstra engagementer, fordi *“hvis jeg nu siger nej, og de ansætter en anden, så har jeg det jo ikke næste år ... Så er jobbet ligesom forsvundet. Så skal man ud og finde noget andet, hvis man får brug for de penge igen”*. På den anden side har hun heller ingen sikkerhed for, at disse engagementer fortsætter; *“Der er jo ikke nogen kontrakt. Det er meget sjældent, at der er kontrakter på noget som helst”, ligesom “alle lønninger hele tiden er til forhandling, år efter år efter år”*.

Sara har selvfølgelig tænkt på, at det ville være rart, hvis hun kunne slippe for de mange mails, tidskrævende forberedelse og transport og fokusere mere på bare at skrive, sådan som hun oplever det de to gange to uger om året, hvor hun tager væk på refugie; *“Så kan jeg faktisk godt arbejde fra kl. 9 om morgenen til kl. 23 om aftenen ... skrive hele romanen igennem på en hel dag måske eller på tre dage, hvor jeg ikke lige skal noget andet... det var også sådan lidt jeg arbejdede, da jeg ikke havde børn”*. På den anden side, når hun har haft perioder på nogle måneder, hvor hun ikke skulle andet end at skrive; *“så begynder jeg virkelig at blive ensom”*. Særligt i perioder med mange og hårde gennemskrivninger er det ensomt og hårdt arbejde at være forfatter. Her oplever hun især værdi i at bruge tid på mødet med læserne i forbindelse med f.eks. oplæsninger og foredrag; *“Det giver en helt anden mening til det, man skriver, fordi man kan se, at der er nogle, der læser det derude”*. Så gør det ikke så meget, at hun ikke er bestsellerforfatter. Der er penge at hente fra nogle arrangementer, f.eks. biblioteksforedrag og foredrag på gymnasier og højskoler (i gennemsnit 4.000-6.000 kr.), mens andre er meget dårligt betalte; *“Politikens Forlag [Politikens boghandel] giver ikke penge. Man får et gavekort til en bog ... Litteraturhouse, de har ikke engang til en flaske rødvin [men dog til transporten] ... På folkemødet, der fik jeg 500 kr. ... og en flaske portvin”*. Og det går hende på, for selvom det kan være god PR for en bog, må det *“helst ikke danne præcedens, at forfatterne bare kommer ud, fordi (at man måske sælger nogle flere bøger af det) man tjener på salget af en bog ... jeg tjener jo 45 kroner – pr. solgt bog før skat, hvis det overhovedet kan gøre det”*. Pengene fra bogsalget oplever Sara som en mere *“naturlig indtægt”* frem for legater. Ikke desto mindre har arbejdslegater fra Statens Kunstfond de sidste mange år udgjort en betydelig del af hendes økonomi. Hun er dog bevidst om, at familien ikke skal gøre sig afhængig heraf. De bruger kun få penge, *“indtil der kommer svar der i april måned. Så begynder vi at se på det år, om vi skal udskifte den gamle bil eller ... begynde at planlægge, hvor man vil hen på sommerferie”*.

7.2 Ønsket tidsforbrug

Generelt tegner der sig et billede af de danske forfattere og oversættere som en gruppe, der godt kunne ønske sig at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen. 77 % af forfatterne og oversætterne i analyseudvalget arbejder ikke udelukkende som forfatter/oversætter, men har også en anden beskæftigelse. 60 % af de forfattere/oversættere, der også har en anden beskæftigelse, svarer, at de godt kunne tænke sig at bruge mere tid ud af den samlede arbejdstid på forfatter-/oversættergerningen. Tabellen nedenfor er baseret på disse 60 % og viser, hvor stor en andel af deres arbejdstid de ville ønske at kunne bruge på forfatter-/oversættergerningen.

TABEL 15: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES ØNSKEDE TIDSFORBRUG PÅ ARBEJDE SOM FORFATTER/OVERSÆTTER UD AF SAMLET ARBEJDSSTID (PROCENT), 2015

	Antal observationer	Procent	Kumuleret
100 %	167	23	23
90-99 %	38	5	29
80-89 %	75	10	39
70-79 %	99	14	53
60-69 %	55	8	61
50-59 %	118	17	77
40-49 %	57	8	85
30-39 %	43	6	91
20-29 %	50	7	98
10-19 %	12	2	100
1-9 %	1	0	100
Total	715	100	

Note: Tabellen er baseret på 715 personer. Tabellen inkluderer kun personer, der har angivet, at de godt kunne tænke sig at bruge mere tid ud af den samlede arbejdstid på forfatter-/oversættergerningen.

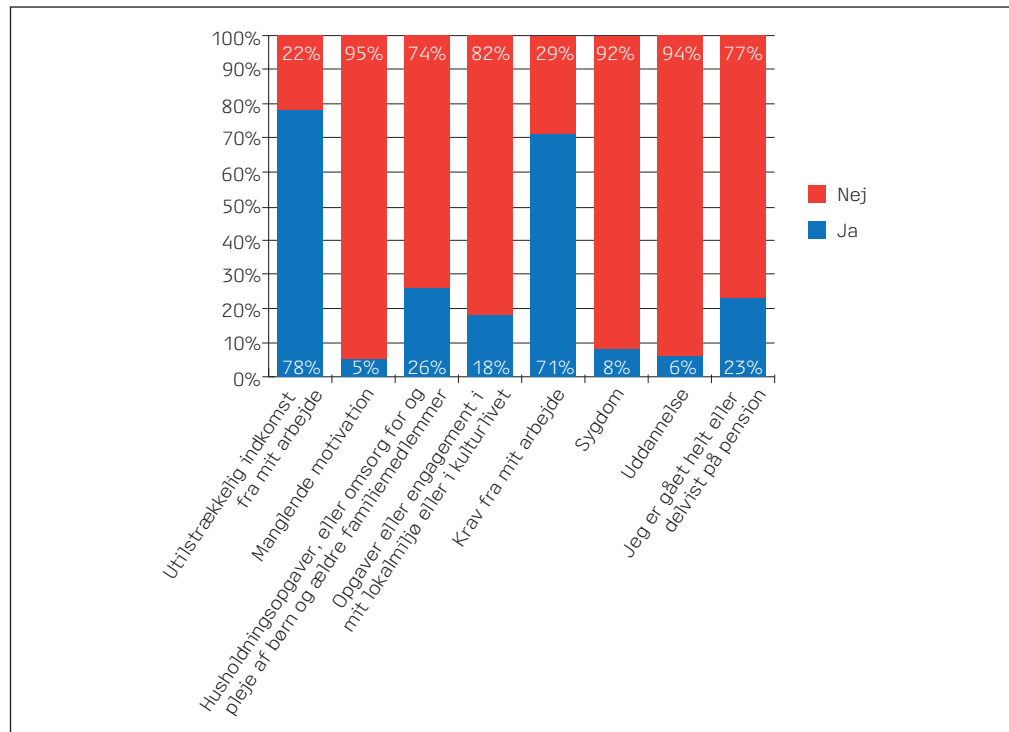
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Over halvdelen af de forfattere og oversættere, som også har en anden beskæftigelse (end forfatter-/oversættergerningen), men godt kunne tænke sig at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen, svarer, at de kunne ønske sig at bruge 70-100 % af deres samlede arbejdstid på forfatter-/oversættergerningen.

Ser vi på det ønskede tidsforbrug fordelt på hovedgenrer, svarer omkring 30 % af både de skønlitterære forfattere, oversætterne og multigenre-forfatterne, som også har en anden beskæftigelse end forfatter-/oversættergerningen, men godt kunne tænke sig at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen, at de ville ønske at arbejde med forfatter-/oversættergerningen 100 % af deres tid. Til gengæld er der noget, der kunne tyde på, at tendensen til kun at arbejde noget af den samlede tid med virket som forfatter er en situation, som de faglitterære forfattere har valgt til af eget ønske. Her ønsker kun 13 % at arbejde med forfattergerningen 100 % af deres tid, mens 18 % af de faglitterære forfattere, som også har en anden beskæftigelse end forfatter-/oversættergerningen, ønsker at bruge 50-59 % af deres arbejdstid på forfattergerningen.

Vi spurgte videre ind til, hvilke faktorer der forhindrede de forfattere/oversættere, der godt kunne tænke sig at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen, i at gøre dette. Figuren nedenfor viser svarene fra forfatterne/oversætterne fordelt på de forskellige kategorier af forhindringer.

FIGUR 27: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES FORHINDRINGER FOR AT BRUGE MERE TID PÅ ARBEJDET SOM FORFATTER/OVERSÆTTER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 709 personer. Figuren inkluderer kun personer, der har angivet, at de godt kunne tænke sig at bruge mere tid ud af den samlede arbejdstid på forfatter-/oversættergerningen.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Ud af den gruppe, der havde ønsket sig at bruge mere tid, svarede hele 78 %, at utilstrækkelig indkomst forhindrede dem heri, og 71 % angav krav fra deres andet arbejde som en forhindring. Igen en tendens, der synes at være udbredt på tværs af de undersøgte lande.

Noget kunne altså tyde på, at den tid, danske forfattere og oversættere bruger på arbejde mere eller mindre relateret til forfatter-/oversættergerningen, til en hvis grad er betinget af muligheder for at opnå en tilstrækkelig indkomst herfra. Herudover kunne noget tyde på, at denne tendens er selvforstærkende som følge af krav fra andet arbejde, der hindrer yderligere fokus på, og dermed potentiel indkomst, fra forfatter-/oversættergerningen. Kun 5 % gav grunden manglende motivation som årsag. Jf. det tidligere påpegede høje aldersgennemsnit opgav hele 23 %, at pension forhindrede dem i at bruge mere tid.

Vi undersøgte endvidere forskellene mellem køn i forhold til de forskellige kategorier af forhindringer i at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen. 22 % af mændene og 33 % af kvinderne svarede, at husholdningsopgaver eller omsorg og pleje af familiemedlemmer forhindrede dem i at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen. 14 % af kvinderne og 22 % af mændene svarede, at engagement i lokalmiljøet eller kulturlivet forhindrede dem i at bruge den ønskede tid på deres arbejde som forfatter/oversætter.

7.3 Tid og indkomst

I dette afsnit vil vi se på sammenhængen mellem indkomst og tidsanvendelse.

Sammenholder vi bibliotekspenge med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættelsergningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter/oversættelsergningen, des højere er de gennemsnitlige bibliotekspenge (se tabel 16).

TABEL 16: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ARBEJDE MED FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL MODTAGNE BIBLIOTEKSPENGE (KR.), 2014 OG 2015

Andel tid brugt på arbejde med forfatter-/oversættelsergningen	Gennemsnitligt modtagne bibliotekspenge (1.000 kr.)	Median. Modtagne bibliotekspenge (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent
Al min tid	86	32	15
Meget af min tid	38	15	18
Ca. halvdelen af min tid	28	12	20
Lidt af min tid	23	11	37
Intet af min tid	27	12	9
Total	37	13	100

Note: Tabellen er baseret på 1.566 personer. Der mangler information om bibliotekspenge for 17 personer.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Tilsvarende finder vi, hvis vi ser på andel tid brugt på arbejde uden relation til forfatter-/oversættelsergningen, at den gruppe, der her brugte meget af deres tid, modtog mindre i bibliotekspenge end dem, der brugte lidt af deres tid herpå (se tabel 17).

TABEL 17: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ARBEJDE UDEN RELATION TIL FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL MODTAGNE BIBLIOTEKSPENGE (KR.), 2014 OG 2015

Andel tid brugt på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen	Gennemsnitligt modtagne bibliotekspenge (1.000 kr.)	Median. Modtagne bibliotekspenge (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent
Meget af min tid	21	11	27
Ca. halvdelen af min tid	23	12	13
Lidt af min tid	28	12	31
Intet af min tid	37	14	29
Total	28	12	100

Note: Tabellen er baseret på 1.233 personer. 335 personer indgår ikke i tabellen, fordi de enten bruger al deres tid på forfatter-/oversættergerningen, ikke har besvaret spørgsmålet eller mangler information om bibliotekspenge.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Sammenholder vi i stedet lønindkomsten med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des mindre er den gennemsnitlige lønindkomst (A- og B-indkomst). Gruppen, der har angivet at bruge al deres tid på arbejde med forfatter-/oversættergerningen, tjener f.eks. i gennemsnit markant mindre end gruppen, der angav, at de brugte lidt af deres tid. Førstnævnte tjente i gennemsnit knap 145.000 kr. i lønindkomst i 2014, mens sidstnævnte tjente i snit ca. 389.000 kr.

TABEL 18: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ARBEJDE MED FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL DERES LØNINDKOMST (FOR DEM, DER HAR LØNINDKOMST) (KR.), 2014 OG 2015

Andel tid brugt på arbejde med forfatter-/oversættergerningen	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Median lønindkomst (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent (fordeling af observationer i procent for dem uden lønindkomst)
Al min tid	145	47	9 (24)
Meget af min tid	190	107	18 (18)
Ca. halvdelen af min tid	321	301	23 (17)
Lidt af min tid	390	414	44 (28)
Intet af min tid	402	367	6 (13)
Total	316	309	100 (100)

Note: Tabellen er baseret på 912 personer, idet 671 personer ikke har lønindkomst.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Hvis vi ser på andel tid brugt på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, finder vi, at den gruppe, der her brugte meget af deres tid, i gennemsnit tjente ca. 445.000 kr. i 2014, mens de, der brugte lidt af deres tid herpå, tjente markant mindre, nemlig ca. 254.000 kr.

TABEL 19: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ARBEJDE UDEN RELATION TIL FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL DERES LØNINDKOMST (FOR DEM, DER HAR LØNINDKOMST) (KR.), 2014 og 2015

Andel tid brugt på arbejde uden relation til forfatter/oversættergerningen	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Median lønindkomst (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent (fordeling af observationer i procent for dem uden lønindkomst)
Meget af min tid	445	441	35 (12)
Ca. halvdelen af min tid	338	339	15 (11)
Lidt af min tid	254	180	31 (32)
Intet af min tid	240	136	13 (45)
Total	331	339	100 (100)

Note: Tabellen er baseret på 786 personer, idet 671 personer ikke har lønindkomst og 115 personer ikke har besvaret spørgsmålet om tidsforbrug på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, fordi de f.eks. har brugt al deres tid på forfatter-/oversættergerningen.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015)

Det er også interessant, at når vi ser på fordelingen af forfattere og oversættere med lønindkomst, finder vi:

- at andelen af forfattere og oversættere, der bruger al deres tid eller meget tid på arbejde i forfatter-/oversættergerningen, er væsentlig større blandt dem uden lønindkomst (42 %) sammenlignet med gruppen, der har lønindkomst (27 %), jf. tabel 18.
- at andelen af forfattere og oversættere, der bruger meget af deres tid på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, er langt højere for personer med lønindkomst (35 %) end dem uden (12 %), jf. tabel 19.

Man kan derved udlede, at en betydelig andel af lønindkomsten netop kommer fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen.

Det er ligeledes interessant at se på forholdet mellem andelen af tid brugt på forfatter- og oversættergerningen i forhold til overskud af registreret virksomhed. Her fremgår det tydeligt, at jo mere tid der bruges på arbejdet med forfatter-/oversættergerningen, jo større overskud af selvstændig virksomhed. Dette bekræftes af, at jo større andel af tiden der bruges på arbejde uden relation til forfattergerningen, jo mindre overskud af virksomhed.

Det viser tydeligt, at forfatteres og oversætteres selvstændige virksomheder i høj grad kan relateres til forfattergerningen, og at forfattere og oversættere, der bruger meget tid på denne gerning, også i gennemsnit opnår ganske store overskud herfra.

TABEL 20: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ARBEJDE MED FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL OVERSKUD FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) (KR.), 2015

Andel tid brugt på arbejde med forfatter-/oversættergerningen	Gennemsnitligt overskud fra selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Median overskud fra selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent for dem med overskud af selvstændig registreret virksomhed
Al min tid	245	140	18
Meget af min tid	207	85	22
Ca. halvdelen af min tid	111	50	22
Lidt af min tid	61	25	36
Intet af min tid	54	10	3
Total	135	50	100

Note: Tabellen er baseret på 561 personer. Tabellen inkluderer kun personer, der har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 21: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ARBEJDE UDEN RELATION TIL FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL OVERSKUD FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) (KR.), 2015

Andel tid brugt på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen	Gennemsnitligt overskud fra selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Median overskud fra selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent for dem med overskud af selvstændig registreret virksomhed
Meget af min tid	97	20	24
Ca. halvdelen af min tid	93	50	14
Lidt af min tid	90	45	35
Intet af min tid	169	62	27
Total	113	40	100

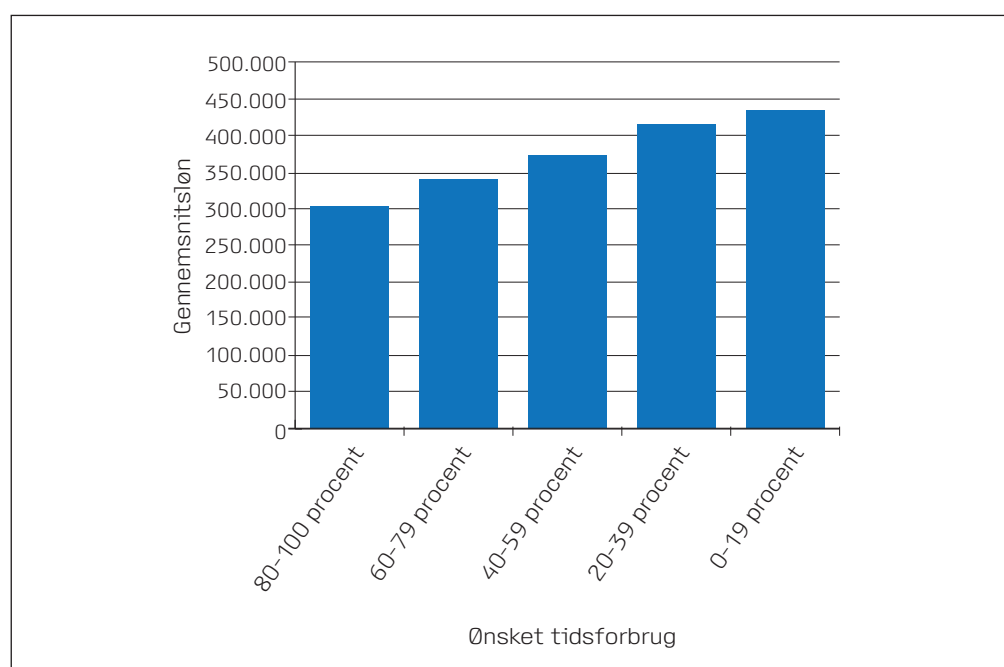
Note: Tabellen er baseret på 446 personer. Tabellen inkluderer kun personer, der har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed, og som ikke har angivet at bruge al deres tid på arbejdet med forfatter-/oversættergerningen.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Et lignende mønster i forhold til tidsforbrug og indkomst fandt man i den svenske undersøgelse. Her var den samlede indkomst højest hos de forfattere (på tværs af genrer), der brugte mindre end 25 % af deres arbejdstid på litterære aktiviteter. Man kunne spekulere i, at denne tendens også indikerer, at det at beskæftige sig fuldtid med forfatter-/oversættergerningen ikke nødvendigvis kommer som et resultat af en høj indtægt herfra. Med andre ord er det ikke blot et spørgsmål om, des mere kommerciel succes man har, des mere tid bruger man, fordi man således har mulighed for at skære ned på andre arbejdsaktiviteter og den indkomst, der evt. måtte komme herfra. I stedet kan det i højere grad dreje sig om et valg i forhold til, hvordan man vil bruge sin tid /sit arbejdsliv – et valg, der således højst sandsynligt fører en lavere indkomst med sig. Dette bekræfter tidligere forskning, bl.a. Abbing (2002).

Ser vi på fordelingen blandt respondenterne i forhold til den tid, de kunne ønske sig at bruge på forfatter-/oversættergerningen, holdt op imod deres lønindkomst, finder vi et tilsvarende mønster, der understøtter ovennævnte betragtning. En klar sammenhæng er at finde: Des mere tid der ønskes brugt på forfatter-/oversættergerningen, des lavere er den gennemsnitlige lønindkomst.

FIGUR 28: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES GENNEMSNITLIGE LØNINDKOMST FORDELT PÅ ØNSKET PROCENTDEL AF TIDSFORBRUG BRUGT PÅ FORFATTER- OG OVERSÆTTERGERNINGEN (KR.), 2014 OG 2015

Note: Figuren er baseret på 513 personer, fordi 671 ikke har lønindkomst og 399 personer ikke har besvaret spørgsmålet om ønsket tidsforbrug.

Kilde Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Personlig illustration 5

Katrine er i midten af tredive og fik sin første oversættelsesopgave for et forlag, allerede imens hun studerede. Det første år efter studierne, indtil hun kunne forsørge sig selv med oversætteropgaverne, levede hun af opsparingen fra et SU-lån. Hun husker, at "man er bare superglad for at få den første opgave, man ville gøre det gratis, hvis det var". Hun er en del af et lille men tæt netværk af oversættere inden for et mindre sprogområde, der mødes til konferencer og seminarer. Her er de gode til at dele opgaver imellem sig ud fra en betragtning om "at holde gryden i kog, imens der er interesse fra forlagenes side". Ellers er arbejdet som oversætter koncentreret, intens proces med sproget og litteraturen hjemme i den toværelses lejlighed. Et forældrekøb, Katrine betaler af på i de perioder, hun har penge hertil. På en typisk arbejdsdag sætter hun sig til tastene mellem kl. 7 og 9, men på dage med ekstra arbejdspress kan hun begynde allerede før kl. 7, for "så har jeg som regel stress i mit hoved, og så er jeg nødt til bare at gå i gang. Måske får jeg lige spist morgenmad og går ikke i gang helt med det samme, men jeg tænker; okay, hvor mange sider skal jeg nå i dag". Som et lille ritual holder hun en times pause kl. 12, hvor hun spiser og vasker op, imens hun hører radio for at "komme ud af arbejdsverdenen" for en stund. Herefter vender hun tilbage til arbejdet, og er det en travl uge, kan klokken godt blive 20.00, før hun lægger det fra sig, men hun prøver i reglen at holde fri senest kl. 17 og undgå at arbejde om aftenen. Men hun kan godt lide at fordybe sig; "sætte mig ned og nyde den tekst, jeg arbejder med", og hun skal derfor også minde sig selv om at holde pauser og skabe tid til "sociale aftaler – for det er også ret vigtigt, når man ikke har nogen kolleger". Hun har overvejet at blive en del af et kontorfællesskab, med et ordentligt hæve-sænke-skrivebord og en god stol til ryggen. Et kontor-setup er der ikke plads til i den lille lejlighed. Men en plads på et kontorfællesskab ville være en væsentlig udgift, og hun foretrækker i sidste ende friheden ved at være sig selv derhjemme.

At arbejde som skønlitterær oversætter er det eneste, hun har lyst til at lave, men det er hårdt pga. økonomien. Her ti år efter at hun startede, tjener hun ikke særlig meget mere, end da hun var studerende, og der er i hendes optik heller ikke udsigt til lønforhøjelse fremadrettet. Kort sagt er det "virkelig ikke noget, man bliver rig af, og det er rigtig meget arbejde, man lægger for at tjene de der ikke særlig mange penge". Katrine tjener ca. 160.000 om året før skat på arbejdet som skønlitterær oversætter. Hun har derfor ofte været nødt til at supplere denne indkomst med fagoversættelser fra bureauer. Korte tekster, som hun får timeløn for, "men de presser lønnen,... og det skal gå superhurtigt". Hvilket betyder, at der er for få penge at tjene, medmindre man arbejder dedikeret med et specifikt fagområde. Hun har tjent maks. 20.000 kr. om året på denne type arbejde.

Det værste ved livet som skønlitterær oversætter er dog, ifølge Katrine, ikke den økonomiske usikkerhed i sig selv. Hun har vænnet sig til at leve for få penge, og hun er blevet god til at minimere sine udgifter og "finde gode tilbud". Den største kilde til stress kommer fra, hvad hun beskriver som et meget uforudsigeligt og projektbaseret arbejdsliv, der gør det svært at planlægge arbejde såvel som privatliv, såsom ferie og fritid; "Et andet sted ville der måske være nogen fra Arbejdstilsynet, der ville komme

ind med nogle hvileregler. Det er lidt svært, når man er sin egen leder og hele tiden bliver presset”.

‘Presset kommer primært fra forlagene, som efter Katrines oplevelse godt kan have tendens til at forvente, at en oversætter altid sidder klar til at gribe lige deres projekt, uanset om det er midt i sommerferien eller op til en weekend; “Det kan være meget stressende, hvis man f.eks. har en deadline på en roman, og så kommer der en gammel oversættelse, som man så pludselig skal tage stilling til, og det er der, i de uger, man får det meget høje timetal”. Katrine ved, at hun selvfølgelig kan prøve at forhandle om tidsplanen, eller helt sige nej tak til opgaverne, men hun føler sig bundet af, at det er de samme forlag, der skal give hende næste opgave, og hun balancerer derfor “hele tiden imellem ikke at være for vanskelig, men alligevel prøve at gøre opmærksom på, hvis man er i en periode, hvor man er træt eller kan mærke, at der ikke skal så meget til at vælte læsset lige nu”. Det grelleste eksempel, hun har oplevet, var engang, hvor hun bad om mere tid til en oversættelse, fordi hun var presset med korrektur på en anden opgave. Hertil svarede forlaget, at de i så fald ville trække i hendes honorar. “Og så afleverer jeg bare på datoen, gider ikke sådan noget pjat.” Generelt sætter Katrine stor pris på samarbejdet med forlagene og deres indsats for at opbygge et miljø gennem receptioner og lignende, men når det bliver hverdag, kan relationen godt blive “lidt mere barsk”.

7.4 Sammenfatning

De væsentligste resultater i dette kapitel kan opsummeres således:

- Forfatterne og oversætterne i analyseudvalget angiver, at de i 2015 i gennemsnit brugte 35 timer om ugen, fordelt på al slags arbejde. Dette gennemsnit bliver dog trukket en del ned af de ældre aldersgrupper, der naturligt nok arbejder mindre.
- De 20-39-årige og de 40-59-årige arbejder i gennemsnit henholdsvis 41 og 42 timer om ugen.
- 22 % beskriver sig selv som fuldtidsforfattere/-oversættere, 40 % svarer, at de fungerer som deltidsforfatter/-oversætter, mens 27 % af respondenterne beskriver sig selv som arbejdende inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del, og 11 % har andet arbejde uden relation til forfatter/-oversættergerningen.
- Blandt fuldtidsforfatterne/-oversætterne skiller de skønlitterære forfattere og oversættere sig ud fra gennemsnittet på 22 % – med henholdsvis 37 % og 42 %, der vil beskrive sig selv som fuldtidsforfattere/-oversættere.
- 33 % har meget eller al deres tid på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.).
- 16 % bruger meget af deres tid på andet arbejde, hvor de bruger deres kompetencer som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, optrædener som foredrag, afholdelse af skrivekurser m.v.)
- 13 % bruger meget af deres tid på andet kreativt arbejde ikke relateret til forfatter- eller oversættergerningen.

- 27 % bruger meget af deres tid på arbejde uden relation til forfatter- eller oversættergerningen.
- Kun ganske få bruger tid på uddannelse.
- 60 % af de danske forfattere og oversættere kunne godt tænke sig at bruge mere tid på deres arbejde som forfatter/oversætter.
- Af den gruppe, der havde ønsket sig at bruge mere tid, svarede 78 %, at utilstrækkelig indkomst forhindrede dem heri, og 71 % angav krav fra deres andet arbejde som en forhindring
- Sammenholder vi modtagne bibliotekspenge med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des flere bibliotekspenge modtages i gennemsnit.
- Sammenholder vi lønindkomsten med den angivne tid brugt på forfatter/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des mindre er den gennemsnitlige lønindkomst.
- Sammenholder vi overskud af virksomhed med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des større overskud i virksomheden.

Disse resultater viser tydeligt, at mens lønindkomst i høj grad stammer fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, gælder det modsatte for overskud af egen virksomhed. Dette overskud relaterer sig i høj grad til forfatter-/oversættergerningen.

8.

UDGIVELSER, KUNSTSTØTTE, PRISER, LEGATER OG ANSEELSE

I dette kapitel belyses forfatterernes udgivelser både med hensyn til antal originale udgivelser og oversatte originale udgivelser. For det andet belyses både ansøgere og modtagere af kunststøtte og fordelingen på genre. For det tredje undersøges modtagere af priser og uansøgte hæderslegater for alle forfattere og oversættere også fordelt på genre. For det fjerde belyses modtagerne af arbejdslegater i forhold til indkomst. Til slut undersøges det, hvilke parametre forfattere og oversættere finder vigtige i forhold til anseelse som forfatter/oversætter og salg af bøger.

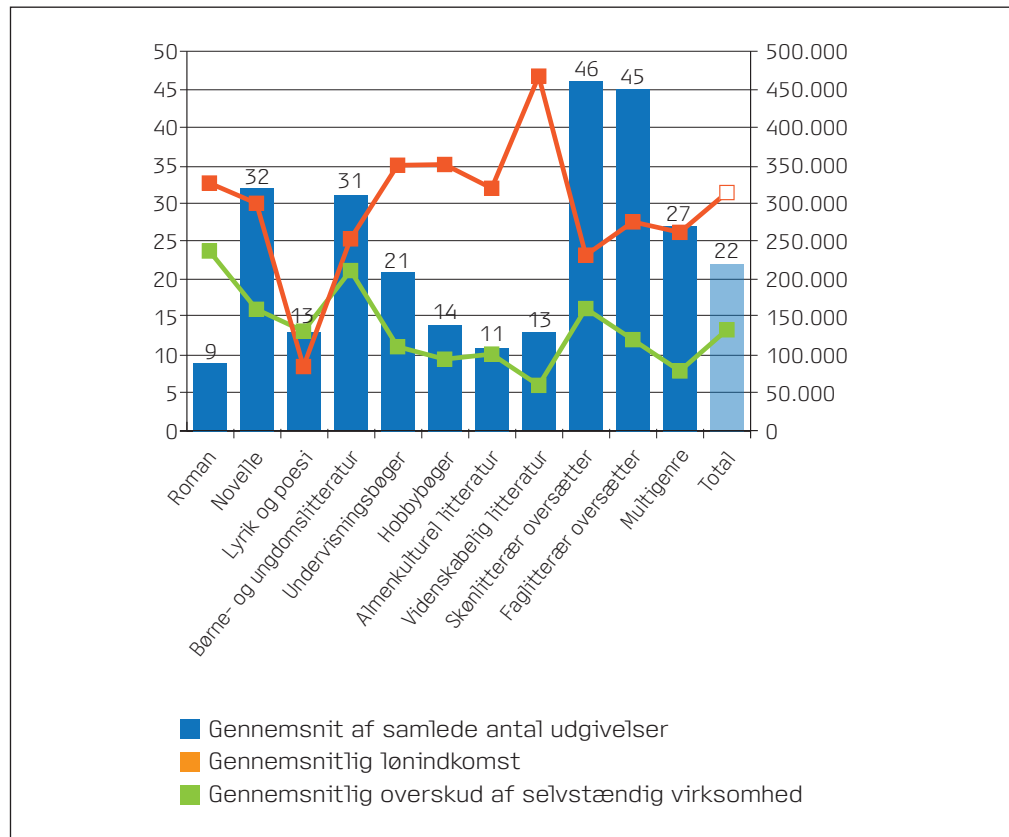
8.1 Udgivelser

Vi bad de danske forfattere og oversættere om selv at angive, hvor mange udgivelser de har haft inden for de forskellige subgenrer i løbet af de sidste 10 år. Vi valgte at lade respondenterne selv angive antal udgivelser frem for at måle disse igennem biblioteksafgiften, da der kan være udgivelser (tidsskrifter), der ikke kan knyttes til denne indkomstkilde.

Som nævnt i afsnit 4.1 er respondenter fordelt på genrer baseret på deres udgivelser i forskellige genrer. Respondenterne kan altså godt angive at have udgivet under andre genrer end den, vi kategoriserer dem under her, da det samlede antal udgivelser for hver enkel respondent inkluderer alle udgivelser, også dem, der måtte falde ind under andre genrer end den, som den givne forfatter/oversætter er kategoriseret under. Med andre ord er det forfatteren/oversætteren, og ikke deres udgivelser, der er den kategoriserende enhed her (figur 29). F.eks. hvis en forfatter har udgivet et antal romaner (mere en 50 % af forfatterskabet) samt nogle oversættelser, vil oversættelserne tælle med i denne romanforfatters udgivelser.

Figuren nedenfor viser på denne måde forfatteres og oversætteres gennemsnitlige antal udgivelser fordelt på subgenrer, således at det gennemsnitlige antal udgivelser inkluderer alle udgivelser, også inden for andre genrer end den genre, som forfatteren/oversætteren er kategoriseret inden for.

FIGUR 29: GENNEMSNITLIGT SAMLET ANTAL UDGIVELSER FRA 2005 TIL 2015 FORDELT PÅ FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ SUBGENRER, SAMMENHOLDT MED GENNEMSNITLIG LØNINDKOMST OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (KR.), 2014 OG 2015

Note: Figuren er baseret på 1.446 personer. 118 personer mangler, fordi de enten har angivet ikke at have udgivet nogle bøger, eller fordi kategorien tegneserieforfattere er ekskluderet. 17 personer er ekskluderet, fordi de har angivet at have udgivet 300 eller flere bøger, hvilket vi anser som ekstreme værdier (*outliers*). Den gennemsnitlige lønindkomst er baseret på 857 personer. Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed er baseret på 531 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015) og Danmarks Statistik (2014).

Novelleforfatterne ligger relativt højt, hvad angår antal udgivelser, hvilket kan skyldes, at novelleforfatterne i deres svar på spørgsmålene vedr. deres udgivelser inden for de sidste 10 år har defineret en enkelt novelle, f.eks. udgivet i en samling, et tidsskrift e.l. som en udgivelse, frem for at regne i novellesamlinger. Det skal således tages med i betragtning. Man kan spekulere i, hvorvidt samme omstændigheder gælder for lyrik og poesi-gruppen, som også ofte benytter sig af muligheden for at udgive i f.eks. samlinger og tidsskrifter. I så fald bør også det også tages med i betragtning i forhold til det gennemsnitlige antal udgivelser angivet af denne gruppe. Forfatterne inden for børne- og ungdomslitteraturen ligger også højt på antal udgivelser sammenlignet med de andre genrer, med knap fire gange så mange udgivelser som både romanforfatterne og de almenkulturelle forfattere i løbet af de sidste 10 år. Dette

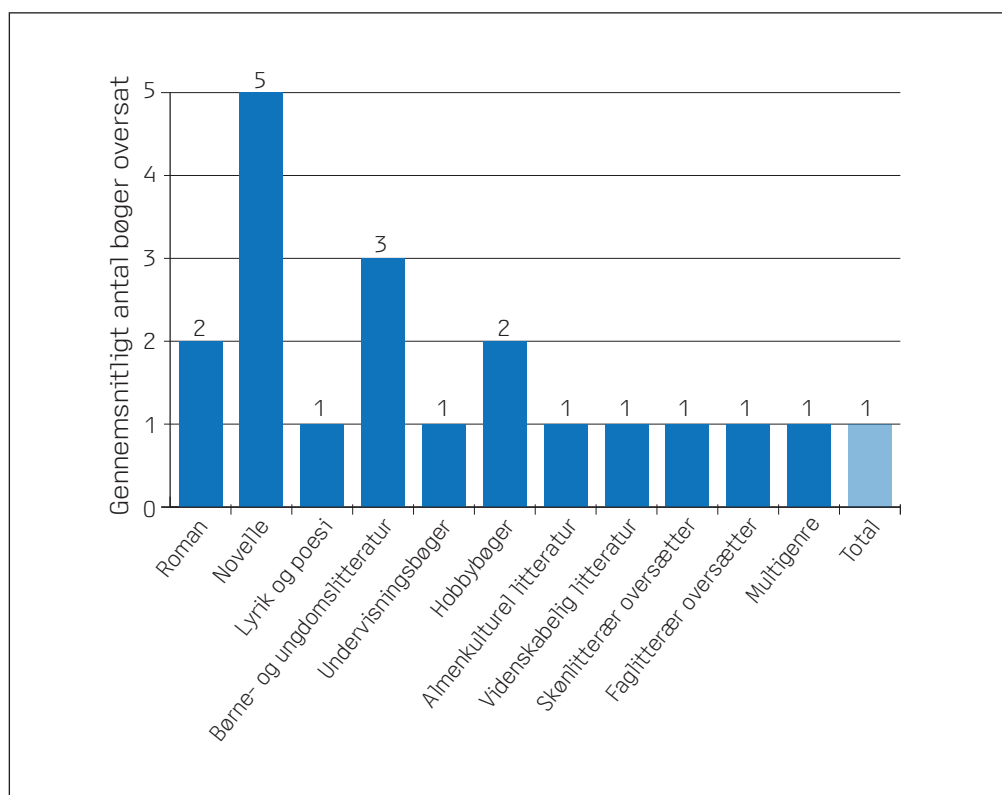
kan evt. skyldes, at den tid, der går til at producere f.eks. en børnebog, trods alt kan forventes at være kortere end produktionstiden for en roman.

Herudover kan det bemærkes, at knap 1/4 af respondenterne er medlem af Dansk Forfatterforening (379 personer), og 5 % er medlem af Danske Skønlitterære Forfattere (75 personer).

Oversættelser af originale udgivelser

Danmark er et relativt lille sprogråde, og det er således relevant at notere sig antal oversættelser blandt den enkelte forfatters udgivelser, også over de seneste 10 år. Her finder vi, at 36 % af respondenterne har fået en eller flere af deres bøger oversat til andre sprog. Dette tal inkluderer forfattere såvel som oversættere, der også har udgivet originalværker i eget navn som forfatter. I gennemsnit drejer det sig om 1,4 gange, at en forfatter har fået oversat sit arbejde til et andet sprog. Her ligger romanforfatterne højest. Forfatterne til børne- og ungdomslitteraturen ligger også markant over gennemsnittet.

FIGUR 30: GENNEMSNITLIGT ANTAL OVERSATTE ORIGINALE UDGIVELSER I EGET NAVN AF FORFATTERE OG OVERSÆTTERE FORDELT PÅ SUBGENRER, FRA 2005 TIL 2015 (ANTAL), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.358 personer, fordi der mangler information om oversatte bøger for 101 personer og om subgenre for 24 personer og både antal oversatte bøger og subgenre for 97 personer. Derudover er svarene fra 3 personer ikke inkluderet i figuren, da vi anså dem for ekstreme observationer (over 100 bøger oversat).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Der er ikke nogen signifikant sammenhæng imellem lønindkomst og det gennemsnitlige antal oversatte værker.

8.2 Offentlig og privat kunststøtte og legater

Dette afsnit omhandler forfattere og oversættere, der har søgt og/eller modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller legater fra 2005 til 2015.

39 % af respondenterne har søgt offentlig/privat kunststøtte/legater, mens 31 % af respondenterne har modtaget offentlig/privat kunststøtte/legater i perioden 2005-2015. Når adspurgt, hvorfra denne støtte blev modtaget, svarede langt størstedelen Statens Kunstfond (eller det tidligere Statens Kunstråd, siden 2014 inddraget under Statens Kunstfond) og dernæst Autorkontoen ved Dansk Forfatterforening (man behøver dog ikke at være medlem for at ansøge). Derudover angav de adspurgte diverse private fonde som kilder til modtaget kunststøtte og legater. Blandt de private fonde var der ikke en eller flere, der optrådte mere hyppigt end andre.

TABEL 22: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST OG OVERSKUD AF REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) FORDELT PÅ, HVORVIDT DE HAR SØGT OG/ELLER MODTAGET OFFENTLIG ELLER PRIVAT KUNSTSTØTTE ELLER LEGATER MELLEM 2005 OG 2015 (KR.), 2014 OG 2015

Søgt offentlig eller privat kunststøtte eller legater	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent (fordeling af observationer i procent for dem uden lønindkomst)	Gennemsnitlig overskud af selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent for dem med overskud af selvstændig registreret virksomhed
Ja	223	39 (39)	136	41
Nej	376	61 (61)	135	59
Total	316	100 (100)	135	100
Heraf modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller legater				
Ja	202	80 (79)	145	77
Nej	306	20 (21)	107	23
Total	223	100 (100)	136	100

Note: Første del af tabellen er baseret på 912 personer, idet 671 personer ikke har modtaget lønindkomst. Det gennemsnitlige overskud af selvstændig virksomhed er baseret på 561 personer. Den anden del af tabellen inkluderer kun dem i analyseudvalget, der har søgt offentlig eller privat kunststøtte eller legater (616 personer). Blandt dem er der 259 personer, der ikke har lønindkomst. Det gennemsnitlige overskud af selvstændig virksomhed er her baseret på 232 personer.

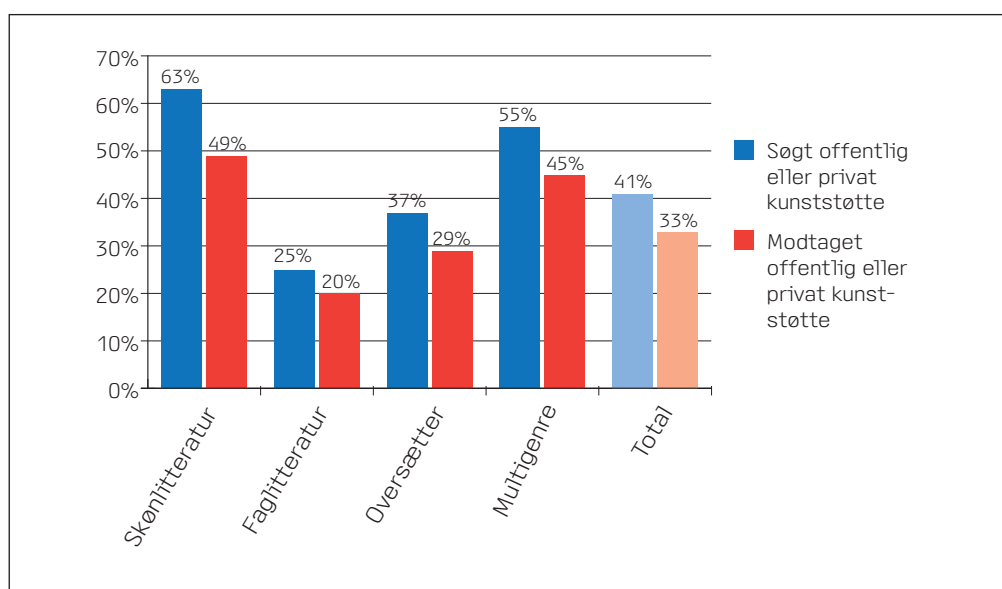
Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Som det fremgår af tabel 22, har gruppen, der har modtaget offentlig eller privat kunststøtte en lavere lønindkomst end dem, der ikke har modtaget sådan støtte. Vi finder også, at de, der har søgt offentlig eller privat kunststøtte (hvad enten disse har

modtaget støtte som resultat heraf eller ej), i gennemsnit har en lavere lønindkomst end dem, der ikke har søgt sådan støtte. Derimod er det gennemsnitlige overskud af selvstændig registreret virksomhed lidt højere for dem, der har modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller legater end for dem, der ikke har.

Det er især de skønlitterære forfattere (63 %) og multigenreforfatterne (55 %), der har søgt offentlig/privat kunststøtte/legater.

FIGUR 31: ANDEL AF FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR SØGT OG MODTAGET OFFENTLIG ELLER PRIVAT KUNSTSTØTTE (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.479 personer for den del, der omhandler søgt offentlig eller privat kunststøtte, og 1.583 personer for den del, der omhandler modtaget offentlig eller privat kunststøtte.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Afslutningsvis er det interessant at bemærke, at kun 9 personer (0,5 %), svarede, at de havde anvendt crowdfunding i forbindelse med finansiering af deres forfatter-/oversættergerning. Tilsvarende få (1,2 %) af de australske forfattere havde forsøgt sig med denne form for finansiering, primært igennem diverse online platforme. Det er således muligt at især online crowdfunding har et uudnyttet potentiale til at finansiere større dele af de danske forfatters/oversætters arbejde.

8.3 Arbejdslegater

Statens Kunstfonds legatudvalg for litteratur uddeler et- og treårige arbejdslegater (arbejdslegater og treårige stipendier) for skabende kunstnere inden for litteraturområdet. Dette afsnit belyser, hvor mange og hvem der har modtaget et enten et- eller treårigt arbejdslegat i perioden 2006-2015.

Tabellen nedenfor viser fordelingen af modtagere af det etårige og treårige arbejdslegat i perioden 2006-2015 for analyseudvalget. 16 % af den samlede population af forfattere og oversættere har modtaget et eller flere arbejdslegater i perioden 2006-2015. 84 % har altså ikke modtaget et sådant arbejdslegat.

TABEL 23: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES MODTAGELSE AF ET ELLER FLERE ARBEJDSLEGATER I PERIODEN 2006-2015 FORDELT PÅ ET- OG TREÅRIGE ARBEJDSLEGATER (PROCENT), 2015

		Modtaget treårigt arbejdslegat	
		Ja	Nej
Modtaget etårigt arbejdslegat	Ja	2	14
	Nej	0	84

Note: Tabellen er baseret på 1.583 personer. Dem, der har modtaget et arbejdslegat, kan godt have modtaget mere end et.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen.

TABEL 24: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) FORDELT PÅ, HVORVIDT DE HAR MODTAGET ARBEJDSLEGATER FRA 2006 TIL 2015 (KR.), 2014 OG 2015

Modtaget arbejdslegater	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent (fordeling af observationer i procent for dem uden lønindkomst)	Gennemsnitligt overskud af selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent for dem med overskud af selvstændig registreret virksomhed
Ja	159	16 (17)	159	15
Nej	346	84 (83)	131	85
Total	316	100 (100)	135	100

Note: Tabellen er baseret på 1.583 personer. Den gennemsnitlige lønindkomst er baseret på 912 personer. Det gennemsnitlige overskud af selvstændig registreret virksomhed er baseret på 561 personer.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og Slots- og Kulturstyrelsen (2015) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

16 % af forfattere eller oversættere har modtaget mindst ét etårigt arbejdslegat i perioden 2006-2015. 2 % har modtaget ét treårigt arbejdslegat i perioden 2006-2015.

Den gennemsnitlige lønindkomst i 2014 for forfattere og oversættere, der har modtaget et arbejdslegat, er på 159.000 kr. og langt mindre end for dem, der ikke har modtaget et sådant (345.000 kr.). Derimod er det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed højere for modtagere af arbejdslegater end for dem, der ikke har modtaget et sådant.

8.4 Priser og uansøgte hæderslegater

Dette afsnit omhandler forfatteres og oversætteres modtagelse af priser og/eller uansøgte hæderslegater i forbindelse med arbejdet som forfatter/oversætter inden for de seneste 10 år.

20 % af respondenterne i analyseudvalget har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater.

Fordelt på de forskellige beløbskategorier har næsten 50 % af dem, der har modtaget en pris eller hæderslegat, modtaget en eller flere priser eller uansøgte hæderslegater på 30.000 kr. eller mere. Tabel 25 viser fordelingen på beløb for dem, der har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater.

TABEL 25: FORDELING PÅ BELØBSSTØRRELSER FOR DE FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR MODTAGET EN FLERE PRISER OG/ELLER UANSØGTE HÆDERSLEGATER INDEN FOR DE SIDSTE 10 ÅR (PROCENT), 2015

	Prisen eller det uansøgte hæderslegats beløbskategorier		
	1-14.999 kr.	15.000-29.999 kr.	30.000 kr. eller mere
En eller flere priser eller uansøgte hæderslegater	39	36	49

Note: Figuren er baseret på 302 personer. Bemærk, at en person godt kan have modtaget både flere priser og/eller uansøgte hæderslegater og også inden for en eller flere af beløbskategorierne.

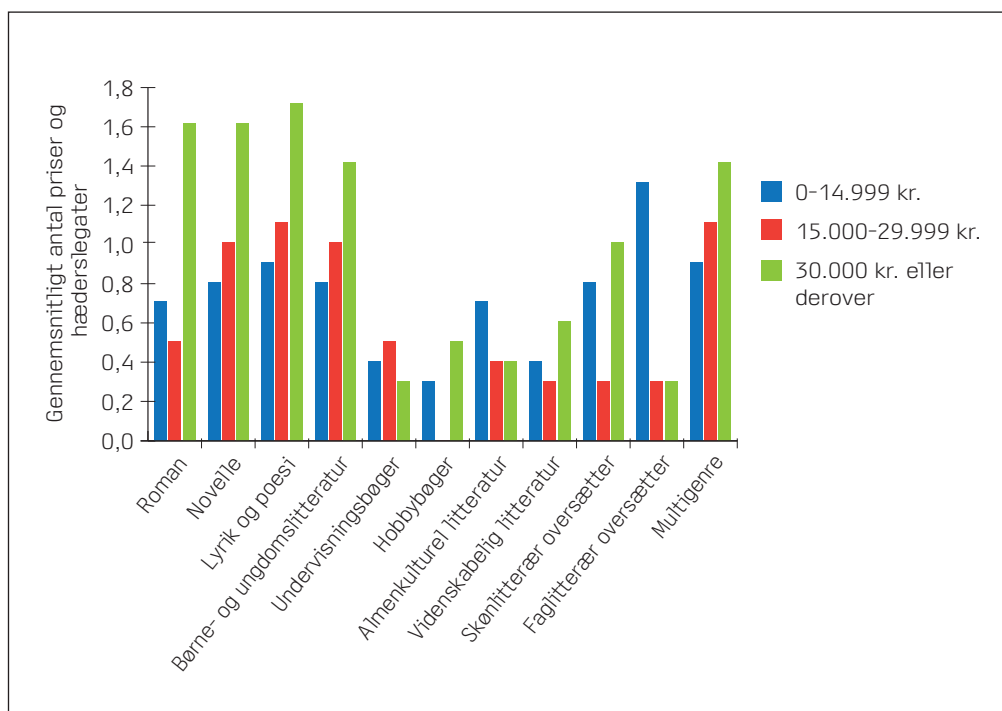
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Langt størstedelen af dem, der svarede ja til at have modtaget priser eller uansøgte hæderslegater, har blot modtaget 1 til 2 priser eller hæderslegater fordelt på en eller flere af de nævnte beløbsgrupper.

I forhold til den overordnede fordeling af forfatterne/oversætterne på hovedgenrer (46 % faglitterære, 29 % skønlitterære, 12 % multigenre og 13 % oversættere), ligger de skønlitterære forfattere højt på antallet af modtagne priser og hæderslegater, sammenlignet med de andre tre grupper. Oversætterne, på den anden side, ligger lavt på mængden af modtagne priser og hæderslegater i forhold til størrelsen på denne gruppe.

Fordelt på subgenrer er det novelleforfatterne, der har modtaget flest priser eller uansøgte hæderslegater. Næsten halvdelen af denne gruppe har nemlig modtaget priser eller uansøgte hæderslegater. I gruppen af forfattere til lyrik og poesi har lidt over 1/3 angivet at have modtaget en sådan hæder.

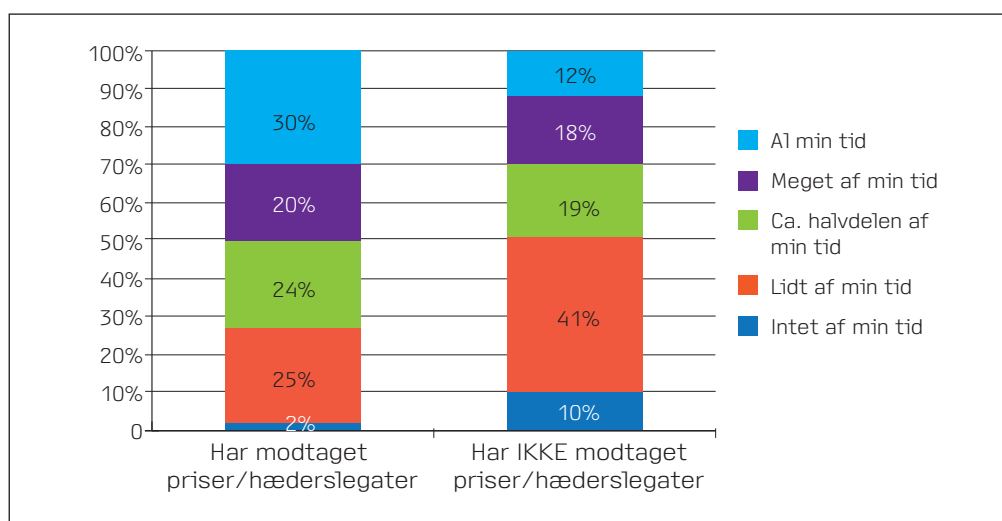
FIGUR 32: GENNEMSNITLIGT ANTAL PRISER OG HÆDERSLEGATER FORDELT PÅ BELØBSKATEGORIER FOR DE FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, DER HAR MODTAGET DISSE, FORDELT PÅ SUBGENRER (ANTAL), 2015

Note: Figuren er baseret på personer, der har angivet at have modtaget priser og hæderslegater (313 personer). Derudover mangler 57 personer, fordi de ikke indgår i nogen af subgenre-kategorierne, da de enten har angivet ikke at have udgivet noget eller er tegneserieforfattere. Den endelige tabel er derfor baseret på 282 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Af figuren nedenfor fremgår det, hvorledes de respondenter, der har modtaget priser og uansøgte hæderslegater, også har brugt betydeligt mere af deres tid (al min tid eller meget af min tid) på arbejde med forfatter-/oversættergerningen, sammenlignet med de af deres kollegaer, som ikke har modtaget priser og uansøgte hæderslegater.

FIGUR 33: FORFATTERE OG OVERSÆTTERES TIDSFORBRUG PÅ FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN FORDELT PÅ MODTAGERE OG IKKE MODTAGERE AF PRISER/HÆDERSLEGATER DE SIDSTE 10 ÅR (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.581 personer, idet 2 personer ikke har besvaret spørgsmålet.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Vi kan endvidere konstatere, at de, der har modtaget priser/hæderslegater, har en lavere gennemsnitsløn end dem, der ikke har. Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed er derimod højere for de forfattere/oversættere, der har modtaget priser og uansøgte legater.

TABEL 26: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES LØNINDKOMST OG OVERSKUD AF REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) FORDELT PÅ, HVORVIDT DE HAR MODTAGET PRISER OG/ELLER UANSØGTE HÆDERSLEGATER FRA 2005 TIL 2015 (KR.), 2014 OG 2015

Modtagne priser/uansøgte hæderslegater	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent (fordeling af observationer i procent for dem uden lønindkomst)	Gennemsnitlig overskud af selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent for dem med overskud af selvstændig registreret virksomhed
Ja	288	20 (20)	241	20
Nej	323	80 (80)	109	80
Total	316	100 (100)	135	100

Note: Tabellen er baseret på 1.581 personer, fordi der mangler information om modtagelse af priser/uansøgte hæderslegater for 2 personer. Den gennemsnitlige lønindkomst er baseret på 912 personer. Det gennemsnitlige overskud af selvstændig registreret virksomhed er baseret på 561 personer.

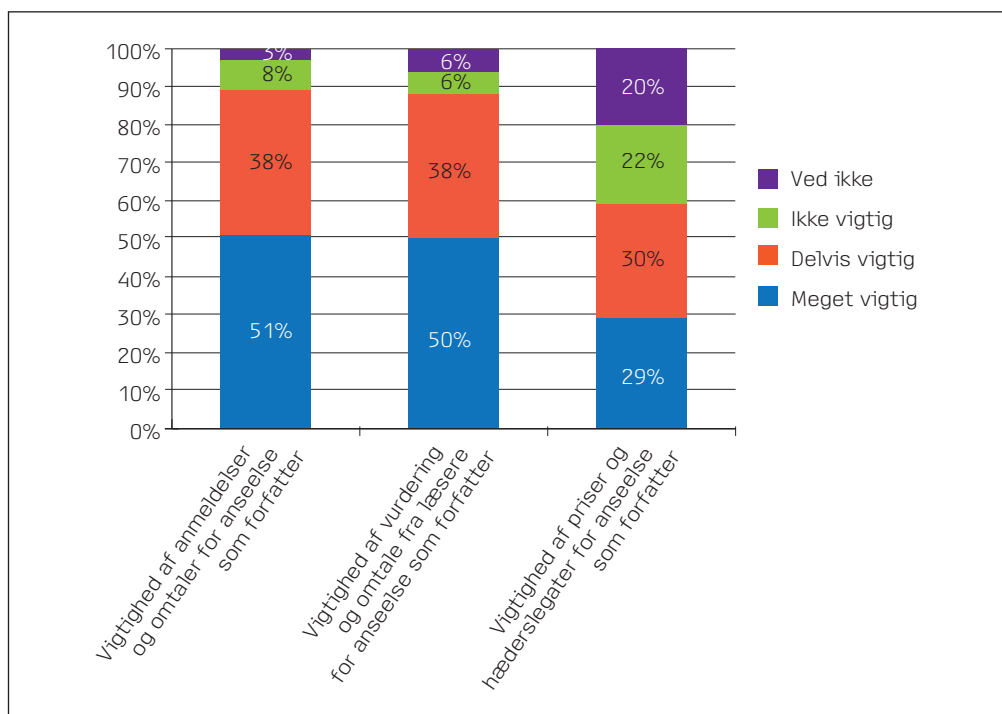
Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

8.5 Anseelse og salg

Dette afsnit omhandler forfatteres og oversætteres oplevelse af, hvad de finder vigtigt i forhold til anseelse og salg.

Priser og hæderslegater opleves som enten meget vigtige eller delvist vigtige for en forfatters/oversætters anseelse af 59 % af de danske forfattere og oversættere, imens de vurderes som meget eller delvist vigtige for salget af en forfatters/oversætters arbejde af 49 %. Endnu vigtigere er dog, ifølge mere end 4/5 af respondenterne, henholdsvis gode anmeldelser og omtaler²² og positive vurderinger og omtaler fra læsere²³ for både en forfatters/oversætters anseelse, og salget af dennes produktion.

FIGUR 34: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES MENING OM VIGTIGHED AF FORSKELLIGE PARAMETRE FOR DERES ANSEELSE (PROCENT), 2015

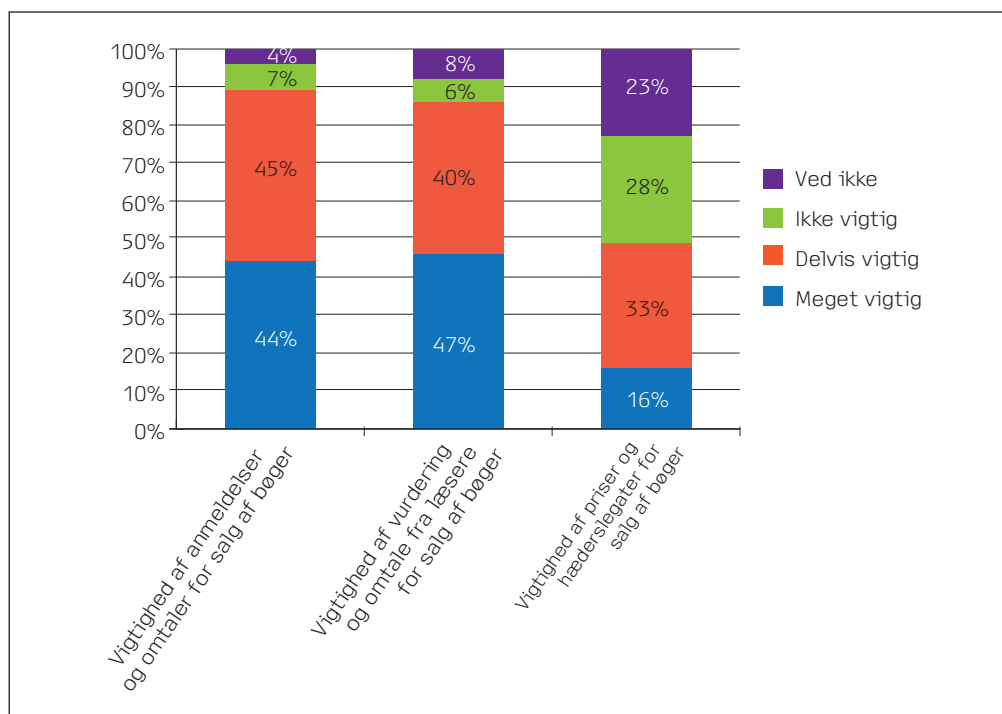
Note: Figuren er baseret på 1.479 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

22 Det kan f.eks. dreje sig om anmeldelser eller omtaler i aviser eller litterære magasiner, på print eller digitalt.

23 Det kan f.eks. dreje sig om brugeranmeldelser eller kommentarer på diverse digitale og sociale medier, eller mund til mund-omtale.

FIGUR 35: FORFATTERES OG OVERSÆTTERES MENING OM VIGTIGHED AF FORSKELLIGE PARAMETRE FOR SALG AF BØGER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 1.479 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Ser vi på de fire hovedgenrer, er det blandt de skønlitterære (62 %) og multigenre-forfatterne (57 %), at vi finder flest, der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for deres anseelse som forfatter, mens de skønlitterære skiller sig ud ved også at have flest (51 %), der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for salg af deres udgivelser. Generelt er det dog et betydeligt flertal af alle respondenterne, på tværs af genrer, der oplever anmeldelser og omtaler som enten meget vigtige eller delvist vigtige, for både anseelse og salg. Ser vi den oplevede vigtighed af vurderinger og omtaler fra læsere for henholdsvis anseelse og salg, ligger oversætterne noget lavere end de andre hovedgenrer i forhold til at opleve disse som meget vigtige med lidt over 1/3 imod ca. 1/2 hos de andre genrer. Ikke desto mindre finder vi igen, at der på tværs af genrer er en oplevelse af vurderinger og omtaler fra læsere som mindst delvist at være vigtig for både anseelse og salg. Vigtigheden af priser og hæderslegater for henholdsvis anseelse og salg er i en betydelig højere grad opgivet som værende meget vigtigt for de skønlitterære forfattere set i forhold til de andre hovedgenrer.

Ser vi på tværs af aldersgrupper, er der, i forhold til både anmeldelser og omtaler og vurderinger og omtaler fra læsere, ikke nogen nævneværdig forskel på den oplevede vigtighed heraf, hverken i forhold til anseelse eller salg. Ved spørgsmålet om den oplevede vigtighed af priser og hæderslegater skiller den yngste aldersgruppe på 20-39 år sig i mellemtiden ud. Især i forhold til deres anseelse som forfatter/oversætter finder ca. 1/2 af de 20-39-årige, at priser og hæderslegater er meget vigtige for dem, imens dette tal ligger imellem 1/5 og en 1/3 hos de andre aldersgrupper.

Markedsføring

Blot 39 % af respondenterne mener, at deres læsere er en af de vigtigste aktører for markedsføring og formidling af deres arbejde. Allerflest, hele 73 %, finder, at deres redaktør og/eller forlag er vigtigst i denne sammenhæng. Tilsvarende billede så vi i den australske undersøgelse, hvor også forfatternes forlægger tilskrives afgørende betydning for promoveringen af dennes arbejde. Men mens de australske forfattere, på tværs af samtlige genrer, oplevede sig selv som den vigtigste aktør i promoveringen af deres arbejde, vælger kun 2 % af de danske forfattere og oversættere sig selv som vigtigst i denne sammenhæng. I begge lande tilskrives boghandlerne en relativt lille betydning, taget i betragtning af at de trods alt, digitalt eller fysisk, stadig fungerer som den største salgskanal.

Personlig illustration 6

Jakob er i midten af fyrrerne og har levet af at oversætte skønlitteratur i ca. 10 år. Forinden arbejdede han i det private erhvervsliv, hvor han i en årrække havde lavet lidt skønlitterære oversættelser i sin fritid. Opgaver, han primært havde fået igennem sit private netværk. I dag har han *“efterhånden så mange kontakter og redaktører på forskellige forlag, så nu er jeg ikke længere nervøs for at komme til at mangle nogen sådan foreløbigt”*. Opgaver er der nok af. Men Jakob arbejder også meget. Efter at have fulgt sine to yngste børn i skole om morgenen arbejder han ved computeren fra kl. 8.30 til kl. 17 kun afbrudt af små pauser. Efter at der er spist aftensmad og børnene er puttet omkring kl. 20-21, *“sætter jeg mig ind ved computeren igen, og så sidder jeg et par timer mere, det er sådan en normal dag. Og så som regel også en 6-8 timer lørdag og/eller søndag de fleste uger. Så det bliver da tit til en 50-60 timer”*. Jakob kunne godt tænke sig at have lidt mindre travlt, men *“problemet er jo, med litterære oversættelser, de er ikke ligefrem supergodt lønnet, så hvis det skal løbe rundt, så skal der ligesom hales nogen penge hjem. Der er jo ikke noget, der hedder fast løn, jeg får kun et honorar i det omfang, jeg afleverer opgaven. Så derfor er jeg nogle gange nødt til at tage lidt mere, end jeg egentlig har tid til, for at få det til at hænge sammen”*. Arbejder han f.eks. på en meget lang bog, kan der nemt gå flere måneder, inden han modtager betaling, og han kan derfor være nødt til at tage ekstra opgaver ind, for at der løbende går penge ind på kontoen.

Herudover prøver han at brede sig så meget som overhovedet muligt på tværs af kontakter og det *“højliterære og det lidt mere letbenede”*, hvilket også gør det svært at sige nej til opgaver, men gør ham mindre sårbar i længden; *“Jeg har kollegaer, der har oversat 120 bøger, og pludselig har de ikke noget at lave, fordi et forlag er lukket, eller en redaktør er blevet fyret eller går på pension, og så kommer der nogle nye til, som har deres egne kontakter”*. Får han en henvendelse fra et forlag, han ikke har arbejdet for før, tør han således heller ikke sige nej, selvom han er midt i en periode, hvor han i forvejen har taget alt for meget ind. Ligeledes er han bevidst om at *“holde en god omgangstone”* og *“være på god fod”* med forlagets redaktør og redaktion, fordi *“hvis man har to oversættere..., og de er præcis lige dygtige og har præcis lige god tid, jamen så tror jeg, de vælger den, de personligt bedst kan lide”*. På samme måde er forlagsreceptionerne ikke blot en lejlighed til at få *“gratis pindemadder”*, men i høj grad en mulighed for at *“holde linjen varm”*.

Jakob har modtaget flere legater, bl.a. et arbejdslegat fra Statens Kunstfond; *“det var faktisk første gang, jeg søgte, jeg syntes ikke rigtig, at jeg sådan kunne være det bekendt næsten, eller jeg regnede næsten med, at det fik jeg ikke alligevel”*. Det var en stor anerkendelse, men han oplever også, at den slags legater er noget, der hører til *“en lidt mere sluttet kreds”* imens f.eks. en god anmeldelse i et større dagblad med mange læsere *“føles lidt mere sådan, bredere, som lidt mere folkelig anerkendelse”*. Jakob kan nemlig godt føle, at oversættere ellers *“for det brede publikum er fuldstændig usynlige. Der er ikke ret mange almindelige læsere, der tænker på, at der har siddet nogen og brugt flere måneder af sit liv på at oversætte den tekst”*. Ligesom han oplever, at det er de færreste anmeldere, der nævner oversættelsen, *“medmindre den er rigtig rædselsfuld, [eller] hvis det er en eller anden kendt forfatter”*. Men når det så sker, er det *“fantastisk skønt, det er virkelig rart, det kan man leve højt på i dagevis”*.

Efter at have arbejdet fuldtid som oversætter i ca. 10 år, har Jakob nemmere ved at leve af det nu, end da han startede. Han har med tiden opbygget en rutine, der gør, at han nu arbejder hurtigere, ligesom mængden af opgaver, der kommer ind, med tiden er blevet mere stabil og jævn. Men han oplever samtidig, at han har færre rettigheder nu end før i tiden, hvor man f.eks. fik et ekstra honorar, hvis ens oversættelse også udkom som lydbook, e-bog eller bogklubudgave; *“Men det gør man ikke mere, nu sælger man rettighederne en gang for alle for et engangsbeløb, og så kan de gøre med det, hvad de vil”*. Kort sagt er kontrakterne blevet ringere, og honorarerne er forblevet de samme; *“Selvfølgelig jo mere rutineret man er, og jo bedre ens ry er, jo bedre er ens forhandlingsposition. Så der er nogen, som har oversat for samme forlag i mange år, og som siger – nej, det vil jeg ikke gå med til, og jeg vil have sådan og sådan – og så siger de ja”*. Men på trods af sine 10 år i branchen og sit gode ry mener Jakob ikke, at han *“har særlig meget at skyde med i den forbindelse. Så der siger jeg som regel bare ja”*. Han håber, at han om nogle år kan forhandle sig frem til et lidt højere honorar og vil modtage lidt flere bibliotekspenge. Så vil han arbejde lidt mindre og bruge tid på også at skrive noget selv. Men alt i alt føler han sig *“faktisk ret privilegeret”*, fordi han kan *“leve fornuftigt af noget, man holder af at lave. Det er jo en skøn ting”*.

Afslutningsvis kan det nævnes, at 1/5 af de danske forfattere og oversættere svarede, at de havde oplevet, at deres ophavsret var blevet krænket. Tallet iblandt de australske forfattere var noget højere, hvilket kunne hænge sammen med, at de tilhører et større sprogområde. 1/4 af danskerne svarede, at de ikke kunne sige, hvorvidt deres ophavsret var blevet krænket, og samme mængde af de australske forfattere havde samme oplevelse. Tallene for krænket ophavsret indikerer således en udfordring for branchen, hvor ulovlig distribuering, i disse digitale tider, er gjort både nemmere og mere uigennemsigtig via diverse online platforme.

8.6 Sammenfatning

De væsentligste resultater i dette kapitel kan opsummeres således:

Udgivelser

- Oversættere har ikke overraskende flere udgivelser end alle andre forfattergrupper.
- Forfatterne til børne- og ungdomslitteraturen ligger også højt på antal udgivelser sammenlignet med de andre genrer, med knap fire gange så mange udgivelser som både romanforfatterne og de almenkulturelle forfattere i løbet af de sidste 10 år.
- 36 % af respondenterne har fået en eller flere af deres bøger oversat til andre sprog.

Offentlig eller privat kunststøtte og legater

- 39 % af respondenterne har søgt offentlig/privat kunststøtte/legater, mens 31 % af respondenterne har modtaget offentlig/privat kunststøtte/legater i perioden 2005-2015.
- Det er særligt de skønlitterære forfattere (63 %) og multigenre-forfatterne (55 %), der har søgt offentlig/privat kunststøtte/legater.
- De, der har modtaget offentlig eller privat kunststøtte, har en lavere gennemsnitlig lønindkomst end dem, der ikke har modtaget sådan støtte. Til gengæld har de et større gennemsnitligt overskud af egen virksomhed.

Priser og uansøgte hæderslegater

- 20 % af respondenterne har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater. Fordelt på de forskellige beløbskategorier har næsten 50 % af denne gruppe modtaget priser eller hæderslegater på 30.000 kr. eller derover.
- De, der har modtaget priser/hæderslegater, har en lavere gennemsnitsløn end dem, der ikke har, til gengæld har også de et højere gennemsnitligt overskud af egen virksomhed.

Arbejdslegater fra Statens Kunstfond

- 16 % af forfatterne eller oversætterne har modtaget mindst et etårigt eller treårigt arbejdslegat i perioden 2006-2015.
- For forfattere og oversættere, der har modtaget enten et etårigt eller treårigt arbejdslegat, er den gennemsnitlige lønindkomst i 2014 på 159.000 kr., hvilket er langt mindre end for dem, der ikke har modtaget et sådant (345.000 kr.).

Anseelse og salg

- Priser og hæderslegater opleves som enten meget vigtige eller delvist vigtige for en forfatters/oversætters anseelse af 59 % forfatterne og oversætterne, og de vurderes som meget eller delvist vigtige for salget af en forfatters/oversætters arbejde af 49 %.
- Det er blandt de skønlitterære (62 %) og multigenre-forfatterne (57 %), at vi finder flest, der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for deres anseelse som forfatter, og de skønlitterære skiller sig også ud ved at have flest (51 %), der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for salg af deres udgivelser. Det samme gælder for priser og hæderslegater.
- 39 % af respondenterne mener, at deres læsere er en af de vigtigste aktører for markedsføring og formidling af deres arbejde. Allerflest, hele 73 %, finder, at deres redaktør og/eller forlag er vigtigst i denne sammenhæng.

9.

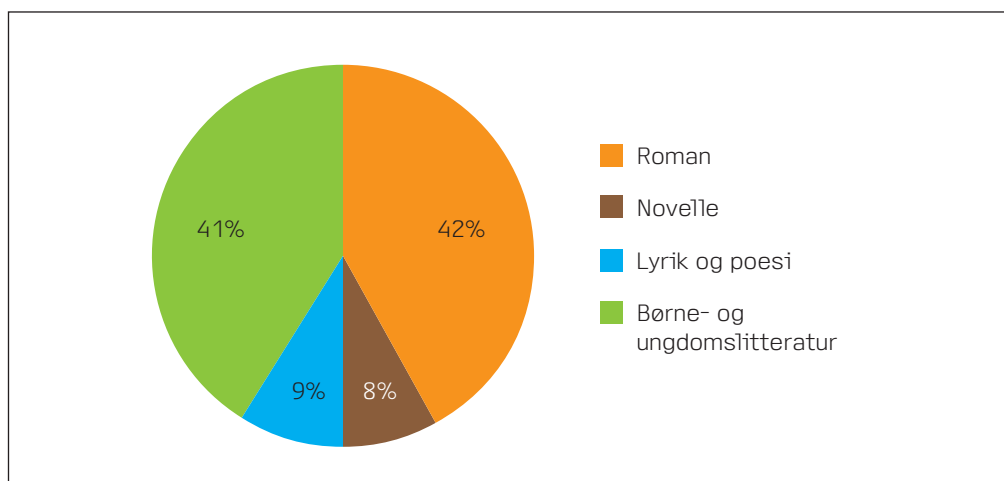
DE SKØNLITTERÆRE FORFATTERE

Gruppen af forfattere og oversættere er en stor og heterogen gruppe, der ikke alene inkluderer personer med en ambition om at arbejde med eller leve af forfatter-/oversættergerningen, men også personer, der i den ene eller anden sammenhæng har haft mulighed for at udgive deres skrevne arbejde uden nødvendigvis at betragte dette som kernen i deres beskæftigelse, eller betragte sig selv som værende hverken fuldtids- eller deltidsforfattere-/oversættere.

De faglitterære forfattere udgør næsten halvdelen af analyseudvalget (46 %). En betydelig del af disse forfattere beskriver sig selv som arbejdende inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del (43 %), ligesom en betydelig del beskriver deres beskæftigelse som "Andet arbejde uden direkte relation til hverken forfatter-/oversættergerningen eller den skrivende praksis" (10 %). Undersøgelsen har desuden vist, at det også er blandt de faglitterære forfattere, at vi finder de højeste indkomster og den største udbredelse af reelle fuldtidsansættelser, såsom fuldtidsundervisere og universitetsansatte.

Vi vil derfor i dette kapitel se nærmere på de skønlitterære forfattere, som i højere grad må antages at have behov for og/eller ambition om at leve af forfatter-/oversættergerningen og derfor kan forventes at have andre levevilkår, sammenlignet med f.eks. de forskellige typer af faglitterære forfattere. Vi vil derfor undersøge, i hvilken udtrækning og eventuelt hvordan de skønlitterære adskiller sig fra den samlede gruppe af forfattere og oversættere.

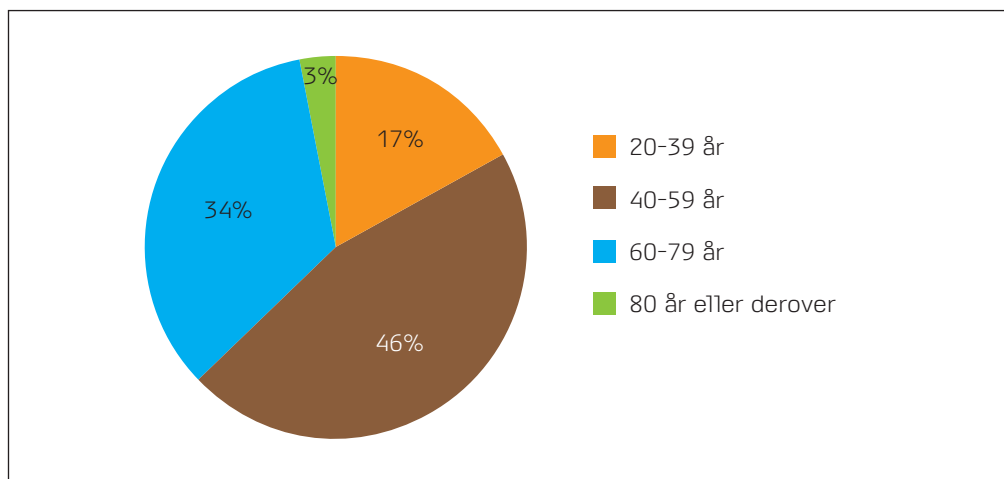
29 % af vores analyseudvalg er i denne undersøgelse kategoriseret som skønlitterære forfattere, hvilket svarer til 428 personer. Gruppen af skønlitterære forfattere vil først blive belyst ud fra karakteristika såsom subgenre, alder og uddannelse. Derefter undersøges de skønlitteræres tidsanvendelse i relation til arbejde mere eller mindre relateret til forfattergerningen, lønindkomst, overskud af egen virksomhed samt modtagelse af priser og legater.

FIGUR 36: SKØNLITTERÆRE FORFATTERE FORDELT PÅ SUBGENRER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 411 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

De to største subgrupper inden for de skønlitterære forfattere udgøres af henholdsvis romanforfattere og forfattere til børne- og ungdomslitteraturen. Novelleforfatterne og lyrik og poesi-gruppen er repræsenteret med færrest personer.

FIGUR 37: SKØNLITTERÆRE FORFATTERE FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER (PROCENT), 2015

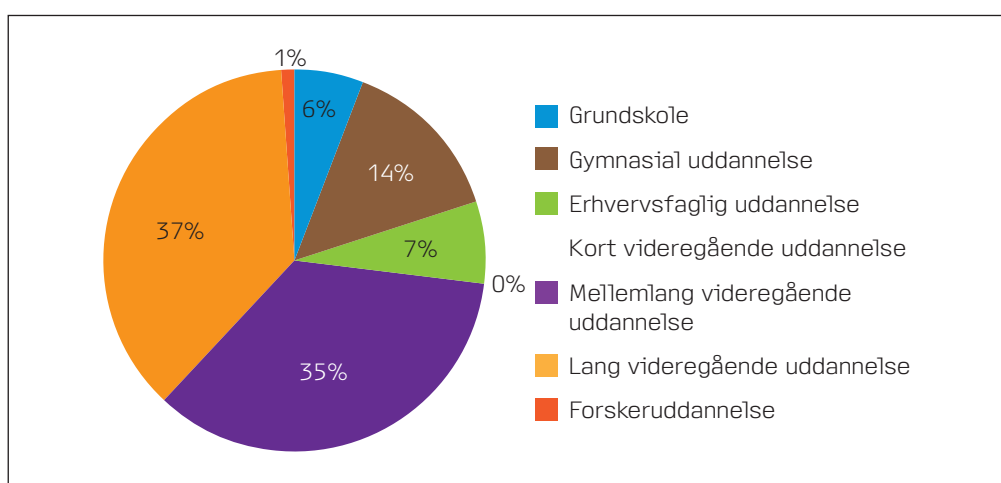
Note: Figuren er baseret på 423 personer.

Kilde: Danmarks Statistik og spørgeskemaundersøgelsen.

Gennemsnitsalderen blandt de skønlitterære forfattere er 53 år, dvs. en smule lavere end aldersgennemsnittet for det samlede analyseudvalg på 59 år (se figur 3). Den væsentligste forskel på aldersfordeling imellem de skønlitterære forfattere og det samlede analyseudvalg finder vi blandt henholdsvis de 20-39-årige og de 60-79-årige.

Blandt de skønlitterære forfattere udgør de 60-79-årige lige over 1/3, imens de for den samlede gruppe af forfattere og oversættere udgør næsten halvdelen (46 %). Tendensen til, at de skønlitterære forfattere er en smule yngre end gennemsnittet, ser vi ligeledes afspejlet i, at de 20-39-årige i denne gruppe udgør 17 % imod blot 8 % i det samlede analyseudvalg.

FIGUR 38: SKØNLITTERÆRE FORFATTERE FORDELT PÅ HØJESTE FULDFØRTE UDDANNELSE (PROCENT), 2014

Note: Figuren er baseret på 419 personer.

Kilde: Danmarks Statistik og spørgeskemaundersøgelsen.

Vi fandt, at de danske forfattere og oversættere samlet set er en veluddannet gruppe (se figur 6), og det samme kan siges om de skønlitterære forfattere. En smule færre har en lang videregående uddannelse eller en forskeruddannelse, formentlig fordi disse uddannelser i højere grad ses hos faglitterære forfattere. Til gengæld er der en smule flere blandt de skønlitterære, der har en kort eller mellemlang videregående uddannelse, end det er tilfældet for det samlede analyseudvalg.

9.1 Indkomst

Den samlede indkomst fra lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed er stort set ens for de skønlitterære forfattere og hele analyseudvalget. Sammensætningen af indkomsten er dog anderledes. Mens den gennemsnitlige lønindkomst for de skønlitterære forfattere er lavere end for analyseudvalget, er både de gennemsnitlige bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed højere.

TABEL 27: GENNEMSNITLIG LØNINDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED: SKØNLITTERÆRE FORFATTERE SAMT ALLE FORFATTERE OG OVERSÆTTERE, 2014 OG 2015

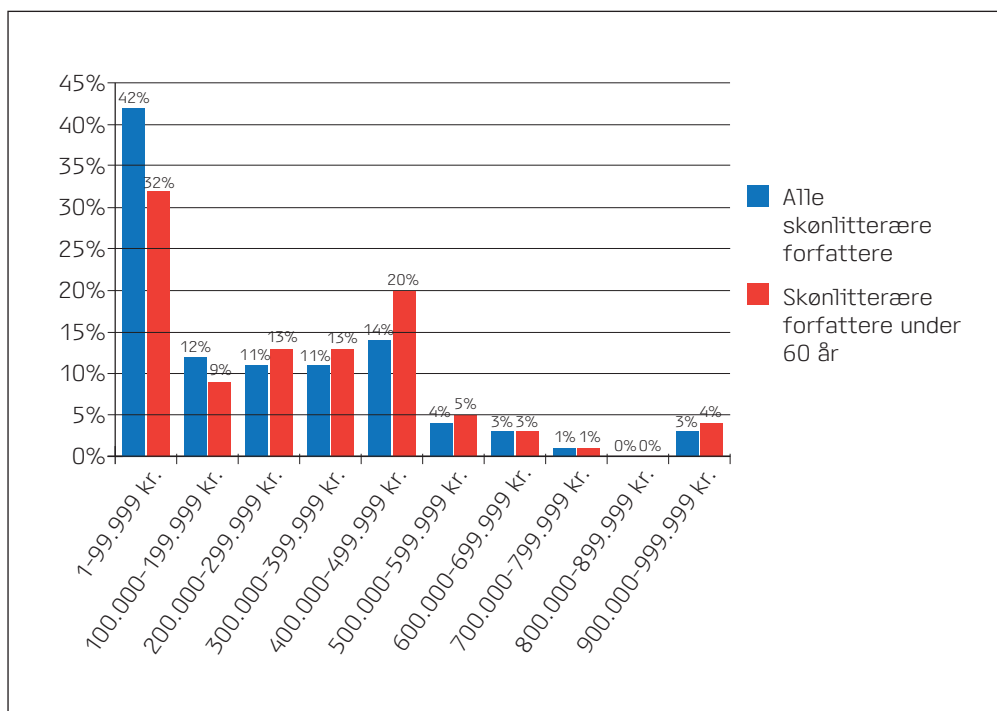
Gennemsnit	Skønlitterære forfattere (428 personer), 1.000 kr.	Hele analyseudvalget (1.583 personer), 1.000 kr.
Lønindkomst (2014)	147	182
Bibliotekspenge (2015)	53	37
Overskud af registreret virksomhed (2015)	71	48
I alt	271	267

Note: Den første del af tabellen er baseret på 428 personer, og den anden del er baseret på 1.583 personer.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Hele 37 % af forfatterne og oversætterne i analyseudvalget under 60 år har en samlet årsindkomst (summen af lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed) på under 200.000 kr. (278 personer). Dette gælder for 32 % af de skønlitterære forfattere.

FIGUR 39: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES SAMLEDE ÅRSINDKOMST BESTÅENDE AF LØNINDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD FRA SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED (PROCENT), 2014 OG 2015

Note: Figuren er baseret på 428 personer for alle skønlitterære forfattere og 265 personer for skønlitterære forfattere under 60 år.

Kilde: Danmarks Statistik og spørgeskemaundersøgelsen.

Lønindkomst

54 % af de skønlitterære forfattere har modtaget indkomst som lønindkomst, hvilket er en lidt mindre andel end for hele analyseudvalget (58 %). Ser vi nærmere på lønindkomsten for disse 54 %, og opdeler vi indkomstintervaller af 100.000 kr., finder vi, at hele 71 % befinder sig i den lave del af lønindkomstgrupperne på mellem 1-399.999 kr. For den samlede gruppe af danske forfattere og oversættere drejede det sig om 61 %. Ser vi på de to grupper med de laveste lønindkomster, er hele 41 % at finde her. Dette tal svarer interessant nok med det tilsvarende tal for det samlede analyseudvalg. Ser vi i stedet på den høje ende af lønindkomsterne (fra 500.000 kr. og mere), er de skønlitterære forfattere gennemgående svagere repræsenteret end det samlede analyseudvalg.

Lønindkomsten varierer væsentligt på tværs af de skønlitterære subgenrer. Samlet set er romanforfatterne dem, der her ligger højest (gennemsnit 326.000 kr. om året, median 336.000 kr. om året) imens forfatterne inden for lyrik og poesi, med en årlig gennemsnitlig lønindkomst på kun ca. 85.000 kr. i 2014 og en medianindkomst på blot 25.000 kr. i 2014, tjente markant mindst.

Overskud fra selvstændig registreret virksomhed

36 % af de skønlitterære forfattere har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed, hvilket er nogenlunde samme andel som hele analyseudvalget (38 %). For disse 36 % af de skønlitterære forfattere ligger det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed på lige over 219.000 kr. i 2015, hvilket er væsentligt højere end for forfattere/oversættere i hele analyseudvalget (135.000 kr.).

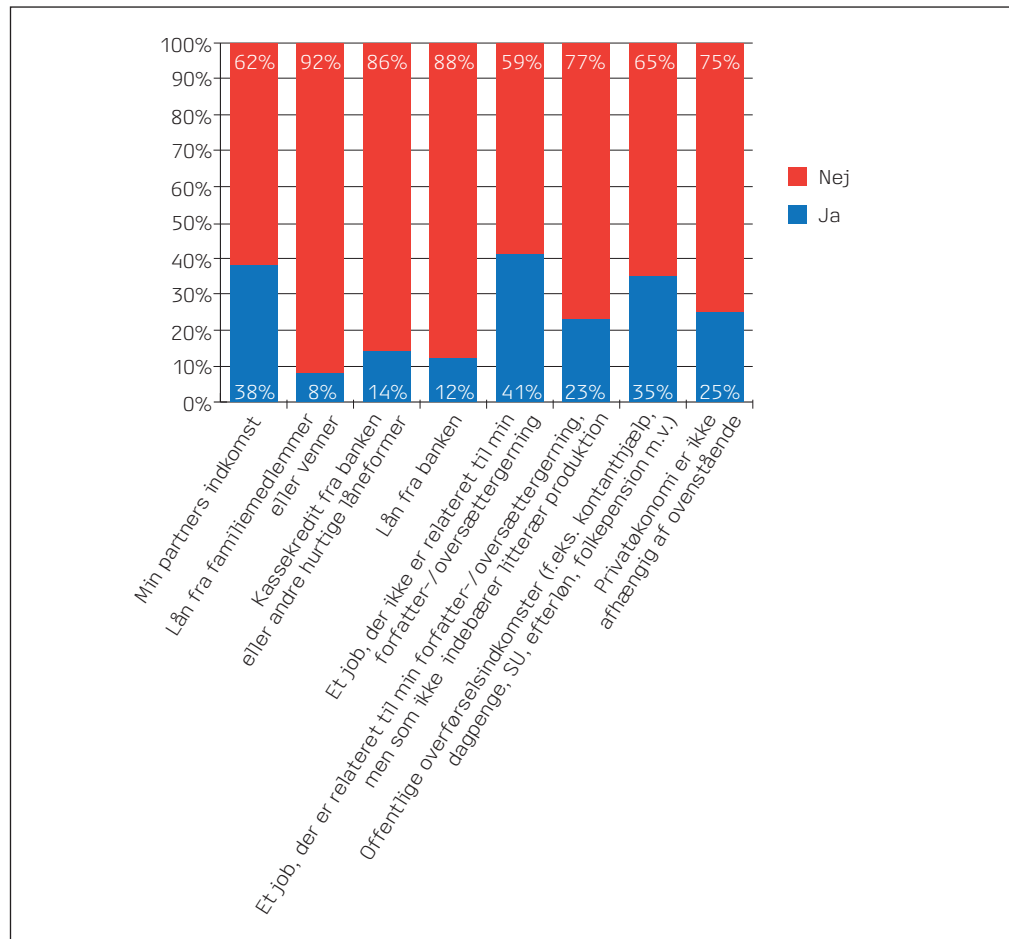
Afhængighed af andre indkomstkilder

33 % af de skønlitterære forfattere har angivet at have modtaget indkomst fra overførselsindkomst i 2015, hvilket er en mindre andel end for hele analyseudvalget. Dette hænger sammen med, at den gennemsnitlige alder for de skønlitterære forfattere er lavere end for det samlede analyseudvalg, hvilket betyder, at færre personer får folkepension.

I forbindelse med, hvorledes de skønlitterære forfattere oplever, at deres privatøkonomi er afhængig af forskellige alternative indkomstformer, er der ingen afgørende forskelle i sammenligning med alle respondenterne. Blandt den samlede gruppe af forfattere og oversættere vil 39 % definere deres privatøkonomi som afhængig af arbejde, der ikke er relateret til forfattergerningen, og blandt de skønlitterære forfattere er dette tal nærmest tilsvarende (41 %). Ligeså er den del af de skønlitterære forfattere, der vil definere deres privatøkonomi som afhængig af deres partners indkomst (38 %), blot en lille smule højere end tallet hos den samlede gruppe af forfattere og oversættere (34 %) af respondenterne i denne undersøgelse,

Fordelt på subgenrer er f.eks. forfatterne til børne- og ungdomslitteraturen afgjort mest økonomisk afhængig af partnerens indkomst som en alternativ indkomst, imens der er markant flest blandt novelleforfatterne, der er afhængige af lån fra familie-medlemmer eller venner.

FIGUR 40: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES PRIVATØKONOMIS AFHÆNGIGHED AF FORSKELLIGE INDTÆGTSFORMER (PROCENT), 2015

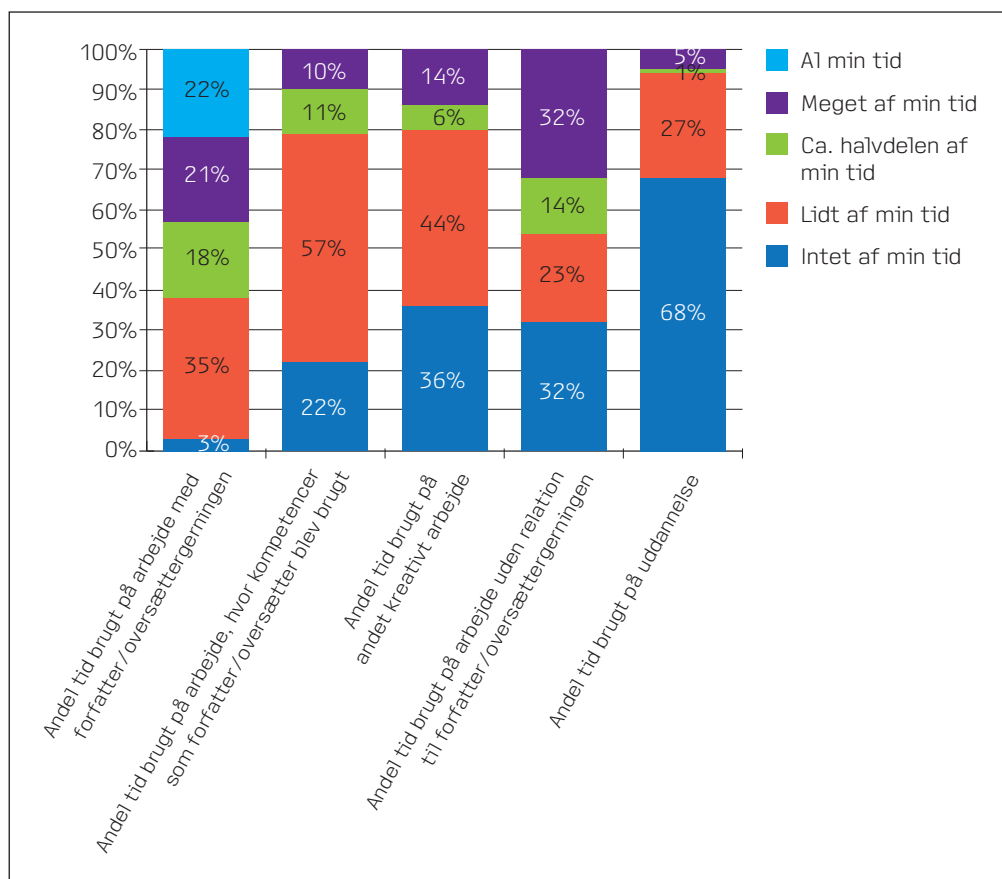
Note: Figuren er baseret på 427 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

9.2 Arbejdets relation til forfattergerningen

37 % af de skønlitterære forfattere vil beskrive sig selv som fuldtidsforfattere, og 43 % som deltidsforfattere. Dette afspejler sig også i, hvor meget tid de bruger på arbejde mere eller mindre relateret til forfattergerningen.

FIGUR 41: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES ARBEJDSSTID BRUGT PÅ FORSKELLIGE TYPER ARBEJDSAKTIVITETER (PROCENT), 2015

Note: Figuren er baseret på 428 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

43 % af de skønlitterære forfattere bruger al deres tid eller meget af deres tid på deres arbejde med forfattergerningen. Omvendt er der også 32 %, der angiver, at de bruger meget af deres tid på arbejde uden relation til forfattergerningen.

Sammenholder vi lønindkomsten med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, fandt vi blandt den samlede gruppe af forfattere og oversættere en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des mindre er den gennemsnitlige lønindkomst. Her fandt vi, at gruppen, der har angivet at bruge al deres tid på arbejde med forfatter-/oversættergerningen i gennemsnit tjener markant mindre end gruppen, der angav, at de brugte lidt af deres tid. Førstnævnte tjente i gennemsnit knap 145.000 kr., mens sidstnævnte tjente i snit knap 389.000 kr.. Ser vi blot på de skønlitterære forfattere (tabel 28), finder vi en tilsvarende tendens. Her tjener de forfattere, der angiver at have brugt lidt af deres tid på arbejde

med forfatter-/oversættergerningen i gennemsnit ca. 358.000 kr., mens de, der angav at bruge al deres tid på arbejde med forfatter-/oversættergerningen, tjente ca. 81.000 kr. i gennemsnit.

Ser vi i stedet på det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed, finder vi den omvendte sammenhæng. De skønlitterære forfattere, der angiver at bruge meget af deres tid på forfattergerningen, har det højeste gennemsnitlige overskud fra selvstændig virksomhed (416.000 kr.), mens de forfattere, der bruger lidt af deres tid, havde et gennemsnitligt overskud på ca. 40.000 kr.

TABEL 28: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES VURDEREDE TID BRUGT PÅ ABREJDE MED FORFATTER-/OVERSÆTTERGERNINGEN I FORHOLD TIL LØNINDKOMST OG OVERSKUD AF REGISTRERET VIRKSOMHED (FOR DEM, DER HAR DET) (KR.), 2014 OG 2015

	Gennemsnitlig lønindkomst (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent (fordeling af observationer i procent for dem uden lønindkomst)	Gennemsnitligt overskud fra selvstændig registreret virksomhed (1.000 kr.)	Fordeling af observationer i procent for dem med overskud af selvstændig registreret virksomhed
Al min tid	81	11 (36)	287	29
Meget af min tid	181	21 (22)	416	23
Ca. halvdelen af min tid	268	21 (14)	153	17
Lidt af min tid	358	44 (25)	40	29
Intet af min tid	416	3 (4)	123	2
Total	273	100 (100)	219	100

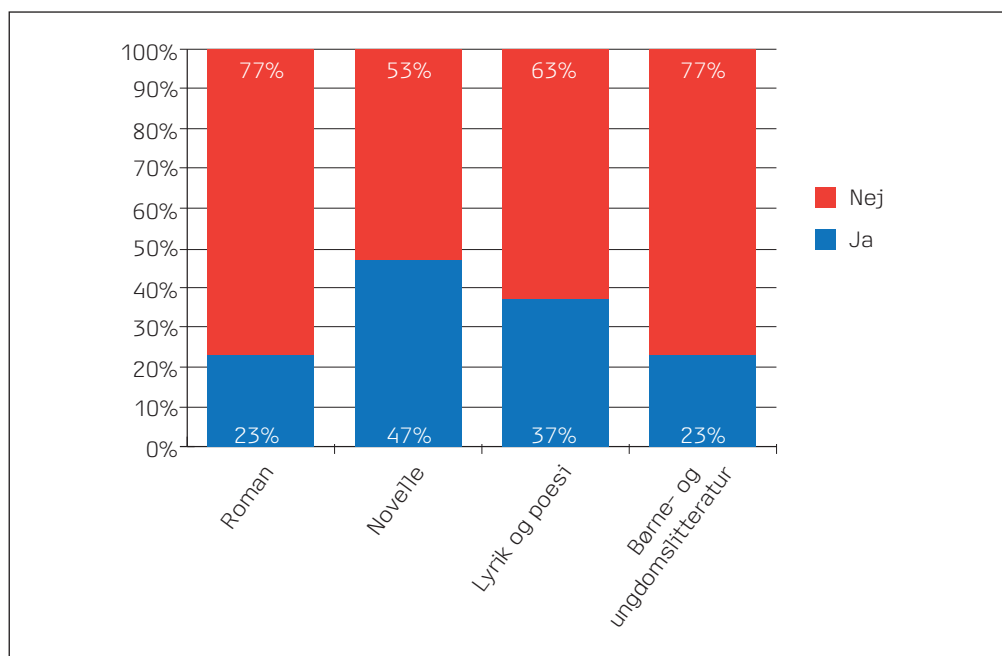
Note: Tabellen er baseret på 230 personer, der har modtaget lønindkomst. Overskud fra selvstændig registreret virksomhed er baseret på 139 personer.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

9.3 Priser og legater

De skønlitterære forfattere er som gruppe højt repræsenteret inden for den del af respondenterne, der har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater. Fordelt på subgenrer er det novelleforfatterne, med næsten halvdelen af denne gruppe, der har modtaget klart flest priser eller uansøgte hæderslegater, efterfulgt af lyrik og poesi-gruppen, hvor lidt over 1/3 angav at have modtaget en sådan hæder.

FIGUR 42: SKØNLITTERÆRE FORFATTERES MODTAGELSE AF PRISER OG/ELLER UANSØGTE HÆDERSLEGATER FRA 2005-2015 FORDELT PÅ SUBGENRER (PROCENT), 2015

Note: Tabellen er baseret på 411 personer.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Det er ligeledes blandt de skønlitterære forfattere (sammen med multigenre-forfatterne), at vi finder flest af respondenterne, der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for deres anseelse som forfatter, ligesom de skønlitterære forfattere skiller sig ud ved at have flest, der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for salget af deres udgivelser. Det samme gælder for priser og hæderslegater.

Tabel 29 viser andelen af alle forfattere og oversættere samt de skønlitterære forfattere og oversættere, der har modtaget et etårigt eller treårigt arbejdslegat. For de skønlitterære forfattere har 33 % modtaget et etårigt arbejdslegat, mens dette kun er tilfældet for 16 % af det samlede analyseudvalg. Det treårige arbejdslegat er dog uddelt til næsten lige så stor en andel af de skønlitterære forfattere (3 %) som det samlede analyseudvalg (2 %).

**TABEL 29: ALLE FORFATTERES/OVERSÆTTERES OG SKØNLITTERÆRE FORFATTERES
MODTAGELSE AF ETÅRIGT OG TREÅRIGT ARBEJDSLEGAT I PERIODEN 2005-2015 (PROCENT)**

	Modtaget etårigt arbejdslegat	Modtaget treårigt arbejdslegat
Skønlitterære forfattere	33	3
Alle forfattere/oversættere	16	2

Note: Tabellen er baseret på 428 personer for skønlitterære forfattere og 1.583 personer for alle forfattere/oversættere.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen (2015) og Slots- og Kulturstyrelsen (2005-2015).

9.4 Sammenfatning

De væsentligste resultater i dette kapitel kan opsummeres således:

- De to største subgrupperinger inden for de skønlitterære forfattere udgøres af henholdsvis romanforfattere og forfattere til børne- og ungdomslitteraturen.
- De skønlitterære er yngre end den samlede gruppe af forfattere og oversættere.
- 37 % af de skønlitterære forfattere vil beskrive sig selv som fuldtidsforfattere, og 43 % som deltidsforfattere.
- 43 % af de skønlitterære forfattere bruger al eller meget af deres tid på forfattergerningen.
- 32 % bruger meget af deres tid på arbejde uden relation til forfattergerningen.
- Mens den gennemsnitlige lønindkomst for de skønlitterære forfattere er lavere end for analyseudvalget, er både de gennemsnitlige bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed højere.
- Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed for de skønlitterære forfattere var på lige over 219.000 kr. i 2015, hvilket er væsentligt højere end for forfattere/oversættere i hele analyseudvalget (135.000 kr.).
- Af de skønlitterære forfattere er romanforfatterne dem med den højeste lønindkomst, (gennemsnit 326.000 kr. om året), mens forfatterne inden for lyrik og poesi, med en årlig gennemsnitlig lønindkomst på kun ca. 85.000 kr. og en medianindkomst på blot 25.000 kr., tjente markant mindst.
- Sammenholder vi lønindkomsten med den angivne tid brugt på forfattergerningen, finder vi også blandt de skønlitterære forfattere en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfattergerningen, des mindre er den gennemsnitlige lønindkomst. Den omvendte sammenhæng gælder for overskud af egen virksomhed.
- De skønlitterære forfattere er højt repræsenteret inden for den del af respondenterne, der har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater, det gælder især novelleforfatterne.

10.

KONKLUSION

Undersøgelsens overordnede formål er at kortlægge de danske forfatteres og oversætteres økonomiske levevilkår.

Undersøgelsen har bl.a. belyst følgende spørgsmål:

- Hvor meget tjener forskellige typer af forfattere i dag? Hvilke hovedkilder udgøres forfatterens indtægt af?
- Hvordan fordeler indtægterne sig mellem aktiviteter, der er knyttet til forfattergerningen, og arbejde, der ikke kan forbindes med forfattergerningen?
- Hvordan er relationen mellem forfatterens og oversætterens tidsforbrug på forfattergerningen og deres indkomst?
- Hvordan er sammenhængen mellem forfatterens økonomiske forhold og parametre som anmeldelser, priser og modtagelsen af legater?

Vi vil her besvare disse 4 spørgsmål baseret på undersøgelsens resultater.

Hvor meget tjener forskellige typer af forfattere i dag? Hvilke hovedkilder udgøres forfatterens indtægt af?

Den samlede gennemsnitlige indkomst fra løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed er på ca. 267.000 kr. for hele vores analyseudvalg og 340.000 kr. for gruppen under 60 år. Her ses det tydeligt, at for gruppen over 60 år er indkomsten mindre, hvilket selvfølgelig hænger sammen med, at mange trapper ned og går på pension.

TABEL 30: GENNEMSNITLIG LØNINDKOMST, BIBLIOTEKSPENGE OG OVERSKUD AF SELVSTÆNDIG REGISTRERET VIRKSOMHED: ALLE SAMT FORFATTERE OG OVERSÆTTERE UNDER 60 ÅR, 2014 OG 2015

Gennemsnit	Hele analyseudvalget (1.583 personer), (1.000 kr.)	Forfatter og oversættere i analyseudvalget under 60 år (741 personer), (1.000 kr.)
Lønindkomst (2014)	182	252
Bibliotekspenge (2015)	37	33
Overskud af registreret virksomhed (2015)	48	56
I alt	267	340

Note: Tabellen er baseret på analyseudvalget (1.583). Lønindkomsten er baseret på registerdata, bibliotekspengene på data for Slots- og Kulturstyrelsen, og overskud af virksomhed på data fra spørgeskemaundersøgelsen.

Kilde: Danmarks Statistik (2014) og spørgeskemaundersøgelsen (2015).

Hele 37 % af forfatterne og oversætterne i analyseudvalget under 60 år har en samlet årsindkomst (summen af lønindkomst, bibliotekspenge og overskud fra selvstændig registreret virksomhed) på under 200.000 kr. (278 personer). Denne gruppe af forfattere og oversættere er i særlig grad afhængig af deres partners indkomst.

Vi har set nærmere på hver enkelt af indkomstkilderne: løn, bibliotekspenge og overskud af registreret virksomhed. For både lønindkomst og overskud af virksomhed kan disse indkomster i større eller mindre grad relatere sig til forfatter-/oversættergerningen.

Lønindkomst

Kun 58 % af forfatterne og oversætterne har haft lønindkomst i 2014. For denne gruppe gælder det, at:

Den gennemsnitlige lønindkomst var på 316.000 kr. i 2014. Medianindkomsten var en smule lavere, nemlig på 309.000 kr. Her skal det som sagt tages med i betragtning:

- at 42 % procent af forfatterne og oversætterne ikke havde lønindkomst og derfor ikke er med i gennemsnitsberegningen.
- at denne indkomst også inkluderer indkomst, der ikke er relateret til forfattergerningen.

Fordelt på de fire overordnede genrekategorier tjener de faglitterære forfattere betydeligt mere end de andre tre hovedgrupper.

- Forfattere til den videnskabelige litteratur har med en gennemsnitlig lønindkomst på ca. 468.000 kr. en markant højere gennemsnitlig lønindkomst end andre forfattere. Denne gruppe har derfor haft en anderledes indkomstsituation end den gennemsnitlige forfatter/oversætter.
- De mandlige forfattere og oversættere tjener mere i løn end deres kvindelige kollegaer.

- De 40-59-årige tjente mere i løn med et gennemsnit på ca. 378.000 kr., og de 60-79-årige tjente ca. 271.000 kr., og de 60-79-årige, der inkluderer en betydelig gruppe, der i større eller mindre grad er gået på pension, tjener mere end de 20-39-årige.

Bibliotekspenge

- De gennemsnitlige indtægter fra bibliotekspengene udgjorde ca. 37.000 kr. i 2014.
- Fordelt på aldersgrupper fremgår det tydeligt, at de ældre aldersgrupper i gennemsnit modtager flere bibliotekspenge end de yngre.

Overskud af registreret virksomhed

- 38 % af analyseudvalget har modtaget indkomst fra selvstændig registreret virksomhed i 2015. For disse personer er det gennemsnitlige overskud på ca. 155.000 kr.
- Dette overskud kan i større eller mindre grad relatere sig til oversætter-/forfattergerningen.
- Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed er en smule højere for personer uden lønindkomst (154.000 kr.) end for dem, der har det (117.000 kr.).

Hvordan fordeler indtægterne sig mellem aktiviteter, der er knyttet til forfattergerningen, og arbejde, der ikke kan forbindes med forfattergerningen?

Arbejde med relation til forfatter-/oversættergerningen

- 83 % af respondenterne havde i 2015 indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter. 43 % af analyseudvalget svarede dog, at denne del kun udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.
- 14 % af de skønlitterære forfattere angiver at have modtaget 80-100 % af deres indkomst fra arbejde som forfatter/oversætter sammenlignet med de faglitterære forfattere, hvor dette blot gælder for 3 %.
- 58 % modtog indkomst fra andet arbejde, hvor de benyttede deres kompetencer som forfatter/oversætter, hvoraf 31 % angav, at denne indkomstkilde blot udgjorde mellem 1-19 % af deres samlede indkomst.
- Relativt store grupper har oplevet enten fald eller stigning i indkomsten fra arbejde som forfatter/oversætter, hvilket samlet set giver et indtryk af et meget ustabil indkomstgrundlag hos de danske forfattere og oversættere.

Arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen

- 44 % havde indkomst fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, og til sammenligning med de tre andre indkomstkategorier svarede 16 %, at denne kilde udgjorde mellem 80-100 % af deres samlede indkomst.
- 19 % af de skønlitterære forfattere modtager 80-100 % af deres indkomst herfra.
- 39 % definerer deres privatøkonomi som afhængig af arbejde, der ikke er relateret til forfattergerningen.

Hvordan er relationen mellem forfatternes og oversætternes tidsforbrug på forfattergerningen og deres indkomst?

- 22 % beskriver sig selv som fuldtidsforfattere/-oversættere, 40 % svarer, at de fungerer som deltidsforfatter/-oversætter, mens 27 % af respondenterne beskriver sig selv som arbejdende inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del, og 11 % har andet arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen.
- Blandt fuldtidsforfatterne/-oversætterne skiller de skønlitterære forfattere og oversættere sig ud fra gennemsnittet på 22 % – med henholdsvis 37 % og 42 %, der vil beskrive sig selv som fuldtidsforfattere/-oversættere.

Indkomstkilders relation til forfattergerningen

- Sammenholder vi modtagne *bibliotekspenge* med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des flere bibliotekspenge modtages i gennemsnit.
- Sammenholder vi *lønindkomsten* med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des mindre er den gennemsnitlige lønindkomst.
- Sammenholder vi *overskud af virksomhed* med den angivne tid brugt på forfatter-/oversættergerningen, finder vi en tydelig tendens til, at jo mere tid der dedikeres til forfatter-/oversættergerningen, des større overskud i virksomheden

Disse resultater viser tydeligt, at mens lønindkomst i høj grad stammer fra arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, gælder det modsatte for overskud af egen virksomhed. Dette overskud relaterer sig i høj grad til forfatter-/oversættergerningen.

Der er desuden en tydelig tendens til, at en betragtelig del af de danske forfattere og oversættere, på tværs af genrer, oplever sig selv som deltidsforfattere/-oversættere. Selvom der også tegner sig et billede af de danske forfattere og oversættere som en gruppe, der generelt godt kunne ønske sig at bruge mere tid på forfatter-/oversættergerningen, er der noget, der kunne tyde på, at tendensen blandt en betragtelig gruppe til kun at arbejde deltid med virket som forfatter/oversætter er en situation, de har valgt til af eget ønske. Ud af den gruppe, der ønsker sig at bruge mere tid på oversætter-/forfattergerningen, svarede langt størstedelen, at *utilstrækkelig indkomst og/eller krav fra deres andet arbejde* herfra forhindrede dem heri.

Hvordan er sammenhængen mellem forfatternes økonomiske forhold og parametre som anmeldelser, priser og modtagelsen af legater?

Knap 1/3 af de danske forfattere og oversættere har modtaget offentlig/privat kunststøtte/legater i perioden 2005-2015, og 1/5 af analyseudvalget har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater.

16 % af forfatterne eller oversætterne har modtaget mindst et etårigt arbejdslegat i perioden 2006-2015. 2 % har modtaget et treårigt arbejdslegat fra Statens Kunstfond i samme periode.

Gruppen, der har modtaget offentlig eller privat kunststøtte, har en lavere lønindkomst end dem, der ikke har modtaget sådan støtte. Ligesom den gennemsnitlige lønindkomst hos gruppen, der har modtaget priser og uansøgte hæderslegater, er lavere end hos dem, der ikke har modtaget denne hæder. Det omvendte er tilfældet for overskud af registreret virksomhed, som er lidt højere for dem, der har modtaget kunststøtte, priser og legater.

10.1 Centrale grupperinger blandt de danske forfattere og oversættere

Gruppen af forfattere og oversættere er en stor og heterogen gruppe, der ikke alene inkluderer personer med en ambition om at arbejde med eller leve af forfatter-/oversættergerningen, men også personer, der i den ene eller anden sammenhæng har haft mulighed for at udgive deres skrevne arbejde uden nødvendigvis at betragte dette som kernen i deres beskæftigelse eller betragte sig selv som værende hverken fuldtids- eller deltidsforfattere-/oversættere.

De faglitterære forfattere udgør næsten halvdelen af analyseudvalget (46 %). En betydelig del af disse forfattere beskriver sig selv som arbejdende inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del (43 %), ligesom en betydelig del beskriver deres beskæftigelse som "Andet arbejde uden direkte relation til hverken forfatter-/oversættergerningen eller den skrivende praksis" (10 %). Undersøgelsen har desuden vist, at det også er blandt de faglitterære forfattere, at vi finder de højeste indkomster og den største udbredelse af reelle fuldtidsansættelser, såsom fuldtidsundervisere og universitetsansatte.

Vi vil derfor afslutningsvis opsummere nogle resultater, der specifikt knytter sig til grupperinger, som i højere grad må antages at have behov for og/eller ambition om at leve af forfatter-/oversættergerningen, og derfor kan forventes at have andre levevilkår, sammenlignet med f.eks. de forskellige typer af faglitterære forfattere. Det drejer sig om de skønlitterære forfatter, oversætterne, særligt de skønlitterære oversættere, og den yngste aldersgruppe på 20-39 år. Vi har også valgt her at inkludere den ældre aldersgruppe på 60-79 år. På trods af at en del af denne gruppe muligvis ikke længere betragter sig selv som aktive forfattere/oversættere, er det vores indtryk, at størstedelen forbliver aktive og herudover kan give et interessant indblik i forfatteres og oversætteres levevilkår i slutningen af et arbejdsliv med litteraturen. På samme måde som den yngste gruppe med de 20-39-årige kan give et billede af de økonomiske levevilkår i den tidlige fase heraf, hvor man forsøger at etablere sig som forfatter/oversætter. Disse grupperinger er selvfølgelig ikke gensidigt udelukkende, da de forskellige aldersgrupper alle er repræsenteret i forskellige grupperinger og vice versa. Det skal således understreges, at disse grupper stadig må betragtes som værende sammensat af meget forskellige individuelle versioner af økonomiske levevilkår.

De skønlitterære forfattere

29 % af analyseudvalget er skønlitterære forfattere. De to største subgrupperinger inden for de skønlitterære forfattere udgøres af henholdsvis romanforfattere og forfattere til børne- og ungdomslitteraturen. Novelleforfatterne og lyrik og poesi-gruppen er repræsenteret med færrest respondenter.

Den gennemsnitlige lønindkomst varierer væsentligt på tværs af de skønlitterære subgenrer. Samlet set er romanforfatterne dem, der her ligger højest (gennemsnit 326.000 kr. om året, median 336.000 kr. om året), imens forfatterne inden for lyrik og poesi med en årlig gennemsnitlig lønindkomst på kun ca. 85.000 kr. og en medianindkomst på blot 25.000 kr. tjente markant mindst.

Det gennemsnitlige overskud fra selvstændig registreret virksomhed for de skønlitterære forfattere var på lige over 219.000 kr. i 2015, hvilket er væsentligt højere end for forfattere/oversættere i hele analyseudvalget (135.000 kr.).

En væsentlig del af de skønlitterære forfattere vil beskrive sig selv som fuldtidsforfattere og modtager faktisk størstedelen af deres indkomst fra arbejde som forfatter/oversætter.

43 % af de skønlitterære forfattere bruger al deres tid eller meget af deres tid på deres arbejde med forfattergerningen. Omvendt er der også 32 %, der angiver, at de bruger meget af deres tid på arbejde uden relation til forfattergerningen.

Inden for gruppen af skønlitterære forfattere er der altså store forskelle på, hvordan man kan forsørge sig ved sit forfatterskab. Fordelt på subgenrer er f.eks. forfatterne til børne- og ungdomslitteraturen afgjort mest økonomisk afhængige af partnerens indkomst som en alternativ indkomst, imens der er markant flest blandt novelleforfatterne, der er afhængige af lån fra familiemedlemmer eller venner.

De skønlitterære forfattere er som gruppe højt repræsenteret inden for den del af respondenterne, der har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater. Fordelt på subgenrer er det novelleforfatterne, med næsten halvdelen af denne gruppe, der har modtaget klart flest priser eller uansøgte hæderslegater, efterfulgt af lyrik og poesi-gruppen, hvor lidt over 1/3 angav at have modtaget sådan hæder. Det er ligeledes blandt de skønlitterære forfattere (sammen med multigenre-forfatterne), at vi finder flest af respondenterne, der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for deres anseelse som forfatter, ligesom de skønlitterære forfattere skiller sig ud ved at have flest, der oplever anmeldelser og omtaler som meget vigtige for salget af deres udgivelser.

Oversættere

Oversætterne som samlet gruppe udgør 13 % af analyseudvalget. De skønlitterære oversættere, der har lønindkomst, tjener mindre i lønindkomst (gennemsnit ca. 241.000 kr. om året) end de faglitterære oversættere (gennemsnit 272.000 kr. om året).

Oversætterne som samlet gruppe modtager i højere grad indkomst fra timelønnet job og/eller freelancearbejde end de andre hovedgenrer, ligesom oversætterne er markant svagere repræsenteret blandt de af respondenterne, der har modtaget indkomst fra

fuldtidsansættelse. I stedet vil næsten halvdelen af oversætterne beskrive sig selv som fuldtidsoversættere. En fuldtidsbeskæftigelse, der således må antages ikke at have form af nogen reel eller fast ansættelse. Dette stemmer overens med, at arbejde som forfatter/oversætter for en betragtelig del af oversætterne, sammenlignet med de andre genregupper, er kilden til størstedelen af deres indkomst. Samtidig er det, også sammenlignet med de andre genrer, blandt oversætterne, at færrest oplever, at overførselsindkomster udgør store dele af deres samlede indkomst.

Ser vi på den oplevede vigtighed af vurderinger og omtaler fra læsere for henholdsvis anseelse og salg, ligger oversætterne noget lavere end de andre hovedgenrer i forhold til at opleve disse som meget vigtige.

De unge på 20-39 år

Gruppen af forfattere og oversættere på 20-39 år udgør 8 % af analyseudvalget i denne undersøgelse og er således afgjort den mindste aldersgruppe. Dette kan som nævnt hænge sammen med, at mange forfattere og oversættere ofte har brugt tid på anden uddannelse og beskæftigelse, forinden de debuterer, og derfor er ældre end andre professioner, når disse påbegynder deres karriere. Det kan også hænge sammen med, at det kan tage lang tid at etablere sig i branchen i en grad, hvor man vil modtage bibliotekspenge eller har modtaget arbejdslegat, der kvalificerer til deltagelse i denne undersøgelse. Denne betragtning understøttes af, at denne yngste aldersgruppe på 20-39 år skiller sig ud ved spørgsmålet om den oplevede vigtighed af priser og hæderslegater. Betydelig flere i denne gruppe end blandt de andre aldersgrupper, finder disse meget vigtige for deres *anseelse* som forfatter/oversætter.

De unge forfattere og oversættere, der har lønindkomst, tjener i gennemsnit ca. 226.000 kr. Den laveste gennemsnitlige indkomst sammenlignet med de andre aldersgrupper. For den andel af de unge (41 %), der har egen registreret virksomhed, får de et gennemsnitligt overskud på ca. 138.000 kr.

Samtidig finder vi, at den yngste gruppe har oplevet en gennemsnitlig stigning i indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter med hele 69 % fra 2005-2015, imens blot 16 % har oplevet et fald heri i samme periode. Tilskriver vi dette mønster, at de 20-39-årige må betragtes som værende i gang med at etablere sig i branchen, kan vi argumentere for, at der tegner sig et billede, hvor de unge forfattere og oversættere på trods af deres relativt lave gennemsnitlige indkomst har en god sandsynlighed for at arbejde sig hen imod en stigning i indkomsten fra arbejdet med forfatter-/oversættergerningen. I gennemsnit arbejdede de 20-39-årige 41 timer om ugen, og sammenlignet med de andre aldersgrupper er en markant mindre del af de 20-39-årige afhængig af overførselsindkomst (hvilket dog skal ses i betragtning af, at pension og efterløn udgør en væsentlig indkomstkilde for den ældre gruppe forfattere og oversættere).

De ældre på 60-79 år

De ældre over 60 år udgjorde ca. halvdelen af analyseudvalget, og i gennemsnit arbejdede de 60-79-årige 29 timer om ugen. For de forfattere og oversættere, der har lønindkomst, er den i gennemsnit for de 60-79-årige på ca. 271.000 kr. (median ca. 156.000 kr.). At disse forfattere og oversættere, der inkluderer en betydelig gruppe, der i større eller mindre grad er gået på pension, i gennemsnit tjener mere end de 20-39-årige, kan skyldes, at de har opbygget en produktion igennem deres arbejdsliv,

der fortløbende giver en indkomst. Det er tydeligt, at mange forfattere og oversættere ikke holder op med at arbejde, når de går på pension. Blandt de 60-79-årige finder vi dog også, at kun ca. 1/4 har oplevet en stigning i indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter, imens ca. halvdelen har oplevet et fald heri. Tilsvarende har denne gruppe sammenholdt med de yngre aldersgrupper et mindre tidsforbrug på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen, hvilket kan skyldes, at de har indkomst fra pension eller efterløn, frem for med arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen.

50 % af forfatterne og oversætterne på 80 år eller derover angiver, at 80-100 % af deres indkomst kommer fra overførselsindkomst (pension), og tilsvarende gælder det for 23 % af de 60-79-årige.

Bilag 1

SPECIFIKATION AF METODE OG DATA

Populationen af forfattere og oversættere

Den anvendte forfatterdefinition er betydende for undersøgelsens resultater og er udviklet i tæt samarbejde med Bog- og Litteraturpanelet under Slots- og Kulturstyrelsen og de to centrale danske forfatterforeninger, Dansk Forfatterforening og Danske skønlitterære Forfattere. I undersøgelsen indgår både skønlitterære og faglitterære forfattere samt oversættere. Undersøgelsen afgrænses til personer:

- der har fået mindst 5.000 kr. udbetalt i biblioteksafgift i 2015 og har udgivet mindst ét værk efter 2005
- og/eller har modtaget arbejdslegater fra Statens Kunstfond/Kunstråd i perioden 2006-2015.

Flere af legatmodtagerne, som er med i populationen, fik mindre end 5.000 kr. i biblioteksafgift, og sidstnævnte kriterium er således tilføjet for at inkludere professionelle forfattere, f.eks. unge forfattere, der falder under de 5.000 kr. i årlig udbetalt biblioteksafgift for 2015. Der er kun medtaget nulevende forfattere og oversættere.

Baseret på disse kriterier har vi yderligere indsnævret populationen ved at frasortere grupper, der ikke havde direkte relevans for undersøgelsen. I biblioteksafgiftssystemet opererer vi med fem såkaldte statistikkoder; E – eneforfatter, F – forfatter til værk med flere forfattere, O – oversætter, K – komponist, og I – illustratør. Her har vi sorteret personer fra, der alene har medvirket til værker som komponist eller alene som illustratør eller alene som forfatter til værker med flere forfattere. Statistik-koden følger det enkelte værk, så den enkelte kan f.eks. godt være både eneforfatter og illustratør, og i så fald bliver denne person ikke frasorteret.

Vi startede med en samlet population på 18.285 forfattere og endte efter frasortering med en endelig population på 3.728 personer. 3.401 personer blev frasorteret, fordi de ikke har udgivet noget siden 2005. 10.674 personer blev frasorteret, fordi de har fået mindre end 5.000 kr. udbetalt i biblioteksafgift i 2015. 136 personer blev frasorteret, fordi de alene er illustratører. 3 personer blev frasorteret, fordi de alene er komponister. 304 personer blev frasorteret, fordi de alene er forfattere til værker med flere forfattere. Yderligere er 39 personer blevet frasorteret, fordi de på tidspunktet for undersøgelsen er bosiddende i udlandet.

Registerdata

Undersøgelsen sammenkobler oplysninger fra biblioteksafgiften og tildelinger af arbejdslegater fra Statens Kunstfond med arbejdsmarkedsdata fra Danmarks Statistik. Via biblioteksafgiftssystemet udvælges, som beskrevet ovenfor, den population, der skal indgå i undersøgelsen. Via disse forfatteres CPR-numre er det muligt at berige og sammenkoble informationerne fra en række offentlige registre og spørgeskemaundersøgelsen.

Der er dermed oprettet en datafil, som indeholder en lang række informationer om de enkelte forfattere og oversættere på individniveau. Sammenkoblingen af informationerne fra de forskellige registre er foretaget af Danmarks Statistik og leveret i anonymiseret form til Copenhagen Business School til brug for den videre analyse.

Følgende registre og informationer om de enkelte forfattere og oversættere på individniveau indgår i undersøgelsen; Biblioteksafgiftssystemet, Slots- og Kulturstyrelsens tilskudssystem og arbejdsmarkedsdata fra Danmarks Statistik. Via biblioteksafgiftssystemet er trukket henholdsvis; Modtaget biblioteksafgift pr. år, Antal udgivne bøger pr. år, og Udgivne bøger fordelt på genrekategorier. Af arbejdsmarkedsdata fra Danmarks Statistik indgår følgende variable fra 2008-2014; Indkomstdata, Uddannelsesniveau (højeste gennemførte uddannelse), Branchekoder for beskæftigelse af lønmodtagere opdelt på brancher, samt Køn, Alder, og Bopæl. Fra Slots- og Kulturstyrelsens tilskudssystem har vi hentet data på tildelingen af arbejdslegater i perioden 2005-2015, angivet ved størrelsen på det tildelte beløb.

Slots- og Kulturstyrelsen har bestilt data fra Danmarks Statistik.

Det bør bemærkes, at når vi i undersøgelsen opererer med data fra Danmarks Statistik, er der tale om tal til og med 2014, imens data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrører 2015. Dette skyldes, at de benyttede registerdata endnu ikke er tilgængelige for 2015. Samtidig vurderede vi, at det ville være u hensigtsmæssigt og forvirrende i spørgeskemaet at spørge til indkomstkilder, beskæftigelse, tidsforbrug m.m. for 2014, da dette bl.a. ville kræve, at respondenterne huskede flere år tilbage. Det kan give en mindre bias i tallene, som dog ikke anses for noget betydeligt problem i forhold til undersøgelsens resultater.

Spørgeskemaundersøgelsen

En spørgeskemaundersøgelse er blevet gennemført til populationen af forfattere og oversættere, som den er defineret ovenfor. Danmarks Statistik stod for den praktiske udsendelse af spørgeskemaet, der blev udsendt via e-boks. For at få svarprocenten så høj som muligt, udsendte Danmarks Statistik med mellemrum to rykkere til de forfattere og oversættere, der ikke havde svaret. Det fremgik tydeligt af følgebrevet til undersøgelsen, at alle oplysninger ville blive behandlet anonymt og fortroligt. Følgebrevet understregede vigtigheden af, at alle besvarede undersøgelsen, og informerede respondenterne om, at denne var udarbejdet i samarbejde med Bog- og Litteraturpanelet og de to forfatterforeninger Dansk Forfatterforening og Danske skønlitterære Forfattere. Inden det endelige spørgeskema blev sendt ud, gennemførte CBS en fokus-

gruppe med en mindre gruppe forfattere og oversættere (fem personer) for at teste, at skemaet blev forstået korrekt og kunne besvares som tiltænkt. Det fremgik af diskussionerne i gruppen, at der skulle tages særligt hensyn til, hvilke svarmuligheder der blev benyttet ved spørgsmål vedr. indkomst og tidsforbrug, således at det ikke blev for detaljeret og kompliceret at besvare. Herudover oplevede testpersonerne generelt, at kompleksitetsniveauet i spørgsmålene såvel som længden på spørgeskemaet var passende. Spørgeskemaet i sin fulde længde er gengivet i bilag 5.

Kategorierne, der udgør hovedtemaerne i spørgeskemaet, er baseret på et bredt fundament af tidligere forskning på området, men er særligt inspireret af de temaer, der strukturerer den australske undersøgelse udført af Throsby, Zwar og Longden (2015) og den svenske undersøgelse udført af Sjørén og Berger (2014). Følgende hovedkategorier har struktureret spørgeskemaet: Genrer, Indkomst, Tidsforbrug, Produktion, Funding og Arbejdslivsprofil.

Genrer

Kategoriseringen af forfattere på genrer er foretaget på basis af antal publicerede bøger. Der skelnes her imellem tre overordnede hovedgenrer, med tilhørende subgenrer, der specificerer, inden for hvilken genre den givne forfatter/oversætter primært har produceret i løbet af de sidste 10 år; Skønlitterære forfattere (herunder romaner, noveller, lyrik og poesi, børne- og ungdomslitteratur og tegneserier), Faglitterære forfattere (herunder undervisningsbøger, hobbybøger, almenkulturelle bøger og videnskabelige bøger) og Oversættere (herunder skønlitterære oversættelser og faglitterære oversættelser).

Indkomstkilder

Der skelnes mellem forskellige overordnede kategoriseringer af indkomstkilder på henholdsvis ansættelsesform, arbejdets relation til forfatter- og oversættergerningen.

Indkomst opdelt på ansættelsesform kategoriseres som: Selvstændig registreret virksomhed, Timelønnet eller freelance uden registreret virksomhed, Deltidsansat lønmodtager, og/eller Fuldtidsansat lønmodtager.

Vedr. arbejdets relation til forfatter- og oversættergerningen skelnes der mellem: Arbejde som forfatter/oversætter (inklusive salg, royalties, ophavsretsindtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.), Indkomst fra arbejde, hvor man har brugt kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.), Indkomst fra kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter, og Indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter, samt Anden indkomst (f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.) og Overførselsindkomst (f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.).

Undersøgelsen tager højde for, at det kan være vanskeligt at afdække respondenternes økonomiske forhold præcist på baggrund af deres egne indrapporteringer. Vi har derfor inddelt svarmulighederne vedr. indkomst i procentvise intervaller.

Tidsforbrug

Der skelnes mellem tidsforbrug i forbindelse med forfatterens egen beskrivelse af sig selv som enten; Fuldtidsforfatter/-oversætter, Deltidsforfatter/-oversætter, som Arbejdende inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del, eller Andet.

Herudover skelnes der mere specifikt i forhold til tid brugt på henholdsvis: Arbejde med forfatter- el. oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.), Arbejde, hvor man har brugt kompetencer som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, optrædener såsom foredrag, afholdelse af skrivekurser, m.v.), Kreativt arbejde ikke relateret til forfatter- el. oversættergerningen, og/eller Arbejde uden relation til forfatter- el. oversættergerningen, samt Uddannelse (inklusive diverse former for videreuddannelse).

Som en del af undersøgelsen af forfatterens og oversætternes tidsforbrug kortlægges ligeledes Faktorer, der afholder dem fra at bruge mere tid på deres forfatter- eller oversættergerning. Svarmulighederne i forbindelse med spørgsmål til tidsforbrug har vi inddelt i procentvise intervaller, og i de tilfælde, hvor vi vurderede, at det kunne blive en udfordring for respondenterne at definere deres tidsforbrug så detaljeret, har vi givet dem svarmuligheder, der i stedet skelnede mellem de lidt grovere kategorier: Al min tid, Meget af min tid; Ca. halvdelen af min tid; Lidt af min tid og Intet af min tid.

Produktion

Denne kategori kortlægger for hver enkelt forfatter og oversætter Antal publicerede bøger i forskellige genrer og Oversættelser til andre sprog.

Funding

Ud over at kortlægge de danske forfatteres og oversætteres indkomst fra arbejde med mere eller mindre relation til forfatter- og oversættergerningen, inkluderer undersøgelsen også indtægter fra offentlige støtteordninger og eventuel støtte fra private fonde. Disse indtægter kortlægges som Ansøgninger sendt og støtte modtaget/ ikke-modtaget. Herudover spørger vi til erfaringer med crowdfunding, som en yderligere alternativ indkomstkilde.

Arbejdslivsprofil

Denne mere blandede kategori inkluderer bl.a. et overblik over respondentens personlige oplevelse af henholdsvis: Anmeldelser og omtaler f.eks. i aviser og litterære magasiner og disses betydning for Anseelse i branchen og Øget salg af egen produktion; Vurderinger og omtaler fra læsere og disses betydning for anseelse i branchen og øget salg; Tildeling af anerkendte priser og hæderslegater og disses betydning for anseelse i branchen og øget salg.

Der spørges desuden til Medlemskab af en eller begge de to forfatterforeninger og respondentens opfattelse af forskellige aktørers vigtighed i markedsføring og formidling af dennes arbejde (f.eks. boghandlere, forfatteren selv, forlag, læsere m.v.).

Undersøgelsens repræsentativitet

Med udgangspunkt i en population på 3.728 personer indkom der i alt 1.583 brugbare besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 42,5 %. Da vores samlede population således består af 3.728 personer, og vores analyseudvalg består af de 1.583 personer, der har besvaret spørgeskemaet, er det vigtigt at sammenligne de forfattere/oversættere, der valgte ikke at udfylde spørgeskemaet, med dem, der ikke har svaret, for at sikre, at de, der har svaret, ikke tilskrives nogle specifikke karakteristika, således at undersøgelsen lider af en såkaldt selektionsbias.

Ser vi på tværs af en række væsentlige variable, finder vi, at undersøgelsens population svarer meget tilfredsstillende med analyseudvalget (se bilag 4). Der ikke er nogen afgørende forskelle i de overordnede variable som køn, alder, genrer, indkomst, bopælsregion og modtagelsen af bibliotekspenge i analyseudvalget sammenlignet med hele populationen, og analyseudvalget kan dermed antages at være repræsentativt for hele populationen.

Både køn og aldersfordeling er tilnærmelsesvis ens mellem populationen og analyseudvalget med henholdsvis 59 % kvinder/41 % mænd, over for 58 % kvinder/42 % mænd, og en gennemsnitsalder på 58 år i forhold til 59 år. Fordelingen de forskellige aldersgrupper imellem er ligeledes stort set ens i populationen og analyseudvalget, hvor f.eks. henholdsvis 86 % og 89 % er imellem 40 og 79 år. Vi fandt også, at den geografiske fordeling på bopælsregioner var nogenlunde ens populationen og analyseudvalget imellem. Begge steder var Hovedstadsregionen den markant største gruppe, men tendensen til at udfylde spørgeskemaet var en lille smule lavere i Hovedstadsregionen sammenlignet med de andre regioner.²⁴

Ser vi på fordelingen af antal udgivelser inddelt i overordnede genrekategorier, er analyseudvalget også her repræsentativt for populationen. Oversætterne er som den eneste gruppe en lille smule bedre repræsenteret i analyseudvalget sammenlignet med populationen. Igen kunne man forestille sig, at denne gruppe har set undersøgelsen som en kærkommen anledning til at give deres besyv med omkring, hvorledes de oplever vilkårene inden for deres fag.

Ser vi på gennemsnitlig årsindkomst, inddelt i intervaller af 100.000 kr. (fra 0-99.999 til 1 million eller derover), fordeler de sig også nogenlunde ens i populationen og analyseudvalget. Det skal dog bemærkes, at de danske forfattere og oversættere i de lave indkomstgrupper (0-199.999 kr.), har været en smule mere tilbøjelige til at svare på spørgeskemaundersøgelsen sammenlignet med de højere indkomstgrupper. F.eks. er der i den samlede population knap 3 %, der tjener 1 million eller derover, imens kun lidt over 1 % af analyseudvalget kan placeres i denne indkomstgruppe.

²⁴ I den norske undersøgelse havde kunstnere bosat i Oslo i lavere grad svaret på undersøgelsen end kunstnere bosat i resten af landet. Ifølge forfatterne til den norske undersøgelse kan det bl.a. skyldes, at kunstnere bosat i den geografiske periferi i højere grad oplever en sådan undersøgelse som en af få kanaler, hvor de kan blive hørt i debatten om kunstens vilkår. Det er muligt, at den samme dynamik kan ligge til grund for, at deltagelsen blandt de danske forfattere og oversættere er en smule højere blandt dem, der er bosiddende uden for hovedstadsregionen.

Den samlede population modtog i 2014 i gennemsnit ca. 34.000 kr. i bibliotekspenge, imens analyseudvalget modtog i gennemsnit ca. 37.000 kr. Ser vi på fordelingen på tværs af antal udgivelser inddelt i overordnede genrekategorier, er analyseudvalget også her repræsentativt for populationen. Oversætterne er som den eneste gruppe en lille smule bedre repræsenteret i analyseudvalget sammenlignet med populationen. Igen kunne man forestille sig, at denne gruppe har set undersøgelsen som en kærkommen anledning til at give deres besyv med omkring, hvorledes de oplever vilkårene inden for deres fag. Vilkår, der ikke har været genstand for samme omfang af tidligere undersøgelser, som det er tilfældet med forfatterne.

Sammenligner vi med de andre tilsvarende nationale undersøgelser fra andre lande, er svarprocenten fornuftig. Den svenske undersøgelse blev besvaret af 1260 personer, svarende til 43,6 % af de 2892 medlemmer af Sveriges Forfatterforbund, der havde modtaget spørgeskemaet enten online eller postomdelt. Den australske undersøgelse blev foretaget med en population på 4.283, med i alt 993 respondenter, der fuldførte det online spørgeskema, og resulterede således i en svarprocent på 23,2 %, imens den norske undersøgelse blev sendt digitalt til 19.988 kunstnere på tværs af genrer, hvor i alt 4.853 responderede og derved gav en svarprocent på 24 %.

Alle data i den australske undersøgelse blev indhentet via et online spørgeskema sendt til medlemmerne af 28 forfatterorganisationer og andre centrale institutioner af relevans for professionelle forfattere, der sammen repræsenterede de australske forfattere på tværs af genrer og geografi. Denne population blev yderligere indsnævret til forfattere, der på tidspunktet for undersøgelsen havde udgivet én eller flere bøger inden for en bestemt række genrer. Australske forfattere bosiddende i udlandet blev ligeledes ikke inkluderet i undersøgelsen. Den australske undersøgelse inkluderer således medlemmer fra et stort antal forfatterorganisationer, imens den svenske undersøgelse blot er gennemført blandt medlemmer af Sveriges Forfatterforbund. Nærværende danske undersøgelse er udviklet i samarbejde med de to centrale danske forfatterforeninger, men inkluderer også forfattere og oversættere, der ikke er medlemmer af én af disse foreninger. Afgrænsning af kunstnerbefolkningen, og dermed populationen for den norske undersøgelse, er bredere end den svenske og australske og svarer i højere grad til afgrænsningen i denne danske undersøgelse. Populationen er baseret på henholdsvis; medlemsregistre til 30 kunstnerorganisationer og registret for tildeling af Statens kunstnerstipendium (SKS) i 2013. Studerende, som ikke havde kunstnerisk indtægt i 2013, samt norske kunstnere bosat i udlandet er ikke med. Desuden var det kun dem, som i undersøgelsen svarede, at de havde været kunstnerisk aktive i 2013, som er inkluderet.

Personlige fortællinger om danske forfatters og oversætters levevilkår

Vi har foretaget en kvalitativ interviewundersøgelse, der har resulteret i 6 anonyme personlige fortællinger, som eksemplificerer levevilkårene oplevet af den enkelte forfatter eller oversætter. Samtidig er intentionen, at fortællingerne fungerer illustrativt

på nogle af de generelle tendenser, vi har fundet i undersøgelsen. Hver fortælling vil bygge på et udforskende kvalitativt interview af 1-1,5 times varighed med fokus på disse individers hverdag som forfatter/oversætter. Med andre ord: hvad der betyder noget for dem i beskrivelsen af deres levevilkår i arbejdet som forfatter/oversætter. Interviewpersonerne er alle anonyme, og de har fået tildelt et fiktivt navn. Interviewpersonerne er udvalgt af Dansk Forfatterforening og Danske Skønlitterære Forfattere med udgangspunkt i en række generelle parametre, såsom alder, genre, køn. Parametrene til udvælgelse af interviewpersonerne er benyttet, for at disse så vidt muligt repræsenterer forskellige grupper inden for de danske forfattere og oversættere, dog uden at interviewpersonerne er tiltænkt at repræsentere forskellige typer som sådan. Fortællingerne vil fremgå løbende igennem rapporten, hvor de er flettet ind blandt de kvantitative resultater for herved at give resultaterne et menneskeligt islæt i form af den enkelte forfatters/oversætters oplevelse af dennes arbejdsliv.

Bilag 2

DATAGRUNDLAG FOR UNDERSØGELSENS REPRÆSENTATIVITET

Table 110: Fordeling af forfattere og oversættere i henholdsvis populationen og analyseudvalget fordelt på køn

	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Mand	2.177	59	912	58
Kvinde	1.516	41	652	42
Total	3.693	100	1.564	100

Kilde: Danmarks Statistik

Table 111: Forfattere og oversætteres gennemsnitlige alder i henholdsvis populationen og analyseudvalget

	Population			Analyseudvalg		
	Gennemsnit	Minimum	Maximum	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Ålder	58	19	97	59	21	97

Note: Tabellen er baseret på 3.693 personer for hele populationen og 1.564 personer for analyseudvalget.

Kilde: Danmarks Statistik

Table 112: Fordeling af forfattere og oversættere i henholdsvis populationen og analyseudvalget fordelt på alderskategorier af 20 år

Aldersgrupper	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
20-39 år	376	10	121	8
40-59 år	1.528	41	620	40
60-79 år	1.643	44	764	49
80 år eller derover	145	4	59	4
Total	3.692	100	1.564	100

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 113: Fordeling af forfattere og oversættere i henholdsvis populationen og analyseudvalget fordelt på indkomstgrupper af 100.000 kr.

Indkomstgrupper	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
0-99.999 kr.	631	29	279	31
100.000-199.999 kr.	195	9	95	10
200.000-299.999 kr.	174	8	75	8
300.000-399.999 kr.	248	11	107	12
400.000-499.999 kr.	335	15	144	16
500.000-599.999 kr.	250	11	99	11
600.000-699.999 kr.	140	6	51	6
700.000-799.999 kr.	74	3	25	3
800.000-899.999 kr.	41	2	14	2
900.000-999.999 kr.	24	1	12	1
1 million eller derover	61	3	11	1
Total	2.173	100	912	100

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 114: Fordeling af forfattere og oversættere i henholdsvis populationen og analyseudvalget fordelt på regioner

Regioner	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Hovedstaden	2.251	61	883	56
Sjælland	360	10	165	11
Syddanmark	373	10	191	12
Midtjylland	577	16	266	17
Nordjylland	132	4	59	4
Total	3.693	100	1.564	100

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 115: Fordeling af forfattere og oversættere i henholdsvis populationen og analyseudvalget fordelt på hvorvidt de har modtaget legater

Legatmodtager	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	715	18	285	18
Nej	3.294	82	1.298	82
Total	3.693	100	1.564	100

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen

Tablet 116: Forfattere og oversætteres gennemsnitlige indkomst fra bibliotekspenge i 2014 i henholdsvis populationen og analyseudvalget (kr.)

	Population		Analyseudvalg	
	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
Beløb	34.000	13.000	37.000	13.000

Note: Tabellen er baseret på 3.972 personer.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen

Bilag 3

UDENLANDSKE UNDERSØGELSER AF FORFATTERES LEVEVILKÅR

Den svenske undersøgelse: Författarnas Inkomster 2012

Den svenske undersøgelse blev besvaret af 1.260 personer, svarende til 43,6 % af en samlet population på 2.892 personer. Lige mange mænd og kvinder svarede på undersøgelsen, og gennemsnitsalderen var 63 år. De svenske forfattere er generelt en højtuddannet gruppe, hvor 88 % har en videregående uddannelse. Som gruppe har oversætterne det højeste uddannelsesniveau med 96 %, der har en videregående uddannelse. Uddannelsesniveaet er generelt højere blandt kvinderne. Kvinderne dominerede inden for børne- og ungdomslitteraturen. Ligesom dobbelt så mange kvinder som mænd arbejder som oversættere. De mandlige forfattere er til sammenligning overrepræsenteret inden for faglitteraturen.

Forfatterrelateret arbejdstid omtales i den svenske undersøgelse som litterær aktivitet og fordelte sig således, at 22 % havde en form for ansættelse, hvorunder 10 % var deltidsansættelser og 12 % fuldtidsansættelser. Flertallet, 60 %, brugte under halvdelen af deres arbejdstid på forfatterarbejdet, imens blot 28 % brugte mere end tre fjerdedele af deres tid på forfatterskabet. I denne kategori var flertallet oversættere.

Angående forfatternes indkomst i forhold til omfanget af litterær aktivitet, havde faglitteratur-gruppen en betydelig lavere indkomst end de øvrige grupper. Især den del af de faglitterære forfattere, der brugte 75 % og mere af deres tid på litterære aktiviteter, havde en markant lavere indkomst end den del af de andre grupper, der brugte tilsvarende arbejdstid på forfatterskabet. Oversætterne var dem, der som samlet gruppe, på tværs af omfanget af tid brugt på litterære aktiviteter, tjente mest. Således fandt man f.eks., at selv de oversættere, der arbejdede 25-50 % med litterære aktiviteter, var den undergruppe der, i forhold til de andre genrer, tjente markant mest. Til sammenligning havde forfatterne (på tværs af genrer), der brugte højst 25 % af deres samlede arbejdstid på litterære aktiviteter, de højeste indkomster fra ikke-litterære aktiviteter. Alt i alt udgjorde indkomsten fra de ikke-litterære aktiviteter i gennemsnit 62 % af forfatternes samlede indkomst. De faglitterære forfattere var gruppen, der trak dette gennemsnit betydeligt op med hele 78 % af deres indkomst fra ikke-litterære aktiviteter.

Den højeste samlede indkomst på tværs af både litterære og ikke-litterære aktiviteter var at finde hos børne- og ungdomsforfatterne. Den gennemsnitlige samlede indkomst var højest hos de forfattere, der brugte mindre end 25 % af deres arbejdstid på litterære aktiviteter. Blandt de forfattere, der brugte mere end 75 % af deres arbejdstid på litterære aktiviteter, var gennemsnitsindkomsten markant højere (næsten 90.000 svenske kroner) end medianindkomsten. Dvs. des mere tid forfatterne brugte

på deres forfatterskab, desto større var forskellen på det fåtal, der tjente meget, og flertallet med de repræsentativt lavere indkomster.

Den højeste samlede gennemsnitsindkomst tilfaldt aldersgruppen af 50-64-årige. Imens forfatterne over 65 år tjente mindst. Den gennemsnitlige samlede indkomst var højest blandt de mandlige forfattere. Kvinderne havde dog generelt en højere indkomst fra det litterære arbejde end mændene. Hos børne- og ungdomsforfatterne, hvor der var den største forskel mellem mændenes og kvindernes indkomst inden for en given genre, tjente mændene dog markant mere end kvinderne. Kigger man kun på indkomst fra ikke-litterære aktiviteter, havde de mandlige forfattere en højere indkomst end kvinderne. 23 % af de svenske forfattere oplyste, at de havde modtaget en eller anden form for skattefri legater, priser, el.lign. i 2012. Medianværdien af disse var 60.000 svenske kroner, uanset hvilken genre forfatteren beskæftigede sig med.

Den norske undersøgelse: Kunstnerundersøkelsen 2013

Den norske undersøgelse blev sendt til hele 19.988 kunstnere på tværs af genrer (heraf 1357 forfattere og oversættere), hvor i alt 4.853 responderede (heraf 448 forfattere og oversættere), og derved gav en samlet svarprocent på 24 %, imens svarprocenten blandt forfatterne og oversætterne var en smule højere med 33 %. Gennemsnitsalderen hos de norske forfattere, var 51 år, med oversætterne som de gennemsnitligt ældste og kunstkritikerne som de gennemsnitligt yngste. De skønlitterære forfattere var den gruppe, der fordelte sig mest jævnt over de forskellige aldersgrupper. Blandt de norske forfattere fandt man en kønsfordeling med i gennemsnit 47 % kvinder og 53 % procent mænd. Med 38 % fandt man den laveste andel af kvinder blandt dramatikere, ligesom kvinderne var mindre repræsenteret blandt de skønlitterære forfattere med 45 %.

Blandt forfatterne suppleredes det kunstneriske arbejde ofte med ikke-kunstnerisk arbejde. Der var dog stor variation iblandt forfatterkategorierne. Dramatikere var med et gennemsnit på 82 % den gruppe, der brugte den største del af deres tid på kunstnerisk arbejde, efterfulgt af oversætterne og de skønlitterære forfattere, med henholdsvis 75 % og 69 %. Mindst tid blev generelt brugt på det kunstnerisk tilknyttede arbejde. Her brugte mere end halvdelen af oversætterne slet ikke noget tid, imens de skønlitterære og faglitterære forfattere begge blot brugte 10 %. Den højeste andel af ikke-kunstnerisk arbejde ud af samlet arbejde blev fundet hos faglitterære freelancere og oversættere samt kunstkritikere med henholdsvis 28 % og 37 % af den totale arbejdstid.

Den samlede gennemsnitlige indtægt for de norske forfattere og oversættere, fra både kunstnerisk, kunstnerisk tilknyttet og ikke kunstnerisk arbejde, var i 2013 på 467.000 NOK,²⁵ imens medianindtægten her var 400.000 NOK. Til sammenligning var den gennemsnitlige indtægt fra kunstnerisk arbejde 217.000 NOK, og medianindtægten var her helt nede på 146.000 NOK. Kigger vi på indkomsten fra det kunstne-

25 1 NOK = 0,8 DKK

riske arbejde, er denne faldet for alle grupper af forfattere siden den forrige norske undersøgelse foretaget i 2006 (og publiceret i 2008). For de skønlitterære forfattere var andelen af deres indkomst fra kunstnerisk arbejde fra 2006 til 2013 faldet fra 60 % til 47 %, og tilsvarende nedgang sås blandt oversætterne. Ikke desto mindre lå henholdsvis oversætternes lønindtægt fra det kunstneriske arbejde ca. dobbelt så højt som den gennemsnitlige forfatters. Diverse legater og anden kunststøtte betragtes i den norske undersøgelse også som indkomst fra kunstnerisk arbejde, og herfra var det til gengæld de skønlitterære forfattere og dramatikerne, der havde den største andel af deres kunstneriske indkomst.

I den tidligere undersøgelse udgivet i 2008 fandt man bl.a., at økonomi var en af de primære årsager til, at de norske kunstnere (på tværs af discipliner) havde haft afbrydelser i deres arbejde som kunstnere i løbet af de forudgående fem år. Man fandt desuden, at for de kunstnere, som er gift eller har registreret partner (50-60 %), gælder det, at deres ægtefælle/partner tjener markant mere end den øvrige befolkning. Ifølge undersøgelsen tyder det på, at kunstnere, der har været kunstnerisk aktive i de fem år op til undersøgelsen, har en ægtefælle eller partner, som giver en vis økonomisk tryghed (Heian et al, 2008). 75-85 % af forfatterne i undersøgelsen fra 2008 var selvstændige erhvervsdrivende eller freelancere. Disse er altså tilknyttet arbejdsmarkedet på diverse løse måder, som ofte indebærer ustabilitet og uforudsigelighed. I forbindelse hermed findes det, at skønlitterære forfattere og faglitterære freelancere i gennemsnit har 3-4 arbejdsgivere årligt (Heian et al, 2008).

Den australske undersøgelse: Book Authors and their Changing Circumstances

Den australske undersøgelse blev foretaget med en population på 4.283, hvoraf 993 svarede på spørgeskemaet, hvilket gav en svarprocent på 23,2 %. Næsten 3/4 af respondenterne var mellem 40 og 70 år. Den største andel af unge forfattere, under 40, fandtes blandt genrelitteraturen, imens forfatterne inden for den kreative ikke-fiktion var de ældste med næsten 2/3 over 60 år. De kvindelige forfattere var i overtal med 67 % imod 33 % mænd. Kvinderne dominerede især kategorierne børnebøger med 87 % og genrefiktionen med 76 %. Flest mænd var at finde blandt forfatterne til skolebøger og akademiske udgivelser, med akademiske udgivelser som den eneste kategori, hvor mændene med 53 % udgjorde et lille flertal.

Et stort flertal af forfatterne boede i de tættest befolkede områder på Australiens østkyst, og de australske forfattere er markant bedre uddannede end den generelle befolkning. I gennemsnit havde 80 % af respondenterne en universitetsuddannelse, imens tallet blandt de akademiske forfattere, ikke overraskende, var hele 96 %. Ud over kategoriseringen på tværs af genrer grupperes de australske forfattere også i henholdsvis; Fuldtidsprofessionelle, Deltidsprofessionelle, Professionel i en anden branche, og Semi-professionel eller seriøs amatør. 1/4 af forfatterne ville kategorisere sig selv som professionelle i en anden branche, imens den største gruppe på 30 % opfattede sig selv som deltidsprofessionelle forfattere. Samlet set havde 13 % af respondenterne udgivet én bog i løbet af deres karriere, imens en fjerdedel havde udgivet 15 bøger eller derover. De mest produktive var børnebogs- og skolebogsforfatterne,

med i gennemsnit henholdsvis 14,5 og 17,5 udgivelser i løbet af karrieren, imens de på tidspunktet for undersøgelsen mest produktive var forfatterne inden for genrefiktionen med 2,8 udgivelser i det forudgående år. Med blot 2,2 udgivelser i løbet af deres karriere havde skønlitterære forfattere det laveste tal, hvilket ifølge forfatterne til undersøgelsen afspejler de svære kår for denne gruppe på tidens bogmarked samt den længere produktionstid, der kendetegner denne type værker.

Angående forfatternes tidsforbrug på tværs af de fire typer aktiviteter i løbet af en typisk arbejdsuge fandt undersøgelsen, at kerneopgaven at skrive inden for egen genre, selvom det er den aktivitet, der i gennemsnit dedikeres mest tid til (41 %), så brugte stort set ingen af forfattergrupperne mere end 50 % af deres tid på denne såkaldte kerneopgave. Forfatterne inden for skolebøger, akademiske udgivelser og kategorien anden ikke-fiktion brugte relativt set mindst tid på at skrive inden for egen genre, og mest tid på anden beskæftigelse ikke relateret til skrivning. De australske forfattere har i gennemsnit en samlet arbejdstid på ca. 40 timer om ugen og brugte således heraf ca. 20 timer på at skrive. Lige over halvdelen af forfatterne angav henholdsvis utilstrækkelig indkomst fra forfatterskabet og huslige forpligtelser som omstændigheder, der forhindrede dem i at bruge mere tid på at skrive. Utilstrækkelig indkomst var, med hele 71 %, en særligt udbredt årsag blandt de skønlitterære forfattere, imens de akademiske forfattere lå lavest her med 29 %, der følte sig forhindret i at skrive pga. utilstrækkelig indkomst. Sammen med skolebogsforfatterne angav de til gengæld, som de eneste to grupper, krav fra et andet job som en omstændighed, der i højere grad end utilstrækkelig indkomst forhindrede dem i at skrive.

Ser vi nærmere på forfatternes indkomst, finder vi en tilsvarende tendens til, at skolebogs- og akademiske forfattere havde en højere indkomst end de andre genregrupper. Dette skyldtes ifølge undersøgelsen formodentlig, at en større andel af denne gruppe har mere stabile ansættelser i undervisnings- og forskningssektoren. Skolebogsforfatterne formodes ligeledes at have en højere indkomst end de andre grupper, som følge af større indkomst fra ophavsrettigheder, imens børnebogsforfatternes indtægter efter sigende afspejler en større efterspørgsel på denne type bøger fra bibliotekerne. Samlet set tjente de australske forfattere på deres forfatterarbejde i gennemsnit 12.900 australske dollars²⁶ (AUD) i skatteåret 2013/14. Til sammenligning tjente de samme år i gennemsnit 62.000 AUD på deres samlede aktiviteter. Digterne var dem, der tjente markant mindst på deres forfatterarbejde med 4.000 AUD det givne år. Det var til gengæld digterne, sammen med de skønlitterære forfattere, der i sammenligning med de andre genrer i markant højere grad havde søgt om og modtaget kunststøtte. Forfatterne inden for de mere kommercielt orienterede genrer, såsom genrelitteraturen, skolebøger og anden ikke-fiktion, havde i tilsvarende markant mindre grad søgt støtte.

Hvorvidt en forfatter tjener penge på sit forfatterskab, hænger sammen med promovering af forfatterens arbejde. Bøger er også en vare, der skal sælges på linje med andre kulturelle produkter, og i den forbindelse konkurrerer de på et samlet bogmarked, hvor udbud kan siges at overstige efterspørgslen. Den australske undersøgelse spørger i den forbindelse ind til, hvilke aktører der, af forfatterne, betragtes som

26 1 AUD = 5 DKK

vigtigst for denne promovering. På tværs af samtlige genrer oplevede forfatterne i høj grad sig selv som den vigtigste aktør i promoveringen af deres arbejde. Også forfatterne forlægger tilskrives afgørende betydning her, imens boghandlerne tilskrives en relativt lille betydning. Ligesom promovering forstås krænkelse af forfatterne ophavsret som havende betydning for forfatterne indkomst. Næsten 30 % af respondenterne angav, at arbejde fra deres forfatterskab var blevet misbrugt. 26 % var usikre på, hvorvidt et sådant misbrug havde fundet sted. Ifølge undersøgelsen afspejler dette tal udfordringen i at vide, hvorvidt ens arbejde er blevet uretmæssigt kopieret eller downloadet fra internettet. Dette korresponderer godt med, at ud af den gruppe, der svarede, at de havde oplevet en krænkelse af deres ophavsret, angav 60 % af dem, at sådanne krænkelse havde fundet sted igennem online fildelingssider og sociale medier.

Bilag 4

FREKVENSFORDELING PÅ CENTRALE VARIABLE

Table 1: Forfatter og oversættere fordelt på hovedgenrer, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Skønlitteratur	428	29	29
Faglitteratur	673	46	74
Oversætter	197	13	88
Multigenre	181	12	100
Total	1.479	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 2: Forfattere og oversættere fordelt på subgenrer, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Roman	174	12	12
Novelle	32	2	14
Lyrisk og poesi	38	3	17
Børne- og ungdomslitteratur	167	11	28
Tegneserier	17	1	29
Undervisningsbøger	284	19	48
Hobbybøger	61	4	52
Almenkulturel litteratur	210	14	66
Videnskabelig litteratur	118	8	74
Skønlitterær oversætter	137	9	84
Faglitterær oversætter	60	4	88
Multigenre	181	12	100
Total	1.479	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 3: Forfattere og oversættere fordel på aldersgrupper, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
20-39 år	121	8	8
40-59 år	620	40	47
60-79 år	764	49	96
80 år eller derover	59	4	100
Total	1.564	100	

Kilde: Danmarks Statistik

Table 4: Forfattere og oversættere fordelt på uddannelsesniveau, 2014

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Grundskole	63	4	4
Gymnasial uddannelse	161	10	14
Erhvervsfaglig uddannelse	61	4	18
Kort videregående uddannelse	9	1	19
Mellemlang videregående uddannelse	417	27	46
Lang videregående uddannelse	760	49	95
Forskeruddannelse	80	5	100
Total	1.551	100	

Kilde: Danmarks Statistik

Table 5: Forfattere og oversættere fordel på køn, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Mand	912	58	58
Kvinde	652	42	100
Total	1.564	100,00	

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 6: Forfattere og oversættere fordelt på civilstand, 2014

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Enkestand	60	4	4
Fraskilt	226	15	18
Gift	1013	64	83
Ophævet registreret partnerskab	2	0	83
Registreret partnerskab	12	1	84
Ugift	251	16	100
Total	1564	10	

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 7: Fordeling af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Betragter du dig selv mest som forfatter eller som oversætter?", 2015

Mest forfatter eller oversætter?	Frekvens	Procent	Kumuleret
Forfatter	1.255	80	80
Oversætter	185	12	92
Forfatter og oversætter	133	8	100
Total	1.573	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 8: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvilken af disse kategorier beskriver dig bedst om forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Fuldtidsforfatter/ oversætter	351	22	22
Deltidsforfatter/ oversætter	633	40	63
Arbejder inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del	420	27	89
Andet	169	11	100
Total	1.573	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 9: Forfattere og oversættere fordelt på bopælsregion, 2014

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Hovedstaden	883	56	56
Sjælland	165	11	67
Syddanmark	191	12	79
Midtjylland	266	17	96
Nordjylland	59	4	100
Total	1.564	100	

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 10: Forfattere og oversætteres gennemsnitsalder, 2015

	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Alder	59	21	97

Note: Tabellen er baseret på 1.564 personer

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 11: Forfattere og oversætteres gennemsnits bredt lønbeløb (A- og B-indkomst) og smalt lønbeløb (A-indkomst), 2014

	Gennemsnit	Median	
Bredt lønbeløb	316.000	309.000	
Smalt lønbeløb	313.000	305.000	

Note: Tabellen er baseret på 912 personer

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 12: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "kunst" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	412	26	26
Nej	1.167	74	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 13: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "håndværk" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	501	32	32
Nej	1.078	68	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 14: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "rutine" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	71	5	5
Nej	1.508	95	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 15: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "kreativitet" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	870	55	55
Nej	709	45	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 16: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "arbejde" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	703	45	45
Nej	876	55	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 17: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "livsprojekt" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver din motivation som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	479	30	30
Nej	1.100	70	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 18: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "interesse" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	873	55	55
Nej	706	45	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 19: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "udvikling" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	312	20	20
Nej	1.267	80	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 20: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "karriere" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	301	19	19
Nej	1.278	81	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 21: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "indtægt" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	419	27	27
Nej	1.160	73	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 22: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "passion" på spørgsmålet "Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	704	45	45
Nej	875	55	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 23: Fordelingen af forfattere og oversætteres medlemskab af Dansk Forfatterforening, 2015

Medlem af Dansk Forfatterforening	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	379	24	24
Nej	1.203	76	100
Total	1.582	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 24: Fordelingen af forfattere og oversætteres medlemskab af Danske Skønlitterære Forfattere, 2015

Medlem af Danske Skønlitterære Forfattere	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	75	5	5
Nej	1.507	95	100
Total	1.582	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 25: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har udgivet skønlitterære bøger inden for de seneste 10 år?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	688	44	44
Nej	890	56	100
Total	1.578	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 26: Fordelingen af forfattere og oversætteres antal af bøger udgivet indenfor følgende genrer udgivet inden for de seneste 10 år, 2015

	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Romaner	10	0	150
Noveller	3	0	647
Lyrisk og poesi	1	0	100
Børne- og ungdoms- litteratur	10	0	450
Tegneserier	2	0	700

Note: Denne tabel inkluderer kun dem der har svaret ja til at have udgivet skønlitterære bøger inden for de seneste 10 år.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 27: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet " har udgivet faglitterære bøger inden for de seneste 10 år?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	969	61	61
Nej	610	39	100
Total	1.579	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 28: Fordelingen af forfattere og oversætteres antal af bøger udgivet indenfor følgende genrer udgivet inden for de seneste 10 år, 2015

	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Undervisningsbøger	8	0	450
Hobbybøger	6	0	110
Almenkulturelle bøger	9	0	200
Videnskabelige bøger	7	0	100

Note: Denne tabel inkluderer kun dem der har svaret ja til at have udgivet faglitterære bøger inden for de seneste 10 år.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 29: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har udgivet oversættelser inden for de seneste 10 år?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	398	25	25
Nej	1.183	75	100
Total	1.581	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 30: Fordelingen af forfattere og oversætteres antal af bøger oversat indenfor følgende genrer udgivet inden for de seneste 10 år, 2015

Antal af bøger indenfor følgende genrer udgivet inden for de seneste 10 år	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Skønlitterære oversættelser	27	0	1000
Faglitterære oversættelser	13	0	500

Note: Denne tabel inkluderer kun dem der har svaret ja til at have udgivet skønlitterære bøger inden for de seneste 10 år.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 31: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Er dine bøger blevet oversat og udgivet på andre sprog end dansk inden for de seneste 10 år?", 2015

Har fået oversat bøger i eget navn	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	495	36	36
Nej	892	64	100
Total	1.387	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 32: Forfattere og oversætteres gennemsnits antal bøger oversat og udgivet på andre sprog end dansk inden for de seneste 10 år, 2015

Antal udgivelser oversat i eget navn	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Antal bøger oversat	6,4	1	500

Note: Denne tabel inkluderer kun dem der har svaret ja til at have fået oversat bøger i eget navn (495 personer).

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 33: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har modtaget priser eller uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter inden for de seneste 10 år?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	313	20	20
Nej	1.268	80	100
Total	1.581	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 34: Fordelingen af forfattere og oversætteres antal modtaget priser eller uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter på mellem 1-14.999 kr. inden for de seneste 10 år, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	178	61	61
1	89	30	91
2	9	3	94
3	6	2	96
4	5	2	98
5	4	1	99
10	2	1	100
15	1	0	100
Total	294	100	

Note: Tabellen inkluderer kun de forfattere og oversættere der har svaret "ja" til at have modtaget priser og uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter inden for de seneste 10 år. Tabellen angiver hvor mange der har angivet at have modtaget fra 0 til 15 antal priser eller hæderslegater inden for beløbskategorien 1-14.999 kr..

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 35: Fordelingen af forfattere og oversætteres antal modtaget priser eller uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter på mellem 15.000-29.999 kr. inden for de seneste 10 år, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	190	64	64
1	77	26	91
2	16	5	96
3	7	2	98
4	1	0	100
5	1	0	100
10	1	0	100
15	1	0	100
20	1	0	100
Total	295	100	

Note: Tabellen inkluderer kun de forfattere og oversættere der har svaret "ja" til at have modtaget priser og uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter inden for de seneste 10 år. Tabellen angiver hvor mange der har angivet at have modtaget fra 0 til 15 antal priser eller hæderslegater inden for beløbskategorien 15.000- 29.999 kr.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 36: Fordelingen af forfattere og oversætteres antal modtaget priser eller uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter på 30.000 kr. eller mere inden for de seneste 10 år, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	153	51	51
1	97	32	83
2	21	7	90
3	9	3	93
4	4	1	94
5	9	3	97
6	1	0	97
7	4	1	99
10	1	0	99
11	1	0	99
15	2	1	100
Total	302	100	

Note: Tabellen inkluderer kun de forfattere og oversættere der har svaret "ja" til at have modtaget priser og uansøgte hæderslegater som forfatter/oversætter inden for de seneste 10 år. Tabellen angiver hvor mange der har angivet at have modtaget fra 0 til 15 antal priser eller hæderslegater inden for beløbskategorien 30.000 kr. eller mere.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 37: Forfattere og oversætteres gennemsnitlige antal timer brugt om ugen på al slags arbejde i 2015 (alle typer arbejde), 2015

	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Antal timer	35	0	150

Note: Tabellen er baseret på 1.548 personer

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 38: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Al min tid	241	15	15
Meget af min tid	290	18	34
Ca. halvdelen af min tid	319	20	54
Lidt af min tid	595	38	91
Intet af min tid	138	9	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 39: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på andet arbejde, hvor kompetencer som forfatter/oversætter blev brugt (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, optrædere såsom foredrag, afholdelse af skrivekurser, m.v.)”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget af min tid	208	16	16
Ca. halvdelen af min tid	194	15	31
Lidt af min tid	667	51	82
Intet af min tid	238	18	100
Total	1.307	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der ikke har svaret “al min tid” til spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 40: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på andet kreativt arbejde ikke relateret til forfatter- eller oversættergerningen”, 2015

Andel tid brugt på andet kreativt arbejde	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget af min tid	154	13	13
Ca. halvdelen af min tid	98	8	21
Lidt af min tid	543	45	66
Intet af min tid	411	34	100
Total	1.206	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der ikke har svaret “al min tid” til spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 41: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på arbejde uden relation til forfatter-/oversættergerningen”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget af min tid	331	27	27
Ca. halvdelen af min tid	168	13	40
Lidt af min tid	390	31	71
Intet af min tid	359	29	100
Total	1.248	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der ikke har svaret “al min tid” til spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 42: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på uddannelse", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget af min tid	51	4	4
Ca. halvdelen af min tid	24	2	6
Lidt af min tid	365	29	35
Intet af min tid	820	65	100
Total	1.260	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der ikke har svaret "al min tid" til spørgsmålet "Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015, har du ca. brugt på arbejde med forfatter- eller oversættergerningen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 43: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "arbejdede du udelukkende som forfatter/oversætter eller var en del af timerne anden beskæftigelse", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Udelukkende forfatter/oversætter	363	23	23
Også anden beskæftigelse	1.200	77	100
Total	1.563	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 44: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	716	60	60
Nej	478	40	100
Total	1.194	100	

Note: Tabellen inkluderer kun dem der har svaret "også anden beskæftigelse" til spørgsmålet "arbejdede du udelukkende som forfatter/oversætter eller var en del af timerne anden beskæftigelse"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 45: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor stor en del af din arbejdstid kunne du ønske dig at have brugt på dit arbejde som forfatter/oversætter (skrivning, research, administration, markedsføring, legatansøgninger m.v.)”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	167	23	23
90-99%	38	5	29
80-89%	75	10	39
70-79%	99	14	53
60-69%	55	8	61
50-59%	118	17	77
40-49%	57	8	85
30-39%	43	6	91
20-29%	50	7	98
10-19%	12	2	100
1-9%	1	0	100
Total	715	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “ja” til spørgsmålet “Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 46: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar “Utilstrækkelig indkomst fra mit arbejde som forfatter/oversætter” på spørgsmål om “Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	550	78	78
Nej	153	22	100
Total	703	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “ja” til spørgsmålet “Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 47: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar “Manglende motivation” på spørgsmål om “Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	36	5	5
Nej	672	95	100
Total	708	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “ja” til spørgsmålet “Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 48: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar " Husholdningsopg./ omsorg og pleje af børn og ældre familiemedlemmer" på spørgsmål om "Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	186	26	26
Nej	518	74	100
Total	704	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 49: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar " Opgaver/engagement i lokalmiljøet/kulturlivet" på spørgsmål om "Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	130	18	18
Nej	574	82	100
Total	704	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 50: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar " Krav fra mit andet arbejde" på spørgsmål om "Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	501	71	71
Nej	207	29	100
Total	708	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 51: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "Sygdom" på spørgsmål om "Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	55	8	8
Nej	654	92	100
Total	709	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 52: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "Uddannelse (inkl. diverse former for videreuddannelse)" på spørgsmål om "Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	43	6	6
Nej	666	94	100
Total	709	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 53: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "Jeg er gået helt eller delvist på pension" på spørgsmål om "Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	163	23	23
Nej	546	77	100
Total	709	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af din samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 54: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "min agent" på spørgsmålet "Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde? ", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	31	2	2
Nej	1.545	98	100
Total	1.576	100	

Note: Forfatterne og oversætterne måtte højst vælge tre ud af seks mulige personer/grupper, som kunne være vigtig for markedsføring og formidling af deres arbejde.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 55: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "min redaktør/mit forlag" på spørgsmålet "Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde? ", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	1.145	73	73
Nej	431	27	100
Total	1.576	100	

Note: Forfatterne og oversætterne måtte højst vælge tre ud af seks mulige personer/grupper, som kunne være vigtig for markedsføring og formidling af deres arbejde.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 56: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "mine læsere" på spørgsmålet "Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	609	39	39
Nej	967	61	100
Total	1.576	100	

Note: Forfatterne og oversætterne måtte højst vælge tre ud af seks mulige personer/grupper, som kunne være vigtig for markedsføring og formidling af deres arbejde.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 57: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "mig selv" på spørgsmålet "Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	31	2	2
Nej	1.545	98	100
Total	1.576	100	

Note: Forfatterne og oversætterne måtte højst vælge tre ud af seks mulige personer/grupper, som kunne være vigtig for markedsføring og formidling af deres arbejde.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 58: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "boghandlere" på spørgsmålet "Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	183	12	12
Nej	1.393	88	100
Total	1.576	100	

Note: Forfatterne og oversætterne måtte højst vælge tre ud af seks mulige personer/grupper, som kunne være vigtig for markedsføring og formidling af deres arbejde.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 59: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "andre" på spørgsmålet "Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	198	13	13
Nej	1.378	87	100
Total	1.576	100	

Note: Forfatterne og oversætterne måtte højst vælge tre ud af seks mulige personer/grupper, som kunne være vigtig for markedsføring og formidling af deres arbejde.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 60: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor vigtige mener du, at anmeldelser og omtaler er for din anseelse som forfatter/oversætter? (Det kan f.eks. dreje sig om anmeldelser eller omtaler i aviser eller litterære magasiner, på print eller digitalt.)”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	781	49	49
Delvist vigtige	603	38	87
Ikke vigtige	134	8	96
Ved ikke	65	4	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 61: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor vigtige mener du, at anmeldelser og omtaler er for salget af dine bøger?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	684	43	43
Delvist vigtige	694	44	87
Ikke vigtige	130	8	95
Ved ikke	75	5	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 62: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvor vigtige mener du, at vurderinger og omtale fra dine læsere er for din anseelse som forfatter/oversætter? (Det kan f.eks. dreje sig om brugeranmeldelser eller kommentarer på diverse digitale og sociale medier, eller mund til mund omtale.)”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	782	49	49
Delvist vigtige	595	38	87
Ikke vigtige	101	6	93
Ved ikke	105	7	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 63: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvor vigtige mener du, at vurderinger og omtale fra dine læsere er for salget af dine bøger?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	725	46	46
Delvist vigtige	625	39	85
Ikke vigtige	93	6	91
Ved ikke	140	9	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 64: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvor vigtig mener du, at tildelingen af anerkendte priser og hæderslegater er for din anseelse som forfatter/oversætter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	441	28	28
Delvist vigtige	468	30	57
Ikke vigtige	351	22	86
Ved ikke	323	20	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 65: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvor vigtig mener du, at tildelingen af anerkendte priser og hæderslegater er for salget af dine bøger?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	256	16	16
Delvist vigtige	514	32	49
Ikke vigtige	443	28	77
Ved ikke	370	23	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 66: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har du fra 2005 til 2015 søgt om offentlig eller privat kunststøtte eller legater?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	616	39	39
Nej	967	61	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 67: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har du modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller legater?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	495	80	80
Nej	121	20	100
Total	616	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Har du fra 2005 til 2015 søgt om offentlig eller privat kunststøtte eller legater?".

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 68: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har du søgt om støtte eller legater, og har endnu ikke modtaget svar?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	45	7	7
Nej	571	93	100
Total	616	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Har du fra 2005 til 2015 søgt om offentlig eller privat kunststøtte eller legater?".

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 69: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Har du som forfatter/oversætter anvendt crowdfunding i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	9	1	1
Nej	1.571	99	100
Total	1.580	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 70: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "selvstændig registreret virksomhed" på spørgsmålet "Har du i 2015 modtaget indkomst, i egenskab af dit arbejde , som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	603	38	38
Nej	971	62	100
Total	1.574	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 71: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "timelønnet eller freelance uden registreret virksomhed" på spørgsmålet "Har du i 2015 modtaget indkomst, i egenskab af dit arbejde , som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	534	34	34
Nej	1.032	66	100
Total	1.566	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 72: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "deltidsansat lønmodtager" på spørgsmålet "Har du i 2015 modtaget indkomst, i egenskab af dit arbejde, som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	178	11	11
Nej	1.384	89	100
Total	1.562	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 73: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "fuldtidsansat lønmodtager" på spørgsmålet "Har du i 2015 modtaget indkomst, i egenskab af dit arbejde , som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	211	14	14
Nej	1.349	86	100
Total	1.560	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 74: Forfattere og oversætteres gennemsnits overskud fra selvstændig registreret virksomhed, 2015

	Gennemsnit	Median	Antal observationer
Overskud fra selvstændig registreret virksomhed (DKK)	135.000	50.000	561

Note: Tabellen inkluderer kun de personer der har svaret "selvstændig registreret virksomhed" til spørgsmålet "Har du i 2015 modtaget indkomst, i egenskab af dit arbejde, som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 75: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Havde du, som forfatter/oversætter, fradragsberettigede udgifter i 2015, som du trak fra i SKAT? (F.eks. leje af kontor, køb af IT udstyr, transport, materialer)", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	741	47	47
Nej	776	49	96
Ved ikke	66	4	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 75: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "i min personlige årsopgørelse" på spørgsmålet "Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	435	59	59
Nej	299	41	100
Total	734	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "ja" til spørgsmålet "Havde du, som forfatter/oversætter, fradragsberettigede udgifter i 2015, som du trak fra i SKAT? (F.eks. leje af kontor, køb af IT udstyr, transport, materialer)"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 76: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar “i min virksomheds årsregnskab” på spørgsmålet “Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	415	90	90
Nej	48	10	100
Total	463	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “ja” til spørgsmålet “Havde du, som forfatter/oversætter, fradragsberettigede udgifter i 2015, som du trak fra i SKAT? (F.eks. leje af kontor, køb af IT udstyr, transport, materialer)” og svaret “selvstændig registreret virksomhed” til spørgsmålet “Har du i 2015 modtaget indkomst, i egenskab af dit arbejde, som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende?”.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 77: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar “jeg har selv trukket disse fra min personlige indkomst, inden jeg opgjorde denne til skat” til spørgsmålet “Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	165	23	23
Nej	564	77	100
Total	729	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “ja” til spørgsmålet “Havde du, som forfatter/oversætter, fradragsberettigede udgifter i 2015, som du trak fra i SKAT? (F.eks. leje af kontor, køb af IT udstyr, transport, materialer)”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 78: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet “Hvad var ca. det fradragsbeløb du registrerede i din personlige årsopgørelse for 2015”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0-10.000 kr.	140	33	33
10.000-20.000 kr.	84	20	52
20.000-30.000 kr.	46	11	63
30.000-40.000 kr.	26	6	69
40.000-50.000 kr.	15	4	73
Mere end 50.000 kr.	38	9	82
Ved ikke	79	18	100
Total	428	100	

Note: Tabellen inkluderer kun de personer der har svaret “i min personlige årsopgørelse” til spørgsmålet “Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 79: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvad var ca. det fradragsbeløb du registrerede i din virksomheds årsregnskab for 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0-10.000 kr.	88	21	21
10.000-20.000 kr.	64	15	37
20.000-30.000 kr.	56	14	50
30.000-40.000 kr.	35	8	59
40.000-50.000 kr.	15	4	62
Mere end 50.000 kr.	57	14	76
Ved ikke	98	24	100
Total	413	100	

Note: Tabellen inkluderer kun de personer der har svaret "i min virksomheds årsregnskab" til spørgsmålet "Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 80: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet "Hvad var ca. det fradragsbeløb du selv trak fra inden du opgjorde din personlige indkomst til SKAT i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0-10.000 kr.	49	31	31
10.000-20.000 kr.	33	21	52
20.000-30.000 kr.	15	10	62
30.000-40.000 kr.	9	6	68
40.000-50.000 kr.	5	3	71
Mere end 50.000 kr.	10	6	77
Ved ikke	36	23	100
Total	157	100	

Note: Tabellen inkluderer kun de personer der har svaret "jeg har selv trukket disse fra min personlige indkomst, inden jeg opgjorde denne til skat" til spørgsmålet "Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 81: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter (inkl. salg, royalties, ophavsret indtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.)" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	1.314	83	83
Nej	262	17	100
Total	1.576	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 82: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.)" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	920	58	58
Nej	658	42	100
Total	1.578	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 83: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	425	27	27
Nej	1.151	73	100
Total	1.576	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 84: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	683	44	44
Nej	885	56	100
Total	1.568	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 85: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "anden indkomst (f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.)" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	428	27	27
Nej	1.144	73	100
Total	1.572	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 86: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "overførselsindkomst (f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.)" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	601	38	38
Nej	971	62	100
Total	1.572	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 87: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar "andet" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	100	8	8
Nej	1.096	92	100
Total	1.196	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 88: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for “ indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter (inkl. salg, royalties, ophavsret indtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.)” på spørgsmålet “angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	55	4	4
90-99%	58	4	9
80-89%	61	5	13
70-79%	40	3	16
60-69%	38	3	19
50-59%	67	5	24
40-49%	66	5	30
30-39%	110	8	38
20-29%	137	11	49
10-19%	225	17	66
1-9%	430	33	99
0%	15	1	100
Total	1.302	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “ indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter (inkl. salg, royalties, ophavsret indtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.)” til spørgsmålet “I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 89: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for “ indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.)” på spørgsmålet “angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	17	2	2
90-99%	50	6	7
80-89%	35	4	11
70-79%	38	4	15
60-69%	23	3	18
50-59%	52	6	24
40-49%	41	5	28
30-39%	73	8	36
20-29%	95	10	47
10-19%	148	16	63
1-9%	295	33	96
0%	40	4	100
Total	907	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.)” til spørgsmålet “I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?”,

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 90: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for “ indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter” på spørgsmålet “angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	8	2	2
90-99%	18	4	6
80-89%	26	6	13
70-79%	9	2	15
60-69%	15	4	18
50-59%	22	5	24
40-49%	25	6	30
30-39%	24	6	36
20-29%	47	11	47
10-19%	62	15	62
1-9%	103	25	87
0%	54	13	100
Total	413	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter” til spørgsmålet “I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 91: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for "indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter" på spørgsmålet "angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	22	3	3
90-99%	146	22	25
80-89%	78	12	37
70-79%	40	6	43
60-69%	39	6	48
50-59%	32	5	53
40-49%	36	5	59
30-39%	36	5	64
20-29%	34	5	69
10-19%	57	8	78
1-9%	81	12	90
0%	70	10	100
Total	671	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 92: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for “anden indkomst (f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.)” på spørgsmålet “angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	3	1	1
90-99%	7	2	2
80-89%	3	1	3
70-79%	5	1	4
60-69%	2	0	5
50-59%	5	1	6
40-49%	9	2	8
30-39%	20	5	13
20-29%	25	6	19
10-19%	65	16	35
1-9%	237	57	92
0%	35	8	100
Total	416	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret “anden indkomst (f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.)” til spørgsmålet “I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?”

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 93: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for "overførselsindkomst (f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.)" på spørgsmålet "angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	39	7	7
90-99%	103	17	24
80-89%	77	13	37
70-79%	66	11	48
60-69%	48	8	56
50-59%	55	9	65
40-49%	45	8	73
30-39%	36	6	79
20-29%	52	9	88
10-19%	31	5	93
1-9%	34	6	99
0%	8	1	100
Total	594	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "overførselsindkomst (f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.)" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 94: Fordelingen af forfattere og oversættere svar for "andet" angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
100%	2	3	3
90-99%	3	5	8
80-89%	4	7	15
70-79%	1	2	17
60-69%	4	7	24
50-59%	1	2	25
40-49%	0	0	25
30-39%	4	7	32
20-29%	6	10	42
10-19%	6	10	53
1-9%	13	22	75
0%	15	25	100
Total	59	100	

Note: Tabellen inkluderer kun personer der har svaret "andet" til spørgsmålet "I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 95: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: "Har din indkomst fra forfatter eller oversættergerningen (inklusive salg, legater og priser, Copy-Dan, Biblioteksafgift, m.v.) overordnet set været faldende eller stigende fra 2005-2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Faldende	592	37	37
Stigende	571	36	74
Uændret	389	25	98
Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015	29	2	100
Total	1.581	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 96: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. foredragsholder, underviser, redaktør, eller tekstforfatter) overordnet set været faldende eller stigende fra 2005-2015?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Faldende	337	21	21
Stigende	347	22	43
Uændret	487	31	74
Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015	405	26	100
Total	1.576	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 97: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter overordnet set været faldende eller stigende fra 2005-2015?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Faldende	181	11	11
Stigende	153	10	21
Uændret	392	25	46
Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015	851	54	100
Total	1.577	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 98: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter overordnet set været faldende eller stigende fra 2005-2015?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Faldende	248	16	16
Stigende	243	15	31
Uændret	465	30	61
Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015	615	39	100
Total	1.571	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 99: Distribution of authors and translators' answers to the question: "Has your income from other income such as interest, dividend, inheritance etc. been declining or increasing from 2005-2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Faldende	92	6	6
Stigende	124	8	14
Uændret	491	31	45
Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015	861	55	100
Total	1.568	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 100: Distribution of authors and translators' answers to the question: "Has your income from transfer income, e.g. cash assistance, day money, SU, pension etc. been declining or increasing from 2005-2015?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Faldende	120	8	8
Stigende	197	13	20
Uændret	460	29	50
Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015	791	50	100
Total	1.568	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Table 101: Distribution of authors and translators' answers to the question: "Has your private economy in 2015 been dependent on your partner's income?", 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	1.043	66	66
Ja	537	34	100
Total	1.580	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 102: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af lån fra familiemedlemmer eller venner?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	1.484	94	94
Ja	97	6	100
Total	1.581	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 103: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af kassekredit fra banken eller andre hurtige låneformer?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	1.411	89	89
Ja	170	11	100
Total	1.581	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 104: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af lån fra banken?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	1.433	91	91
Ja	147	9	100
Total	1.580	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tablet 105: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af et job, der ikke er relateret til min forfatter-/oversættergerning?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	969	61	61
Ja	611	39	100
Total	1.580	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 106: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af et job, der er relateret til min forfatter/ -oversættergerning, men som ikke indebærer litterær produktion?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	1122	71	71
Ja	456	29	100
Total	1.578	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 107: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet: “Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af offentlige overførselsindkomster (f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, efterløn, folkepension m.v.)?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	990	63	63
Ja	586	37	100
Total	1.576	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 108: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på udsagnet: “Min privatøkonomi har ikke været afhængig af nogle af ovenstående, i løbet af 2015?”, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	1.046	73	73
Ja	378	27	100
Total	1.424	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Tabel 109: Fordelingen af forfattere og oversætteres svar på spørgsmålet har du været ude for at din ophavsret er blevet krænket?, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	854	54	20
Ja	315	20	74
Ved ikke	414	26	100
Total	1.583	100	

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen

Bilag 5

SPØRGESKEMA

Blok A: Stadiet i forfatterskabet og position i branchen

Vi vil gerne starte med nogle spørgsmål, som handler om det stadiet i forfatterskabet, du er på nu, og din position i branchen

Spørgsmål	Svarmulighed
Betragter du dig selv mest som forfatter eller som oversætter?	1. Forfatter 2. Oversætter 3. Forfatter og oversætter
Hvilken af disse kategorier beskriver dig bedst som forfatter/oversætter?	1. Fuldtidsforfatter/-oversætter 2. Deltidsforfatter/-oversætter 3. Arbejder inden for et andet fag, hvor den skrivende praksis udgør en vigtig del 4. Andet
Uddyb gerne i tekstfeltet	Noter uddybning:
Hvilke af følgende ord beskriver dit arbejde som forfatter/oversætter?	1. Kunst 2. Håndværk 3. Rutine 4. Kreativitet 5. Arbejde
Hvilke af følgende ord beskriver din motivation for at arbejde som forfatter/oversætter?	1. Livsprojekt 2. Interesse 3. Udvikling 4. Karriere 5. indtægtsgrundlag 6. Passion
Er du medlem af en af disse foreninger?	
Dansk Forfatterforening	Ja Nej
Danske skønlitterære Forfattere	Ja Nej

Blok B: Produktion som forfatter/oversætter

De næste spørgsmål handler om din produktion som forfatter/oversætter

Spørgsmål	Svarmulighed
Har du udgivet skønlitterære bøger inden for de sidste 10 år?	Ja Nej
Hvor mange af følgende har du udgivet?	
<ul style="list-style-type: none"> • Romaner • Noveller • Lyrik og poesi • Børne- og ungdomslitteratur • Tegneserier 	Angiv antal: Angiv antal: Angiv antal: Angiv antal: Angiv antal:
Har du udgivet faglitterære bøger inden for de sidste 10 år?	Ja Nej
Hvor mange af følgende har du udgivet?	
Angiv antal for hver af følgende kategorier	
<ul style="list-style-type: none"> • Undervisningsbøger • Hobbybøger • Almenkulturelle bøger • Videnskabelige bøger 	Angiv antal: Angiv antal: Angiv antal: Angiv antal:
Har du udgivet oversættelser inden for de sidste 10 år?	Ja Nej
Hvor mange af følgende har du udgivet?	
Oversættelser inden for skønlitteratur?	Angiv antal:
Oversættelser inden for faglitteratur?	Angiv antal:
Er dine bøger blevet oversat og udgivet på andre sprog end dansk inden for de seneste 10 år?	Ja Nej
Hvor mange gange er de det?	Angiv antal:
Har du modtaget priser eller uansøgte hæderslegater i forbindelse med dit arbejde som forfatter/oversætter inden for de seneste 10 år?	Ja Nej
Skriv antal priser og/eller uansøgte hæderslegater, du har modtaget, ud for hver af de følgende beløbskategorier.	
0 kr.	Angiv antal:
1 – 14.999 kr.	Angiv antal:
15.000 – 29.999 kr.	Angiv antal:
30.000 kr. eller mere	Angiv antal:

Blok C: Din tid

De næste spørgsmål handler om, hvordan du disponerer over din tid

Spørgsmål:	Svarmulighed
Angiv, hvor mange timer du i gennemsnit har arbejdet om ugen i 2015? (alle typer arbejde)	Angiv antal:
Hvor stor en del af din arbejdstid i 2015 har du ca. brugt på følgende aktiviteter? 'Al min tid' kan kun svares én gang. Dit arbejde med forfatter- el. oversættergeringen (skrivning, research, administration, oplæsninger, interviews, legatansøgninger m.v.)	1. Al min tid 2. Meget af min tid 3. Ca. halvdelen af min tid 4. Lidt af min tid 5. Intet af min tid
Andet arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, optræder som foredrag, afholdelse af skrivekurser, m.v.)	1. Al min tid 2. Meget af min tid 3. Ca. halvdelen af min tid 4. Lidt af min tid 5. Intet af min tid
Andet kreativt arbejde ikke relateret til forfatter- el. oversættergeringen	1. Al min tid 2. Meget af min tid 3. Ca. halvdelen af min tid 4. Lidt af min tid 5. Intet af min tid
Arbejde uden relation til forfatter- el. oversættergeringen	1. Al min tid 2. Meget af min tid 3. Ca. halvdelen af min tid 4. Lidt af min tid 5. Intet af min tid
Uddannelse (inklusive diverse former for videreuddannelse)	1. Al min tid 2. Meget af min tid 3. Ca. halvdelen af min tid 4. Lidt af min tid 5. Intet af min tid
Andet	Noter uddybning:
Arbejdede du udelukkende som forfatter/oversætter, eller var en del af timerne anden beskæftigelse?	1. Udelukkende forfatter/oversætter 2. Også anden beskæftigelse
Kunne du tænke dig at have brugt mere tid, ud af den samlede arbejdstid, på dit arbejde som forfatter/oversætter?	Ja Nej

Hvor stor en procentdel af din samlede arbejdstid kunne du ønske dig at have brugt på dit arbejde som forfatter/oversætter (skrivning, research, administration, markedsføring, legatansøgninger m.v.)?	1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %
Hvad forhindrer dig i øjeblikket i at bruge mere tid på dit arbejde som forfatter/oversætter? (vælg gerne flere svar)	
<ul style="list-style-type: none"> • Utilstrækkelig indkomst fra mit arbejde som forfatter/oversætter 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Manglende motivation 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Husholdningsopgaver eller omsorg for og pleje af børn og ældre familiemedlemmer 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Opgaver eller engagement i mit lokalmiljø eller i kulturlivet 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Krav fra mit andet arbejde 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Sygdom 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Uddannelse (inklusive diverse former for videreuddannelse) 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Jeg er gået helt eller delvist på pension 	Ja Nej
<ul style="list-style-type: none"> • Andet: Uddyb gerne i tekstfeltet 	Noter uddybning:

Blok D: Markedsføring og formidling

De næste spørgsmål handler om markedsføring og formidling af dit arbejde

Spørgsmål:	Svarmuligheder:
Ud af disse personer/grupper, hvilke er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde? Du må højst vælge tre	1. Min agent 2. Min redaktør / mit forlag 3. Mine læsere 4. Mig selv 5. Boghandlere 6. Andre
Andre: Uddyb gerne i tekstfeltet	Noter uddybning
Hvor vigtige mener du, at anmeldelser og omtaler er <u>for din anseelse</u> som forfatter/oversætter? Det kan f.eks. dreje sig om anmeldelser eller omtaler i aviser eller litterære magasiner, på print eller digitalt.	1. Meget vigtige 2. Delvist vigtige 3. Ikke vigtige 4. Ved ikke
Hvor vigtige mener du, at anmeldelser og omtaler er <u>for salget</u> af dine bøger?	1. Meget vigtige 2. Delvist vigtige 3. Ikke vigtige 4. Ved ikke
Hvor vigtige mener du, at vurderinger og omtale fra dine læsere er <u>for din anseelse</u> som forfatter/oversætter? Det kan f.eks. dreje sig om brugeranmeldelser eller kommentarer på diverse digitale og sociale medier, eller mund til mund-omtale.	1. Meget vigtige 2. Delvist vigtige 3. Ikke vigtige 4. Ved ikke
Hvor vigtige mener du, at vurderinger og omtale fra dine læsere er <u>for salget</u> af dine bøger?	1. Meget vigtige 2. Delvist vigtige 3. Ikke vigtige 4. Ved ikke
Hvor vigtig mener du, at tildelingen af anerkendte priser og hæderslegater er <u>for din anseelse</u> som forfatter/oversætter?	1. Meget vigtige 2. Delvist vigtige 3. Ikke vigtige 4. Ved ikke
Hvor vigtig mener du, at tildelingen af anerkendte priser og hæderslegater er <u>for salget</u> af dine bøger?	1. Meget vigtige 2. Delvist vigtige 3. Ikke vigtige 4. Ved ikke

Blok E: Finansiell støtte

Nu skal du svare på nogle spørgsmål om finansiell støtte

Spørgsmål	Svarmuligheder:
Har du fra 2005 til 2015 søgt om offentlig eller privat kunststøtte eller legater?	Ja Nej
Har du modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller legater?	Ja Nej
Har du søgt om støtte eller legater og har endnu ikke modtaget svar?	Ja Nej
Hvorfra har du modtaget støtte eller legater?	Noter:
Har du som forfatter/oversætter anvendt crowdfunding i 2015? (online eller på andre måder)	Ja Nej

Blok F: Indkomst

De næste spørgsmål handler om din indkomst

Spørgsmål	Svarmulighed:
Har du i 2015 modtaget indkomst i egenskab af dit arbejde som forfatter/oversætter i en eller flere af følgende? Selvstændig registreret virksomhed	Ja Nej
Timelønnen eller freelance uden registreret virksomhed	Ja Nej
Deltidsansat lønmodtager	Ja Nej
Fuldtidsansat lønmodtager	Ja Nej
Andet (uddyb gerne i tekstfeltet)	Noter:
Med tanke på eventuelt overskud fra din virksomhed, der kan relateres til dit arbejde som forfatter/oversætter: Hvad var dette overskud ca. i 2015? (i DKK)	Angiv overskud i DKK:
Havde du, som forfatter/oversætter, fradragsberettigede udgifter i 2015, som du trak fra i SKAT, f.eks. leje af kontor, køb af IT-udstyr, transport, materialer?	1. Ja 2. Nej 3. Ved ikke
Hvor har du registreret disse fradragsberettigede udgifter? I min personlige årsopgørelse	Ja Nej
I min virksomheds årsregnskab	Ja Nej
Jeg har selv trukket disse fra min personlige indkomst, inden jeg opgjorde denne til SKAT	Ja Nej
Hvad var ca. det fradragsbeløb du registrerede i din personlige årsopgørelse for 2015? (i DKK)	1. 0-10.000 DKK 2. 10.000-20.000 DKK 3. 20.000-30.000 DKK 4. 30.000-40.000 DKK 5. 40.000-50.000 DKK 6. Mere end 50.000 DKK 7. Ved ikke

Hvad var ca. det fradragsbeløb du registrerede i din virksomheds årsregnskab for 2015? (i DKK)	1. 0-10.000 DKK 2. 10.000-20.000 DKK 3. 20.000-30.000 DKK 4. 30.000-40.000 DKK 5. 40.000-50.000 DKK 6. Mere end 50.000 DKK 7. Ved ikke
Hvad var ca. det fradragsbeløb du selv trak fra inden du opgjorde din personlige indkomst til Skat i 2015? (i DKK)	1. 0-10.000 DKK 2. 10.000-20.000 DKK 3. 20.000-30.000 DKK 4. 30.000-40.000 DKK 5. 40.000-50.000 DKK 6. Mere end 50.000 DKK 7. Ved ikke
I hvilken form bestod din samlede indkomst i 2015? Var det ...	Ja Nej
Indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter (inklusive salg, royalties, ophavsret indtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.)	Ja Nej
Indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.)	Ja Nej
Indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter	Ja Nej
Indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter	Ja Nej
Anden indkomst, f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.	Ja Nej
Overførselsindkomst, f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.	Ja Nej
Andet	Ja Nej
I det følgende spørgsmål vil vi gerne have fordelingen af din samlede indkomst, dette er dog et skøn og behøver ikke at være helt præcist.	

<p>Angiv venligst i ca. procentdele fordelingen af din samlede indkomst i 2015, på disse indkomstformer</p> <p>Indkomst fra arbejdet som forfatter/oversætter (inklusiv salg, royalties, ophavsret indtægter, legater, litterære priser, interviews m.v.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %
<p>Indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som underviser, redaktør, tekstforfatter, foredragsholder m.v.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %
<p>Indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %

Indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %
Anden indkomst, f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %
Overførselsindkomst, f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 % 2. 90 – 99 % 3. 80 – 89 % 4. 70 – 79 % 5. 60 – 69 % 6. 50 – 59 % 7. 40 – 49 % 8. 30 – 39 % 9. 20 – 29 % 10. 10 – 19 % 11. 1 – 9 % 12. 0 %
Andet	Noter:
<p>Har din indkomst fra følgende kategorier overordnet set været faldende eller stigende fra 2005-2015?</p> <p>Indkomst fra forfatter- el. oversættergeringen (inklusive salg, legater og priser, Copy-Dan, biblioteksafgift m.v.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Faldende 2. Stigende 3. Uændret 4. Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015

Indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som forfatter/oversætter (f.eks. som foredragsholder, underviser, redaktør eller tekstforfatter)	1. Faldende 2. Stigende 3. Uændret 4. Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015
Indkomst fra andet kreativt arbejde, der ikke er relateret til arbejdet som forfatter/oversætter	1. Faldende 2. Stigende 3. Uændret 4. Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015
Indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som forfatter/oversætter	1. Faldende 2. Stigende 3. Uændret 4. Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015
Anden indkomst, f.eks. renter, aktieudbytte, arv m.v.	1. Faldende 2. Stigende 3. Uændret 4. Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015
Overførselsindkomst, f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, pension m.v.	1. Faldende 2. Stigende 3. Uændret 4. Jeg har ikke haft indkomst i denne kategori fra 2005-2015
Har din privatøkonomi i løbet af 2015 været afhængig af følgende?	
Min partners indkomst	Ja Nej
Lån fra familiemedlemmer eller venner	Ja Nej
Kassekredit fra banken eller andre hurtige låneformer	Ja Nej
Lån fra banken	Ja Nej
Et job, der ikke er relateret til min forfatter-/oversættergerning	Ja Nej
Et job, der er relateret til min forfatter-/oversættergerning, men som ikke indebærer litterær produktion	Ja Nej
Offentlige overførselsindkomster (f.eks. kontanthjælp, dagpenge, SU, efterløn, folkepension m.v.)	Ja Nej

Min privatøkonomi har ikke været afhængig af nogle af ovenstående.	Ja Nej
Andet (uddyb gerne i tekstfeltet)	Noter:
Har du været ude for at din ophavsret er blevet krænket?	Ja Nej Ved ikke
Uddyb gerne hvordan	Noter:

REFERENCER

- Abbing, H. (2002). *Why are artists poor? The exceptional economy of the arts*. Amsterdam University Press.
- Alper, N. og Wassall, G. (2006). *Artists' careers and their labor markets*, in: Ginsburgh, V., Thosby, D. (Eds.), *Handbook of the Economics of Art and Culture*, vol. 1. Elsevier, Amsterdam.
- Anheier, H.K., Gerhards, J. og Romo F.P. (1995). *Forms of Capital and Social Structure in Cultural Fields – Examining Bourdieu's Social Topography*, *American Journal of Sociology*, vol. 100, no. 4, pp. 859-903.
- Balling, G. og Pedersen, G. (2001). *Kan man leve af at være forfatter? Danske forfatteres arbejdsvilkår* Litteraturrådet
- Becker, H. S. (1982). *Art worlds*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Bourdieu, P. (1993). *The field of cultural production, essays on art and literature*. Cambridge, U.K.: Blackwell Publishing Ltd.
- Bourdieu, P. (2010). *Distinction – A social critique of the judgement of taste*. London, U.K.: Routledge.
- Eikhof, D.R., Haunschild, A. og Schössler, F. (2012), *Behind the scenes of boundarylessness: Carrers in German Theater*, in Mathieu, C. (Ed.) *Careers in creative industries*, New York, NY: Routledge.
- Flisbäck, M. (2013). *Creating a life: the role of symbolic and economic structures in the gender dynamics of Swedish artists*, *International Journal of Cultural Policy*, 19:4, 462-480.
- Ginsburgh, V. og Thosby, D. (Eds.) (2006). *Handbook of the Economics of Art and Culture*, vol. 1. Elsevier, Amsterdam.
- Heian, M.T., Løyland, K. og Kleppe, B. (2015). *Kunstnerundersøkelsen 2013*, Telemarksforskning-Bø
- Heian, M.T., Løyland, K. og Mangset, P. (2008): *Kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold 2006*, Telemarksforskning-Bø
- Heinich, N. (1996). *The glory of Van Gogh: An anthropology of admiration*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Mathieu, C. (Ed.) (2012). *Careers in creative industries*. New York, NY: Routledge.
- Menger, P.-M. (2006) *Artistic Labor Markets: Contingent Work, Excess Supply and Occupational Risk Management*, in: Ginsburgh, V., Thosby, D. (Eds.), *Handbook of the Economics of Art and Culture*, vol. 1. Elsevier, Amsterdam.
- Nordstrand, K. (2001) *Danske forfatteres arbejdsvilkår*, Litteraturrådets skriftserie; nr. 1. Litteraturrådet, København.
- Rengers, M. & Plug, E. (2001). *Private or Public? How Dutch Artist Choose between working for the market and the government*. *Journal of cultural economics* 25, 1-20.

- Sjörén, T. og Berger, I. (2014). *Författarnas Inkomster 2012*, TNS Sifo.
- Throsby, D., Zwar J. og Longden, T. (2015). *Book Authors and their Changing Circumstances – Survey Method and Results*, Macquarie Economic Research Papers, 2/2015
- Throsby, D. og Zednik, A. (2010) *Do you really expect to get paid? An economic study of professional artists in Australia*, Sydney: Australia Counsel.

